

ÅRSRAPPORT 2018

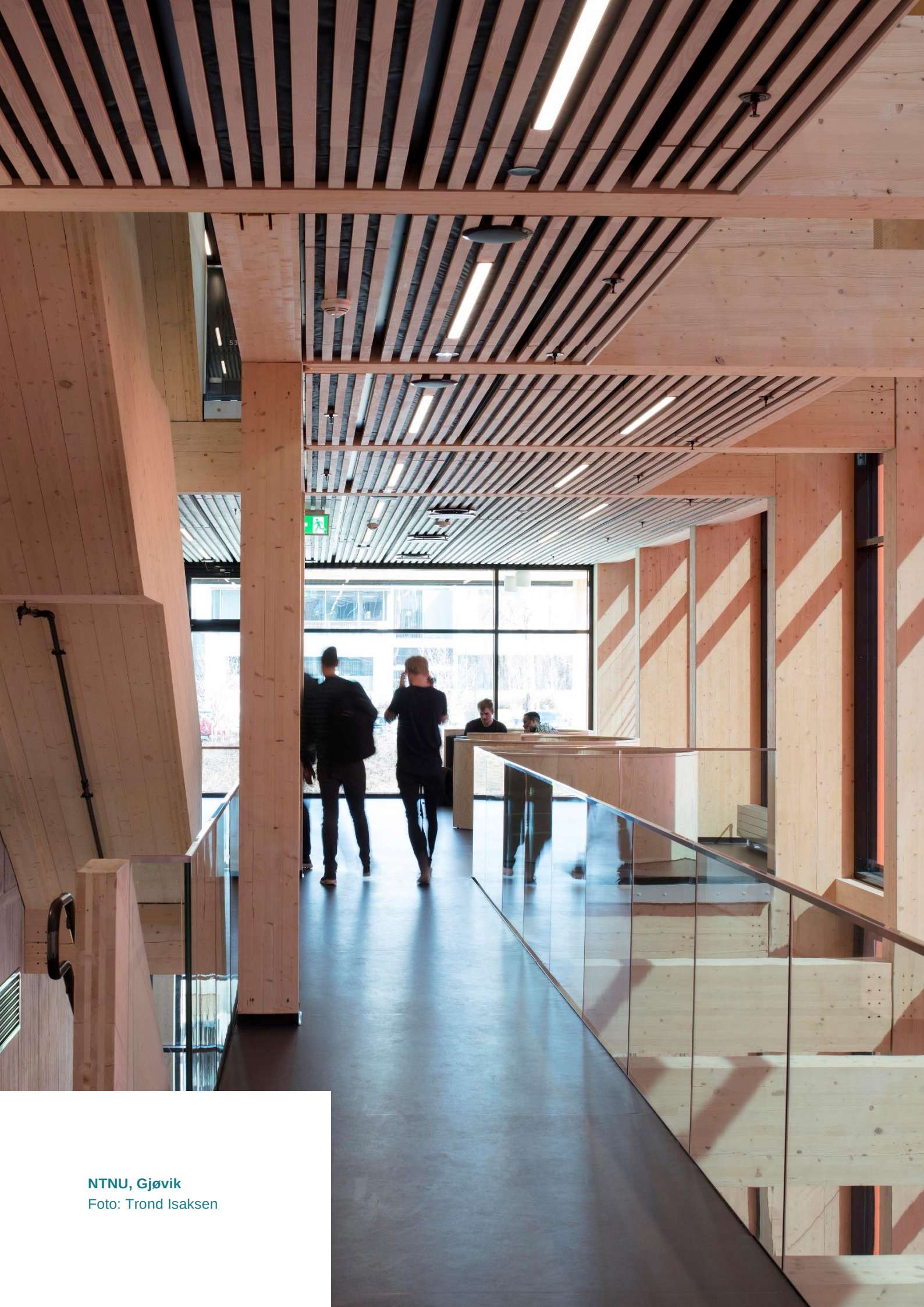

Statsbyggs historie strekker seg tilbake til 12.12.1816. Da ble det ved kongelig resolusjon oppnevnt en bygningskyndig konsulent for de offentlige bygninger i og omkring Christiania. Det var bergråd Christian Collett som hadde denne stillingen fram til 1833.

Statsbygg forvalter i dag eiendommer over hele Norge og i totalt 55 land.

INNHold

1 MELDING FRÅ ADMINISTRERANDE DIREKTØR.....	5
2 INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	7
3 ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	13
3.1 EIENDOMSFORVALTNING	14
3.2 BYGGHERRE	15
3.3 RÅDGIVNING OG UTREDNING	17
3.4 ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV	18
3.5 RESSURSBruk OG MER- OG MINDREFORBRUK	20
4 STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	38
4.1 OVERORDNET BESKRIVELSE AV STYRING OG KONTROLL I STATSByGG	38
4.2 NÆRMERE OMTALE AV FORHOLD KnyTTET TIL STYRING OG KONTROLL I STATSByGG	38
5 VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	41
6 ÅRSREKNESKAPEN	43
6.1 LEIINGSKOMMENTAR TIL ÅRSREKNESKAPEN 2018	43
6.2 KONTANTREKNESKAPEN – OPPSTILLING AV LØYVINGS- OG ARTSKONTORAPPORTERINGA.....	45
6.3 VERKSEMDSREKNESKAP 2018	51
VEDLEGG 1 – FERDIGSTILTE ByGG 2018	71
VEDLEGG 2 – LIKESTILLING OG FORBUD MOT DISKRIMINERING	74

NTNU, Gjøvik
Foto: Trond Isaksen

1.

MELDING FRÅ ADMINISTRERANDE DIREKTØR

Statsbygg har nådd mange av måla sine i 2018. Eit rekordhøgt aktivitetsnivå innanfor verksemdsområda våre er gjennomført med færre tilsette enn tidlegare år.

Effektivisering av eiga verksemd, digitalisering og krav til areal- og kostnadseffektivitet for staten har prega aktivitetane. Arbeidet med intern omstilling og effektivisering held fram, og det er identifisert gevinstar for 215 millionar kroner, der ca. 75 prosent er realisert.

Statsbygg legg vekt på at eigedommane blir utvikla og forvalta i nær dialog med leietakarar og brukarar, samtidig som ny teknologi og nye metodar blir tekne i bruk i drifta og vedlikehaldet av eigedommane. Staten kan tene mykje på å effektivisere eigen arealbruk. Gjennom å utvikle ein arealstrategi kan offentlege etatar omdisponere midlar til andre formål og oppnå auka kvalitet og leggje til rette for betre samhandling internt. Statsbygg ønskjer å vere ein aktiv rådgivar for statlege organ i slike prosessar.

Statsbygg utviklar, etterspør og bruker ny teknologi og innovative løysingar. Spesielt rettar vi merksemda mot digitalisering av byggjeprosessane og automatisering i drifta. 2018 blei innleidd med overlevering av det første papirlause byggjeprojektet vårt ved høgskulen i Remmen og avslutta med at vi overleverte det første heildigitale projektet vårt ved Gol trafikkstasjon. Satsinga blir ført vidare i 2019.

God leverandørkontakt og dialog med bransjen om gjennomføringsmodellar, produktval og løysingar er viktig for å sikre innovasjon. I samarbeid med leverandørar har Statsbygg utvikla konkurransegrunnlag som realiserer prosjektmål på ein betre måte. Statsbygg arbeider for å redusere risikoen for konflikter gjennom gode samhandlingsprosessar mellom byggherre og entreprenørar.

Gjennom målretta arbeid med SHA og seriøsitet har Statsbygg bidrege til ei tryggare og meir seriøs byggenæring. Målet vårt er at alle skal komme trygt heim frå jobb. I 2018 hadde vi ikkje alvorlege personskadar knytte til drifta eller prosjekt. Skadefrekvensen i prosjekta våre er likevel framleis for høg samanlikna med måla og ambisjonane våre.

For å sikre oppfølging av seriøsitet i heile leverandørkjeda har Statsbygg i 2018 teke i bruk eit system for elektroniske oversiktslister over kven som er til stades på ein byggeplass. Statsbygg samarbeider med andre statlege organ om seriøsitet og ønskjer auka innsats mot arbeidsmarknadskriminalitet velkommen.

Statsbygg er oppteke av energibruk, materialbruk, sirkulærøkonomi og avfallshandtering og har høge miljøambisjonar. Det er viktig å planleggje nye bygg med miljøstandardar som ikkje er utdaterte etter kort tid. Dette er viktig både i eit klimaperspektiv og når det gjeld langsiktig god verdiforvaltning.

Husleigeordninga er eit vilkår for eit verdibevarande vedlikehald. Brukarane skal kunne konsentrere seg om kjerneverksemda si og overlata forvaltning, drift, vedlikehald og utvikling av eigedom til ein profesjonell aktør som Statsbygg. I 2018 hadde vi glede av å innlemme eigedomsmassen til Noregs handelshøgskole og koparverket på Røros i porteføljen vår.

Husleigeordninga legg grunnlaget for å tilpasse slik at bygningane tilfredsstiller dei endra behova til brukarane. Statsbygg vil leggje vekt på ei fornuftig forvaltning og vidareutvikling av eigedommane i takt med endra behov hos brukarane i åra som kjem òg. I 2018 gjorde Statsbygg ferdig databasen «Statens eiendommer». Denne oversikta over dei eigde og leigde lokala som staten har, vil bli eit viktig verktøy for forvaltning og effektivisering av arealbruken i staten.

Dei største aktivuma i Statsbygg er medarbeidarane og kompetansen deira. Statsbygg er oppteke av å halde på og utvikle medarbeidarane, men vi evnar òg å trekkje til oss den beste kompetansen når det er nødvendig.

Oslo, 28. februar 2019

Harald Vaagaasar Nikolaisen
administrerende direktør

Røros kobberverk
Foto: Geir A. R. Ørslien

2.

INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL

Statsbygg er en statlig forvaltningsbedrift underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Statsbyggs hovedformål er å skaffe til veie og forvalte lokaler for statlige virksomheter i sivil sektor. Som statens sentrale kompetansemiljø innen bygg og eiendom, iverksetter og gjennomfører Statsbygg Stortingets vedtatte politikk innenfor denne sektoren.

Statsbygg leverer tjenester innenfor eiendomsforvaltning, byggherretjenester og rådgivning. Statsbyggs eiendomsforvaltning omfatter forvaltning, drift, verdibevarende vedlikehold og utvikling av bygg og eiendommer som inngår i den statlige husleieordningen. Statsbygg forvalter om lag 30 prosent av statens lokaler målt i areal. Som byggherre utvikler, planlegger og gjennomfører Statsbygg byggeprosjekter. Statsbygg er rådgiver for statlige virksomheter og departementer i spørsmål om konseptvalg, porteføljestyling og arealstrategier, samt lokalisering og planlegging. I tillegg utreder Statsbygg en rekke forhold for å sikre gode beslutninger for prosjekter i tidligfase. Statsbygg gir også råd ved inngåelse av leieavtaler i markedet, og sikrer og koordinerer statlige interesser i større eiendomsutviklingsprosjekter.

Statsbygg skal være et forbilde og bidra til å utvikle bransjen innenfor områder som klima og miljø, digitale løsninger, SHA, sikkerhet og seriositet. KMD fastsetter mål og styringsparametere, og gir føringer for Statsbyggs virksomhet gjennom tildelingsbrevet og virksomhets- og økonomiinstruksen.

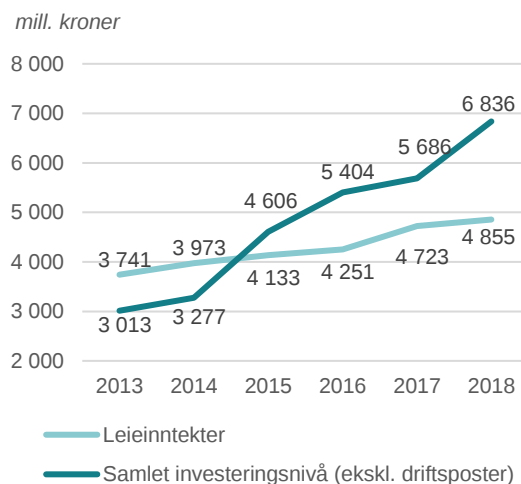
Statsbyggs fire strategiske mål for perioden 2016-2020 støtter opp under disse føringene:

- Vi gir kunden gode og fleksible lokaler
- Vi bidrar til effektiv arealbruk i staten
- Vi tar klimaansvar
- Vi former morgendagens bygge- og eiendomsnæring

Statsbygg er en stor innkjøper av varer og tjenester. Mesteparten av kostnadene til nybygg, rehabilitering og vedlikehold er kontrahert etter konkurranse i markedet. Dette gir et bredt samarbeid og skaper muligheter for utvikling sammen med BAE-næringen.

Statsbygg samarbeider med bransjeorganisasjoner, utdanningsinstitusjoner og andre offentlige organisasjoner i Norge samt søsterorganisasjoner både i Norden og internasjonalt for øvrig.

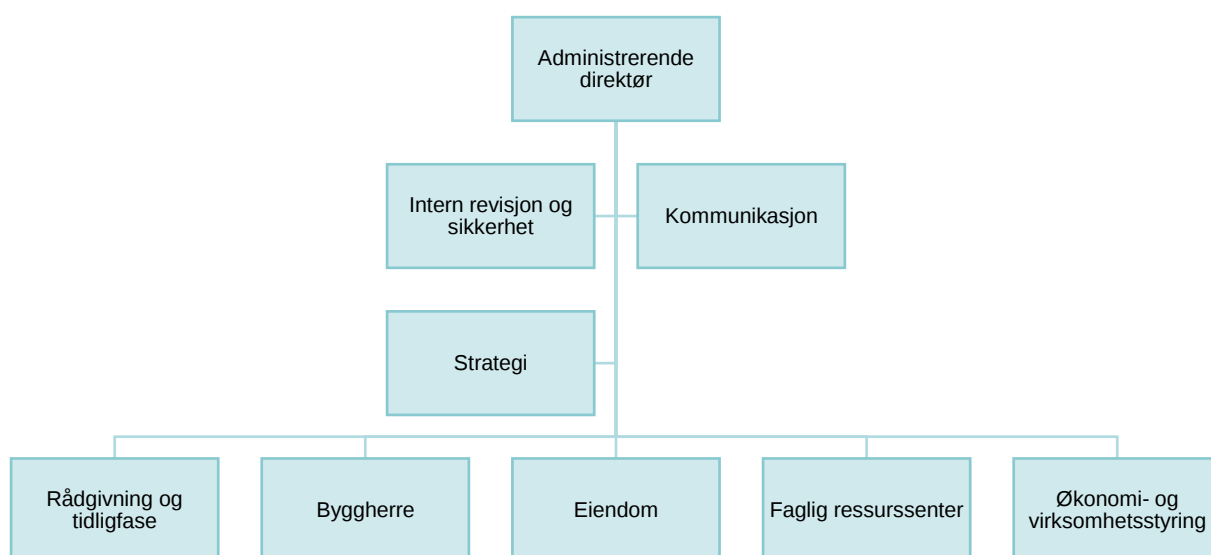
Utvikling i leieinntekter og samlet investeringsnivå

STATSBYGGS ORGANISASJON 2018

Fra venstre: direktør rådgivning og tidligfase Hege Maria Eriksson, fungerende eiendomsdirektør Gro Bratsberg, direktør økonomi- og virksomhetsstyring Marianne Nordby Fållun, administrerende direktør Harald Vaagaasar Nikolaisen, kommunikasjonsdirektør Hege Njaa Aschim, byggherredirektør Synnøve Lyssand Sandberg og direktør faglig ressurscenter Anders Fylling.

UTVALGTE HOVEDTALL SISTE TRE ÅR

(alle beløp i 1000 kr med mindre annet er spesifisert)	2018	2017	2016
Bevilgning/forbruk			
Investeringer innenfor husleieordningen	4 391 053	3 182 843	3 443 911
Investeringer utenfor husleieordningen	2 444 721	2 502 958	1 959 740
Totalt investeringsnivå	6 835 773	5 685 802	5 403 651
Totalt forbruk (ekskl. kap. 2445 post 24)	6 884 160	5 730 857	5 845 500
Disponibel utgiftsbevilgning*	7 515 723	6 254 824	6 373 226
Disponibel inntektsbevilgning**	1 283 359	1 133 297	1 123 212
Husleieinntekter			
Husleieinntekter kap. 2445	4 854 634	4 722 563	4 251 491
Eiendom			
Kjøp av eiendom	244 300	112 499	67 106
Kjøp av eiendom (antall)	5	6	8
Salg av eiendom	215 107	114 895	104 985
Salg av eiendom (antall)	11	13	15
Antall forvaltede eiendommer inn- og utland (antall bygninger)	2 286	2 207	2 271
Brutto forvaltningsareal (mill. kvm)	2,9	2,9	2,8
Energibruk			
Graddagskorrigert, stedskorrigert og arealvektet energiforbruk per kvm (kWh/kvm), ekskl. fengselsporteføljen	203	199	203****
Graddagskorrigert, stedskorrigert og arealvektet energiforbruk per kvm (kWh/kvm) for fengselsporteføljen	257	258	270****
Vedlikehold			
Vedlikeholdskostnad per kvm kap. 2445	361	303	294
Vedlikeholdskostnad per kvm ordinære eiendommer	327	270	253
Vedlikeholdskostnad per kvm fengsler	570	511	544
Vedlikeholdskostnad per kvm kap. 531	207	241	161
Vedlikeholdskostnad per kvm kap. 533	381	331	372
Vedlikeholdskostnad per kvm samlet (alle kap.)	360	302	293
Byggeprosjekter			
Antall oppstartede prosjekter i byggefase (kurante / ordinære)	20	15	29
Antall ferdigstilte bygg (kurante / ordinære)	12	14	18
Rådgivningsoppdrag***			
Antall pågående oppdrag	91	76	59
Antall ferdigstilte oppdrag	55	43	37
Ansatte			
Antall årsverk	856	881	901
Antall ansatte	883	902	929
Antall lærlinger	13	13	6

* Kap. 2445 Statsbygg (ekskl. post 24) og samtlige poster på kap. 530, 531, 532 og 533.

** Kap. 3533, 5445 og 5446.

*** Rådgivningsoppdrag omfatter samlet rådgivnings-, leie- og KVVU-oppdrag der Statsbygg har totalansvar eller bidrar med delleveranser.

**** Annen målemetodikk benyttet, tallene er derfor ikke uten videre sammenliknbare med påfølgende år.

Nøkkeltall fra årsregnskapet	2018	2017	2016
Totalkapitalrentabilitet (%)	3,6	3,5	4,3
Resultat til disponering (i 1 000 kr)	1 558 910	1 454 130	1 708 779
Resultat til disponering i % av driftsinntekter kap. 2445	31,3	30,3	39,5
Resultat til disponering i % av driftsinntekter inkl. bevilgningsinntekter	19,8	19,8	25,2
Sum eiendeler (i 1 000 kr)	47 738 567	44 039 932	42 206 955
Rentebærende gjeld (i 1 000 kr)	6 439 784	4 801 759	4 275 359
Rentebærende gjeld i % av eiendeler	13,5	10,9	10,1
Reguleringsfond (i 1 000 kr)	321 290	590 634	378 033
Driftskostnader kap. 2445 (i 1 000 kr)	3 343 151	3 279 133	2 543 838
Driftsinntekter kap. 2445 (i 1 000 kr)	4 974 402	4 803 690	4 324 774
Lønnskostnaders andel (%) av driftsinntekter (ekskl. bevilgningsinntekter), kap. 2445	8,8	7,6	9,6

ÅRET 2018

JANUAR

NY JUVEL PÅ GJØVIK

Foto: Trond Isaksen

Smaragdbygget på Campus Gjøvik sto klart til å tas i bruk. Med det har NTNU fått en ny bygning på nesten 5000 kvadratmeter over fem etasjer. Bygget har nesten nullenergistandard.

FEBRUAR

ADAMSTUEN: FIRE FORSLAG LEVERT

Foto: Statsbygg

Statsbygg mottok bidrag fra fire team som har arbeidet med ny bruk og byplangrep for statens eiendommer på Adamstuen i Oslo. På området ligger NMBU Veterinærhøgskolen og Veterinærinstituttets gamle lokaler. Disse flytter til Campus Ås i 2020.

MARS

IDRETTSHØGSKOLEN I NY DRAKT

Foto: Trond Isaksen

På Sognsvann i Oslo tok Idrettshøgskolen i bruk sine 16 000 nyoppussede kvadratmeter og et mindre nybygg. Den fredede svømmehallen ble rehabilitert, og skolen fikk ny og utvidet kantine og nytt kontorbygg.

APRIL

Ja, vi elsker operaen

Foto: Ivan Brodey

Den Norske Opera og Ballett markerte at det var 10 år siden dørene åpnet. Praktbygget ble raskt folkeei. Operaen anslo at 16 millioner mennesker har besøkt bygningen i løpet av de 10 første årene.

MAI

BOLIGBYGGING PÅ SVALBARD

Foto: Svein Rune Kjøllesdal, Svalbardposten

Regjeringen foreslo i revidert nasjonalbudsjett å bevilge 220 millioner kroner til boligprosjektet på Svalbard. 60 nye boliger skal dekke behovet som oppsto etter snøskred de siste årene.

JUNI

OVER 2 000 PERSONER PÅ ÅPEN DAG

Foto: Trond Isaksen

16. juni arrangerte Statsbygg sammen med Nasjonalmuseet åpen dag på byggeplassen til det nye Nasjonalmuseet. Over 2 000 personer kom for å se og oppleve museet.

JULI

MIDLERTIDIG MINNESTED ÅPNET

Foto: Trond Isaksen

22. juli 2018 ble markert med åpning av det midlertidige nasjonale minnesteet i Regjeringskvartalet, høgmesse i Oslo domkirke og arrangement på Utøya.

AUGUST

NYBYGG FOR MEDISIN OG HELSEFAG

Foto: Trond Isaksen

Nybygg for medisin og helsefag MH2 ble åpnet ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet. Nybygget var på 19 500 kvm, med plass til 950 studenter og 200 tilsatte.

SEPTEMBER

OVERTOK VERDENSARVEN

Foto: Geir Anders Rybakken Ørslie

Statsbygg overtok forvaltningsansvaret for kobbervirket på Røros fra Klima- og miljødepartementet. Dette er Statsbyggs første eiendom på UNESCOs verdensarvliste.

OKTOBER

OVERTOK NHHS BYGNINGER

Foto: Trond Isaksen

Norges Handelshøyskole (NHH) besluttet å overføre hele bygningsmassen sin til Statsbygg fra 2019. NHH disponerer en bygningsmasse på totalt 34 000 kvm.

NOVEMBER

DOBBEL JACKPOT TIL STATSBYGG

Foto: Statsbygg

På en og samme dag ble Statsbygg tildelt både årets anskaffelsespris for digitalisering og god styring, og prisen for årets prosjekt.

DESEMBER

NORD-NORGES STØRSTE SOLCELLEANLEGG

Illustrasjon: Filter Arkitekter

Statsbygg trosset mørketiden og etablerte Nord-Norges største solcelleanlegg ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet.

Norges idrettshøgskole
Foto: Trond Isaksen

3.

ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

I kapittel 3 rapporteres det på krav og føringer gitt i tildelingsbrev og virksomhets- og økonomiinstruksen for Statsbygg.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet stilte følgende hovedmål for Statsbyggs virksomhet i 2018:

1. Gode statlige lokalanskaffelser
2. En verdibevarende, bærekraftig og effektiv eiendomsforvaltning

Statsbygg har gjennomgående høy måloppnåelse for virksomhetsåret 2018. Effektivisering av egen virksomhet, digitalisering, krav til areal- og kostnadseffektivitet for staten og hensynet til klima og miljø har preget årets aktiviteter.

De samlede investeringene utgjorde 6,8 milliarder kroner, som er en økning i investeringsvolumet på 20 prosent sammenliknet med 2017 og Statsbyggs høyeste investeringsnivå noensinne. Aktivitetsnivået innenfor vedlikehold har også vært rekordhøyt, og til tross for dette er antall lønnende årsverk redusert med 25 sammenliknet med 2017.

Databasen Statens lokaler ble i 2018 ferdigstilt med nøkkeltall for leide lokaler.

Statsbygg jobber systematisk for å bidra til etterlevelse av Parisavtalen og har i 2018 gjennomført en rekke klima- og miljøtiltak. I juni ble blant annet et av landets største solcelleanlegg åpnet ved Universitetet i Sørøst-Norge, Campus Vestfold.

Gjennom målrettet arbeid med SHA og seriøsitet i 2018 har Statsbygg arbeidet for en tryggere og mer seriøs BAE-næring. Skadefrekvensen i 2018 viser 8,2 fraværsskader per million arbeidede time. For å sikre effektiv og målrettet oppfølging av seriøsitet i hele leverandørkjeden har Statsbygg i 2018 tatt i bruk et system for føring av elektroniske oversiktslister over tilstedeværelse på byggeplass.

Lærlinger er et viktig satsingsområde for Statsbygg, og vi ble i 2018 tildelt prisen «Beste statlige lærebedrift 2018». Statsbygg hadde i 2018 totalt 13 lærlinger fordelt på IKT-servicefaget og byggdrufterfaget.

20

Igangsatte byggeprosjekter

12

Ferdigstilte byggeprosjekter

2 286

Forvaltede bygninger

2,9

mill. kvm brutto forvaltningsareal

Veterinærbygget ved Campus Ås

illustrasjon: Henning Larsen Architects

3.1 EIENDOMSFORVALTNING

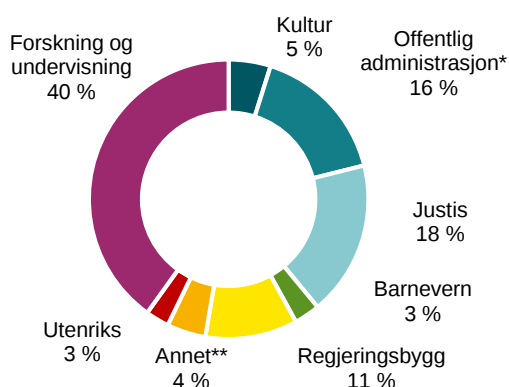
Vesentlige forhold i 2018

Alle føringer og krav som departementet har stilt til eiendomsforvaltningen er ivarettatt i 2018. Ved utgangen av 2018 har Statsbygg en godt vedlikeholdt eiendomsportefølje, med unntak av fengselsporteføljen hvor det fortsatt er et vedlikeholdsetterleap. Statsbygg har innenfor ordinær ramme prioritert vedlikehold av fengslene med 226 millioner kroner i 2018, mot 145 millioner kroner i 2017.

I 2018 overtok Statsbygg forvaltningsansvaret for eiendommen etter Røros Kobberværk fra Kultur- og miljødepartementet. Den består av totalt 49 bygninger på til sammen ca. 7 700 kvm. Eiendommen er fredet etter kulturminneloven og inngår i området som er innskrevet på UNESCOs verdensarvliste.

Statsbygg har i 2018 anskaffet og tatt i bruk et nytt system for eiendoms- og kontraktsforvaltning. Systemet har effektivisert arbeidsprosesser, gitt bedre grunnlagsdata og styrket internkontrollen. Tiltak innenfor miljøvennlig energibruk og produksjon av fornybar energi er vektlagt i 2018.

Statsbyggs forvaltede kvm fordelt på sektor

*Vegvesenet, Tollvesenet etc.

** Kongelige eiendommer, boligeiendom, fjell- og ødestuer etc.

Kostnads-, areal- og energieffektiv eiendomsforvaltning

Krav i tildelingsbrevet for 2018: Statsbygg skal i årsrapporten redegjøre for resultater og vurdere effekten av gjennomførte tiltak knyttet til å øke kostnads-, areal-, og energieffektiviteten i porteføljen.

Ordinær eiendomsportefølje

Styringsparameter	Krav	2018	2017	2016
Driftskostnader per kvm (kr)	≤105	97●	85●	104●
Forvaltningsareal per driftsårverk (kvm)	≥8 500	8 673●	8 463●	8 248●
Graddags-korrigert, steds-korrigert og arealvektet energiforbruk (kWh/kvm)	≤205	203●	199●	203*●

*Fra 2017 benyttes ny metodikk for energimåling, og tallene for 2016 er derfor ikke uten videre sammenliknbare med påfølgende år.

Statsbygg har de siste årene lagt vekt på å effektivisere arbeidsoppgaver og forbedre støttesystemer. Dette har resultert i økt forvaltningsareal per driftsårverk.

Driftskostnader per kvm i 2018 er økt sammenlignet med 2017. Dette forklares i hovedsak av at pensjonssatsen var spesielt lav i 2017 og at kostnader til energi økte noe i 2018.

Klimakorrigert og driftsnormert kWh per kvm er redusert fra 2017. Dette er oppnådd gjennom betydelig satsing på ENØK, god energiledelse og systematisk oppfølging i eiendomsforvaltningen. Statsbygg har i 2018 installert automatiske måleravlesere på om lag 100 eiendommer. Dette gir et bedre grunnlag for energianalyser, og gjør det enklere å prioritere energieffektiviseringstiltak.

Effektivisering av arealbruk i statens eiendommer var et viktig satsingsområde for Statsbygg i 2018, og det pågår arealeffektiviseringsprosjekter i flere sektorer. Det er gjennomført arealstudier og utviklingsplaner ved flere campuser som konkluderer med at mange av arealene kan utnyttes bedre. Statsbygg har foreslått arealeffektiviseringstiltak for en rekke institusjoner.

Fengselsporteføljen

Styringsparameter	Krav	2018	2017	2016
Driftskostnader per kvm (kr)	≤97	89●	80●	92●
Forvaltningsareal per driftsårverk (kvm)	≥7 000	7 494●	6 832●	6 702●
Graddagskorrigert, steds-korrigert og arealvektet energiforbruk (kWh/kvm)	≤260	257●	258●	270*●

*Fra 2017 benyttes ny metodikk for energimåling, og tallene for 2016 er derfor ikke uten videre sammenliknbare med påfølgende år.

Statsbyggs pågående arbeid med utskifting av gammel og utrangert bygningsmasse bidrar til bedre sikkerhets- og soningsforhold og mer effektiv drift. Effektivisering av arbeidsoppgaver bidrar til økt forvaltningsareal per driftsårverk. Driftskostnader per kvm er likevel økt sammenlignet med 2017, hovedsakelig fordi pensjonssatsen var spesielt lav i 2017 og fordi kostnader til energi økte noe i 2018.

Arbeidet med Agder fengsels to nye avdelinger i Froland og Mandal begynte i 2017, og i 2018 la statsminister Erna Solberg ned grunnsteinen. Avdelingene som ferdigstilles i 2020 skal totalt gi 300 nye fengselsplasser og vil bidra til en mer driftseffektiv portefølje.

Klimakorrigert og steds-korrigert kWh er redusert fra 2017. Det gjennomføres vedlikeholds- og rehabiliteringstiltak som får stor effekt på energiforbruket i porteføljen, herunder rehabilitering av forlegninger på Ullersmo fengsel, med etterisolering av bygg og etablering av nye energiløsninger. Det gjennomføres også rene ENØK-tiltak, blant annet etablering av solfangere for å produsere varmtvann.

Verdibevarende vedlikehold av statlige eiendommer

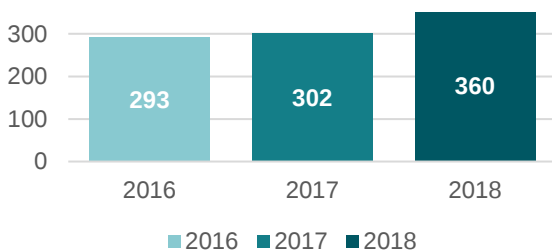
Krav i tildelingsbrevet for 2018: Statsbygg skal prioritere å bedre tilstandsgraden i statlige eiendommer med vedlikeholdsetterslep, og i årsrapporten redegjøre for overordnede prioriteringer og gi en vurdering av vedlikeholdsarbeidet, utviklingen i bygningsmassens tilstandsgrad og andre effekter.

Statsbygg har i 2018 prioritert en ekstraordinær vedlikeholdsinnsats. Kostnader knyttet til vedlikehold og påkostninger økte med om lag 20 prosent fra 2017. Det har blitt utført omfattende vedlikehold ved blant annet Folkehelseinstituttet i Oslo, Justisbygget i Kristiansand, politihuset i Oslo, Samisk videregående skole i Karasjok, Havforskningsinstituttet på Matre, Ullersmo og Oslo fengsel.

I 2018 ble det gjennomført mer enn 2 300 ulike vedlikeholdstiltak på eiendommer med tilstandsgrad mellom TG 1 og TG 3. Statsbyggs vurdering er at bygningsmassens gjennomsnittlige tilstandsgrad på 1 er opprettholdt i 2018.

Vedlikeholdsetterslepet i kroner/kvm fortsetter å synke, noe som indikerer at de mest kritiske avvikene blir prioritert. Nedleggeling av fengselsenheter med stort vedlikeholdsetterslep og nybygging av fengsler bidrar også til å redusere vedlikeholdsetterslepet.

Vedlikeholdskostnader siste tre år (kr/kvm)

Kulturminnevern

Krav i tildelingsbrevet for 2018: Forvaltningen av de kulturhistoriske eiendommene må være basert på høy faglig kompetanse og skje i et nært og konstruktivt samarbeid med kulturminnemyndighetene.

Statsbygg forvalter om lag 120 vernet, kulturhistoriske eiendommer, og utfører daglig forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdsarbeider ved disse i tråd med kulturminnefaglige forutsetninger. Et godt samarbeid mellom driftsteknikere, forvaltere, interne kulturminnerådgivere og vernemyndigheter sikres bl.a. gjennom forvaltningsplaner, som Statsbygg har utarbeidet fem av i 2018. Fra 2008 til og med 2018 er det ferdigstilt totalt 119 forvaltningsplaner. Forvaltningsplanen for eiendommen etter Røros Kobbervik ferdigstilles i 2019.

Statsbygg har et nært samarbeid med Riksantikvaren om tiltak på de fredete eiendommene. Det gjennomføres månedlige koordineringsmøter hvor mindre tiltak blir tatt opp og behandlet, mens det for større byggeprosjekter er egne møter.

Universell utforming

Krav i tildelingsbrevet for 2018: Eksisterende bygningsmasse skal være universelt utformet innen 2025 (fengsler unntatt).

Statsbyggs arbeid med universell utforming av eksisterende bygningsmasse er i rute, og i 2018 er det i henhold til plan ferdigstilt tiltak ved 60 bygg med et samlet areal på 200 000 kvm. Det gjenstår å gjennomføre tiltak på i underkant av 290 bygg med et samlet areal på 550 000 kvm BTA.

3.2 BYGGHERRE

Vesentlige forhold i 2018

Alle føringer og krav departementet har stilt for byggherrevirksomheten vurderes å være godt ivaretatt i 2018. I 2018 pågikk det 41 byggeprosjekter i tidligfase og 45 prosjekter i gjennomføringsfase, hvorav tolv ble ferdigstilt. Av de ferdigstilte prosjektene var to prosjekter utenfor husleieordningen og ti innenfor husleieordningen, hvorav ni var kurantprosjekter. De tolv ferdigstilte prosjektene hadde en samlet forventet sluttkostnad på 2,69 milliarder kroner.

Statsbyggs mål for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø er at alle som jobber på våre byggeplasser skal komme uskadet hjem fra jobb. Skadefrekvensen samlet for alle aktører på våre byggeplasser i 2018 viser 8,2 skader med fravær per million arbeidede time. Det har ikke forekommet ulykker som har resultert i alvorlig personskade eller dødsfall på våre byggeplasser.

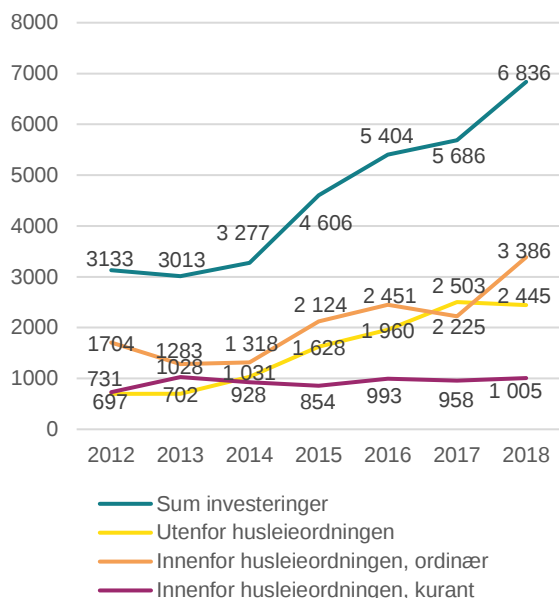
Ferdigstilte bygg 2018	Sluttkostnad*
UiT, Medisin og helsefagbygg	1 322 813 000
Framsenteret	502 678 000
UiB, Museet, midtbygg/nordfløy	338 629 000
Høgskulen på Vestlandet, Bragebygget	128 262 000
Sikringstiltak regjeringens representasjonsanlegg (RRA)	103 295 000
Brasilia, ambassadeanlegg	66 400 000
Norges Brannskole, garderobebygg	66 100 000
UiS, tilbygg Hulda Garborgs Hus	65 064 000
Arkitektur -og designhøgskolen i Oslo, ombygging	36 925 000
NTNU, Ålesund ombygging 4. og 5. etg.	25 475 000
New Dehli ambassade, fase 2	24 900 000
NTNU, Ålesund UU-tilpasning kunnskapsparken	13 962 000

*Forventet sluttkostnad etter reklamasjonsfasen, inkl. tilskudd, vedlikehold og fremmedfinansiering.

Det er stor spredning i størrelsen på byggeprosjektene. Det pågår fem prosjekter med styringsramme over en milliard kroner og 19 prosjekter med en styringsramme på under 50 millioner kroner. Statsbyggs samlede investeringsnivå i 2018 utgjorde 6,8 milliarder kroner, noe som er historisk høyt. Økningen i investeringsvolum forklares av at flere store prosjekter (nybygg for NMBU og Veterinærinstituttet, nytt Nasjonalmuseum, Sikker teknisk infrastruktur og Agder fengsel avdeling Froland og Mandal) er i gjennomføringsfasen.

I arbeidet med planlegging av fremtidig regjeringskvartal ble skisseprosjektet levert fra prosjekteringsgruppen til Statsbygg i juni 2018. Revidert skisseprosjekt hvor det ble innarbeidet nye føringer fra KMD om nedskalering og etappevis utbygging ble levert fra Team Urbis til Statsbygg i begynnelsen av november. Forprosjektet startet i midten av november og er planlagt ferdigstilt høsten 2019.

Investeringer 2012-2018 (i mill. kroner)

Totale sluttkostnader for byggeprosjektene overstiger ikke samlet styringsramme

Krav i tildelingsbrevet for 2018: Samlet sluttkostnad for porteføljen av ferdigstilte prosjekter siste fem år skal ikke overstige samlet styringsramme.

Styringsparameter	Siste fem år	2018	2017	2016	2015	2014
Slutt-kostnad/styringsramme	0,97 ●	0,99	0,99	1,01	1,00	0,92

Samlet sluttkostnad for porteføljen de fem siste årene utgjør 97 prosent av samlet styringsramme. Ett prosjekt ferdigstilt i 2018 gikk over styringsrammen og ett prosjekt gikk over kostnadsrammen. Åtte prosjekter har sluttkostnad lavere enn styringsrammen.

Forventet sluttkostnad/styringsramme for samlet portefølje siste fem år

Kurantprosjekter	0,99
Ordinære prosjekter	0,91
Ordinære prosjekter utenfor husleieordningen	1,01
Statsbygg totalt	0,97

Byggeprosjektene ferdigstilles til avtalt tid

Krav i tildelingsbrevet for 2018: Minimum 90 pst. av byggeprosjektene (både kurantprosjekter og ordinære prosjekter innenfor og utenfor husleieordningen) skal ferdigstilles til avtalt tid (målt per halvår).

12 av de 13 byggeprosjektene som var planlagt ferdigstilt i 2018 ble ferdigstilt til avtalt tid, dvs. 92 prosent. Prosjektet Sikker teknisk infrastruktur (STI) er forsinket og er p.t. forventet ferdigstilt i løpet av 2. halvår 2019.

Bærekraftige og energieffektive statlige lokaler

Krav i tildelingsbrevet for 2018: Ved prosjektering av nye statlige bygg skal beregnet energibruk minst tilfredsstille energikravene i TEK17. Statsbygg må i prosjekteringsarbeidet ta høyde for de energikravene som vil være gjeldende for tidspunktet for innlevering av rammesøknad.

Alle nybyggprosjekter igangsatt i 2018 er planlagt med et beregnet energibruk som minst tilfredsstiller energikravene i TEK17.

Krav i tildelingsbrevet for 2018: Statsbygg skal prioritere miljøvennlige materialer, arealeffektivitet og en lokalisering som gir lav miljøbelastning fra ansattes og besøkendes reiser til og fra lokalene.

For miljøet er det ofte bedre å utvikle og tilpasse eksisterende eiendom fremfor å bygge nytt. Statsbygg arbeider derfor med å redusere behovet for nye bygg, blant annet gjennom arealeffektivisering og optimalisering av løsninger i eksisterende bygningsmasse. I 2018 resulterte Statsbyggs vurdering av behov og ombrukspotensial i eksisterende bygg ved Universitetet i Nord, Bodø, i en reduksjon av arealbehovet for nybygget Blått Bygg fra 12 080 til 8 000 kvm.

Lokalisering har stor påvirkning på et byggs totale klimagassregnskap, og transport, lokalklima samt tomtens grunnforhold er viktige faktorer i denne sammenheng. Statsbygg vektlegger de statlige planretningslinjene i sine lokaliserings- og tomteanalyser, og søker etter tomter som vil gi minst mulig miljøbelastning. I 2018 ble det blant annet gjennomført lokaliseringsutredninger og tomteevaluering i avklaringsfasen for Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet i Bergen, Drammen tinghus og NTNU i Trondheim.

Statsbygg jobber med å redusere klimafotavtrykket til byggeprosjektene våre. Ferdigstilte bygg i 2018 viser 29 prosent reduksjon i utslippene sammenlignet med bygging etter minstekrav i teknisk forskrift og med standard materialvalg. På Medisin og helsefag MH2 ved Universitetet i Tromsø er det blant annet benyttet lavkarbonbetong for å redusere byggets klimafotavtrykk. Tiltaket medførte en utslippsreduksjon på drøyt 300 tonn CO₂-ekvivalenter sammenlignet med utslippsnivået for produksjon av ordinær betong.

Framsenteret i Tromsø har gjennomført tiltak som reduserer byggets klimafotavtrykk med om lag 30 prosent sammenlignet med utslippsnivået til et referansebygg. Utslippsreduksjonen er over 5 000 tonn CO₂-ekvivalenter samlet for energi, materialer og transport i drift med en beregnet levetid for bygget på 60 år.

Statsbygg har i 2018 implementert klimatiltak ved innkjøp av materialer i et mindre rehabiliteringsprosjekt ved Arkitektur- og designhøyskolen i Oslo, som ga en utslippsreduksjon på 18 tonn CO₂-ekvivalenter. I byggene Statsbygg oppfører gjøres et betydelig arbeid for å unngå miljøgifter i byggematerialene.

Krav i tildelingsbrevet for 2018: I prosjekterte nybygg skal bruttoareal (BTA) per ansatt være lavere enn 23 kvm for kontorareal, inkludert tilleggskonsjoner.

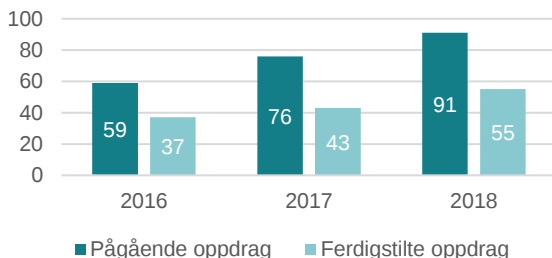
Alle nybyggprosjekter i 2018 oppfyller kravet om mindre enn 23 kvm bruttoareal (BTA) per ansatt for kontorareal, inkludert tilleggskonsjoner.

3.3 RÅDGIVNING OG UTREDNING

Vesentlige forhold i 2018

Alle føringer og krav til Statsbyggs rådgivningstjeneste vurderes som godt ivarettatt i 2018. Totalt ble det arbeidet med 146 oppdrag innen konseptutredning, arealutredning, planutredning, lokaliseringsutredning, eiendomsutvikling, regulering og rådgivning for leie i markedet.

Utvikling antall oppdrag

Statsbygg har i 2018 ferdigstilt databasen Statens lokaler, som gir oversikt over alle statlige eide og leide lokaler. Databasen gir bedre informasjonsgrunnlag for styring av statlige virksomheters lokalbruk, og formålet er at den skal være et verktøy for å oppnå redusert ressursbruk og mer arealeffektive lokaler.

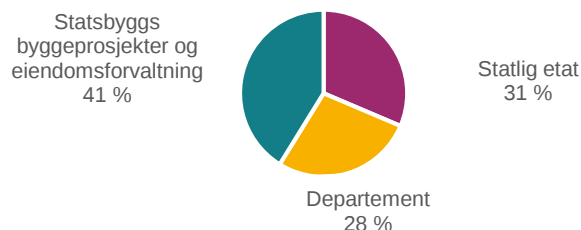
I 2018 fikk Statsbygg 21 oppdrag om rådgivning for leie i markedet, og det ble inngått 13 nye leieavtaler med vår bistand. Samlet ga nye kontrakter en kostnadsbesparelse i nåverdi av leiekostnader beregnet for 10 år på 291 millioner kroner, tilsvarende en kostnadseffektivisering på 28 prosent. Disse leieavtalene medførte en arealeffektivisering på 38 prosent.

Statsbygg igangsatte i 2018 et program for arealutvikling. Programmet har etablert en kunnskaps- og formidlingsplattform med status for forskningsfeltet og beste praksis, som et felles faglig ståsted for modernisering av lokaler og optimalisering av arealbruk i statlig sivil sektor. Arbeidet har gitt økt kunnskap om digitalisering, nye arbeidsformer og arbeidsplasskonsepter internt og eksternt, i

tillegg til nye verktøy og metoder for arbeid med arealstrategier for virksomheter og arealeffektivisering i prosjekter.

For å sikre tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og god koordinering av Statsbyggs oppdrag, ble det i 2018 innført en vurderingsordning for prosjektoppstart. Oppdragenes modenhet vurderes i lys av utredningsinstruksen før fordeling internt til utredning-, leie-, bygge- eller eiendomsprosjekt.

Rådgivning- og utredningsleveranser fordelt på kundegruppe

Profesjonell rådgivning tilpasset statlige brukeres behov

Krav i tildelingsbrevet for 2018: Det skal i årsrapporten for 2018 redegjøres for Statsbyggs rådgivning og gis en vurderes av rådgivningens effekter.

Statsbyggs rådgivningstjenester omfatter produksjon av kunnskapsgrunnlag og beslutningsgrunnlag for departementer og statlige virksomheter, planer for utvikling av eiendommer og rådgivning for leie i markedet.

Rådgivningen til virksomheter som leier privat gir store gevinster i form av kostnadsbesparelser, arealeffektivisering og redusert klimafotavtrykk, men også i form av modernisering av arbeidsformer, økt samhandling og bruk av ny teknologi. Gode prosesser og kvalitet i løsningene er avgjørende for å oppnå positive effekter. Areal effektivisering forutsetter digitaliserte arbeidsformer, og generer nye arbeidsplasskonsepter basert på strategier for økt samhandling. Dette henger tett sammen med modernisering i staten. Mer enn 2 000 statsansatte har tatt i bruk nye aktivitetsbaserte arbeidsformer etter Statsbyggs rådgivning for leie i markedet, og 14 oppdrag er avsluttet i 2018.

På bakgrunn av regionreformen og utløp av flere husleiekontrakter for fylkesmannsembetene, ønsket KMD å se på leieporteføljen i en strategisk sammenheng, og sikre en bedre ressursutnyttelse samlet sett. På bakgrunn av Statsbyggs analyse besluttet KMD at arbeidsplassløsningene skulle effektiviseres og moderniseres for å støtte opp under embetenes nye rolle og arbeidsoppgaver. Endringsløpet er i 2018 fullført for fire leiekontrakter, som allerede har gitt en besparelse på 24 000 kroner per ansatt sammenlignet med tidligere leiekontrakter. Dette gir en kostnadseffektivisering på i underkant av 200 millioner kroner beregnet på en nåverdi av leiekostnad i 10 år. Arealbruken er redusert med 47 prosent, og med sentralt lokaliserte og mer energieffektive lokaler reduseres energiforbruket. Det er potensiale for betydelige gevinster også for de øvrige leiekontraktene for fylkesmennene, og arbeidet skal videreføres til alle embeter er omfattet.

Statsbygg har i 2018 gjennomført utredninger av svært ulik art, fra lokaliseringstudier i KVV for Oslo politihus og Oslo fengsel til utredning av eierskapsmodeller for Ocean Space Center.

I utredningsprosjekter blir oppdragsgiver forelagt alternative konsepter for å møte virksomhetens behov, vurdert ut fra kostnads- og nyttevirksomheter og opp mot samfunns- og effektmål. Dette gir grunnlag for langsiktig prioritering og mer bærekraftige og strategiske beslutninger om nybygg eller bruk og oppgradering av eksisterende bygg. Ni av de tolv konseptutredningsoppdragene hvor Statsbygg leverte KVV, KVN eller tilleggstudier i 2017 og 2018 har blitt videreført til avklaringsfase.

Utredninger for utvikling av Statsbyggs egne eiendommer utgjør en økende andel av prosjektene. I 2018 har vi eksempelvis utredet alternativer for samling av Folkehelseinstituttet på eksisterende eiendom på Lindern, muligheter og ulike strategier for tinglyset i Oslo i eksisterende bygg. Arealutviklingsprosjektene gir effekter både når det gjelder brukskvalitet og funksjonell utvikling for virksomheten, og i form av redusert behov for nybygg.

Statsbygg driver kompetanse- og metodeutvikling for å øke kvalitet og relevans i konseptvalgutredninger for bygge- og eiendomsfeltet. Det pågår blant annet et FoU-prosjekt som ser nærmere på hvordan fredete bygg kan håndteres mer enhetlig og systematisk i konseptvalgutredninger. Praksis for vekting av ikke-prissatte effekter diskuteres blant annet med DFØ, Sykehusbygg og Forsvarsbygg.

Statsbyggs arbeid med campusutviklingsplaner videreutvikles i tråd med Langtidsplan for forskning og utdanning. Planene bidrar til en helhetlig campusutvikling som støtter virksomhetenes formål samt lokal stedsutvikling. Planene omfatter i stor grad arealstudier som viser potensial for optimal utnyttelse av hele bygningsmassen. Det utarbeides konsepter og plangrep som kan møte endringer som følge av omorganiseringer og flercampusutvikling. I 2018 ble det igangsatt campusutviklingsplaner for Universitetet i Stavanger, Universitetet i Agder og høyskolen i Molde.

Statsbygg er gitt innsigelsesrett etter plan- og bygningsloven og ivaretar nasjonale interesser knyttet til Statsbyggs eiendommer i kommune- og reguleringsplanprosesser etter loven. For å sikre at nasjonale interesser ivaretas ble det i 2018 gitt høringsuttalelser i 76 plansaker som berører statens eiendommer. To innsigelser ble tatt til følge.

Krav i tildelingsbrevet for 2018: Statsbygg skal årsrapportere BTA per ansatt i leieavtaler der Statsbygg har vært rådgiver.

Der Statsbygg har vært rådgiver for nye leieforhold i 2018 er arealbruket redusert med 38 prosent. Gjennomsnittlig bruttoareal BTA per ansatt i disse oppdragene er på 20,3 kvm. Det er noe høyere enn for oppdragene som ble utført i 2017, da gjennomsnittlig BTA var 18,6 kvm. Økningen forklares av at lokaler med mange ansatte har høyere effektivitet enn lokaler med få brukere. Oppdragene i 2018 har vært på gjennomsnittlig 131 ansatte per leieforhold, mens tilsvarende tall i 2017 var 326.

Krav i tildelingsbrevet for 2018: Databasen Statens lokaler skal ferdigstilles med nøkkeltall for leide lokaler innen utgangen av 2018. Det skal i årsrapporten redegjøres for arbeidet med databasen.

Databasen Statens lokaler inneholder informasjon om alle lokaler staten selv eier eller leier i markedet, med nøkkeltall og grunnlag for beregning av KPI-er på ulike nivåer. Første versjon av databasen ble tilgjengelig for publikum 1. august 2017, med statlige grunneiendommer og bygninger. I 2018 har alle departementer og virksomheter lagt inn data om sine respektive leieforhold. Videre utvikling, ny funksjonalitet og løpende drift er planlagt, og analyseverktøy er utarbeidet. Statsbygg har utarbeidet en gevinstrealiseringsplan for å sikre at effektiviseringspotensialet som ligger i databasen realiseres.

3.4 ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV

Tilfredse brukere

Krav i tildelingsbrevet for 2018: Statsbygg skal måle brukertilfredshet på områdene rådgivning, byggherrevirksomhet og eiendomsforvaltning. Målet er at samlet brukertilfredshet (KTI) minst skal være 70, jf. at god brukertilfredshet er definert i intervallet 70-74. Det skal i årsrapporten redegjøres for resultatene av brukerundersøkelser på området rådgivning.

Med en samlet kundetilfredsindeks (KTI) på 70 i 2018 har brukertilfredsheten stabilisert seg på et tilfredsstillende nivå. Forrige undersøkelse viste en KTI på 71 poeng samlet for Statsbygg.

For byggherrefunksjonen er brukertilfredsheten noe redusert fra 74 til 72 poeng. For eiendomsforvaltningsfunksjonen er resultatet stabilt, med en score på 70 mot 71 poeng i forrige undersøkelse. For rådgivnings- og utredningsfunksjonen er brukertilfredsheten redusert fra 65 i til 62 poeng.

Fallet i brukertilfredshet for rådgivnings- og utredningsfunksjonen ble identifisert på tvers av alle indikatorer kartlagt i undersøkelsen, men nedgangen var spesielt stor når det gjaldt kundekontakt og –kommunikasjon. Det er igangsatt tiltak for å sikre god kunde- og brukerinvolvering, og prosjektmålinger gjennomført i etterkant av undersøkelsen viser en gjennomsnittlig kundetilfredshet på 81 for rådgivnings- og utredningsfunksjonen. Dette indikerer at tiltakene har hatt ønsket effekt.

Digitalisering

Krav i tildelingsbrevet for 2018: For å bidra til effektiv arealutnyttelse og energieffektivisering av både nybygg og eksisterende bygg, skal Statsbygg jobbe for økt digitalisering i bygg- og eiendomsnæringen.

Statsbygg etablerte i 2017 prosjektet Digibygge for å fremme digitalisering og innovasjon i bygge- og eiendomsnæringen.

Prosjektet har initiert og koordinert en rekke aktiviteter i flere byggeprosjekter. Blant annet er følgende testet ut:

- Papirløs byggeplass
- Augmented reality og Virtual reality
- Bruk av roboter til boring i bygg
- Spillsimulator i SHA-opplæring
- Digitalisering av HMS-tavle
- Utvidet bruk av bygningsinformasjonsmodeller
- Digitalisering i logistikk

Statsbygg har innført krav om papirløs byggeplass i alle prosjekter. Ved Statsbyggs hovedkontor er det etablert en «EiendomsLab» som skal være en arena for tverrfaglig samhandling, erfaringsutveksling og kompetanseheving. Arealkartlegging ved bruk av sensorer er testet ut i egne kontorlokaler.

Statsbygg har tett dialog med markedet om innovasjon, samarbeid og utvikling. Blant annet ble det i samarbeid med Bergen kommune avholdt en dialogkonferanse med 150 deltagere, hvor konklusjonen var at det er behov for prosessforbedringer og for å jobbe for en digital plattform.

I 2018 er program for Digital Tvilling startet opp. Programmet skal gi gevinster i form av forbedring og effektivisering både i byggeprosjekter og eiendomsdrift.

I 2018 mottok Statsbygg Difis anskaffelsespris for digitalisering og god styring.

Anskaffelser og leverandørutvikling

Krav i tildelingsbrevet for 2018: Statsbygg skal gjennom sine anskaffelser stimulere til økt innovasjonskraft og leverandørutvikling i bygningsbransjen.

God leverandørkontakt og anskaffelsesformer som muliggjør dialog om gjennomføringsmodeller, produktvalg og løsningsalternativer er viktig for å sikre innovasjon. I samarbeid med leverandører har Statsbygg utviklet konkurransegrunnlag som realiserer prosjektets kunde- og brukermål. Brukerutstyrsanskaffelsene til det nye Nasjonalmuseet benyttet konkurransepreget dialog for å sikre leverandørkompetanse i produktbeskrivelser og løsningsvalg.

Dataverktøy og digitalisering er lenge blitt benyttet i planlegging og styring av byggeprosjekter. De siste årene har modenhet i programvare, økt datakraft, automatisering og bruk av roboter gitt muligheter for sikrere og mer effektiv produksjon. Disse mulighetene ble brukt ved Gol trafikkstasjon

som ble bygget ved hjelp av VR-teknologi, sensorteknologi og integrert bruk av bygningsinformasjonsmodeller (BIM).

Statsbygg har i 2018 arbeidet med ulike tilnærminger for å redusere risikoen for konflikter i byggebransjen gjennom gode samhandlingsprosesser mellom byggherre og entreprenører. Eksempelvis er det i prosjektet UiO Livsvitenskap benyttet nye konkurranseformer. Gjennom å etablere felles mål og å trekke på entreprenørens produksjonskompetanse i planleggingsfasen, ønsker Statsbygg å sikre at arbeidsomfanget er omforent og godt planlagt.

Tiltak mot arbeidslivskriminalitet

Krav i tildelingsbrevet for 2018: Det skal i årsrapporten redegjøres for arbeidet med tiltak mot arbeidslivskriminalitet og effekten av dette, herunder resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å ivareta dette hensynet.

Tiltak mot arbeidslivskriminalitet inngår som en del av Statsbyggs seriøsitetsarbeid. I 2018 ble kontraktbestemmelsene og arbeidsprosessene knyttet til seriøsitetsarbeidet evaluert og følgende forbedringsområder identifisert:

- Tydeliggjøring av sanksjonsbilde med avklaring av roller og ansvar
- Ansvarliggjøring av hovedleverandør slik at de forstår og kan utøve sine ansvarsoppgaver på en god måte
- Forenkling av prosesser og mer opplæring
- Synliggjøring av seriøsitetsarbeidet internt og eksternt

Forslag til reviderte kontraktbestemmelser er sendt til byggebransjen og partene i arbeidslivet for innspill og planlegges ferdigstilt i begynnelsen av 2019.

I 2018 er det tatt i bruk et system for føring av elektroniske oversiktslister. Systemet tilrettelegger for effektiv og målrettet oppfølging av seriøsitet i hele leverandørkjeden.

Tilbydere sjekkes mot en OBS-liste med virksomheter som har begått alvorlige brudd eller som ikke har utbedret brudd før inngåelse av kontrakt. I 2018 er tolv firmaer utestengt, og fire firmaer er overført til OBS-listen. Statsbyggs samarbeidsavtale med Skatteetaten har resultert i innbetalte restanser på 26 millioner kroner.

Krav til etisk handel stilles i om lag halvparten av entreprisekontraktene og i aktuelle rammeavtaler. Statsbygg har vært medlem i Initiativ for etisk handel siden 2015. Statsbygg har fulgt opp hele leverandørkjeden for kinesisk granitt til uteområdet ved det nye Nasjonalmuseet. Her ble det avdekket alvorlige avvik på våre etiske kontraktskrav. Gjennom tett leverandørsamarbeid er forbedringer iverksatt.

I eiendomsvirksomheten i utlandet overvåker og vurderer Statsbygg risiko for korrupsjon og brudd på menneske- og arbeiderrettigheter. Vår «Code of Responsible Business Conduct» tas inn i kontraktene.

Effektivisering og produktivetsforbedring

Krav i tildelingsbrevet for 2018: I årsrapporten skal det gjøres rede for iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak, herunder resultatene av virksomhetens effektiviseringsprogram for årene 2016-2018

Statsbygg startet ved årsskiftet 2015/2016 et effektiviseringsprogram. Ved utgangen av 2018 er alle de 22 igangsatte prosjektene avsluttet. Det er identifisert gevinster for 215 millioner kroner, der ca. 75 prosent anses som realisert. Som resultat av programmet vil antall ansatte reduseres med 10 prosent innen 2021 (5 prosent er allerede realisert). Disse innsparingene kommer samtidig som investeringene i Statsbyggs byggeprosjekter er doblet fra 2014 til 2018, og forvaltningsarealet i eiendomsmassen er økt og antall oppdrag innenfor rådgivning er økende.

Gevinstområdene er knyttet opp mot følgende hovedområder:

- Digitalisering og gevinstrealisering av IKT-prosjekter
- Forenkling av arbeidsprosesser, standardisering og automatisering
- Organisering og ressursstyring
- Anskaffelser og kontraktsoppfølgning
- Økt kundefokus
- En mer endringskompetent organisasjon

En rekke arbeidsprosesser ble digitalisert, herunder hele prosessen «fra bestilling til betaling». Intern rapportering er forenklet og automatisert, og styringsinformasjon blir i økende grad automatisk generert. Oppdatert og tilgjengelig styringsinformasjon gir økonomiske gevinster blant annet gjennom bedre avtaledekning og utnyttelse av eksisterende avtaler. Innføring av konkurransegjennomføringsverktøy fjernet manuell håndtering av tilbudsdokumenter, og ny sak-arkivløsning har muliggjort høy grad av automatisk arkivering. De repetitive oppgavene har i stor grad forsvunnet.

Ved hovedkontoret har cellekontorer blitt erstattet av aktivitetsbaserte arbeidsplasser, og arbeidet med å redusere areal per ansatt fortsetter i 2019.

For å gjøre oss bedre rustet til å møte fremtiden, ble det våren 2018 vedtatt at dagens eiendomsavdeling deles i fra 2019; en avdeling for eiendomsutvikling og -forvaltning og en for drift og vedlikehold. Antall ledere i eiendomsfunksjonen er redusert fra 92 til 43 og det er satt et mål om en bemanningsreduksjon på 55 årsverk innen 2021.

Funksjonene som støtter opp under prosjektledelse av byggeprosjekter er gjennomgått, og det er besluttet at det skal etableres et Project Management Office for å bidra til at oppgavene i større grad standardiseres og utføres i henhold til «beste praksis».

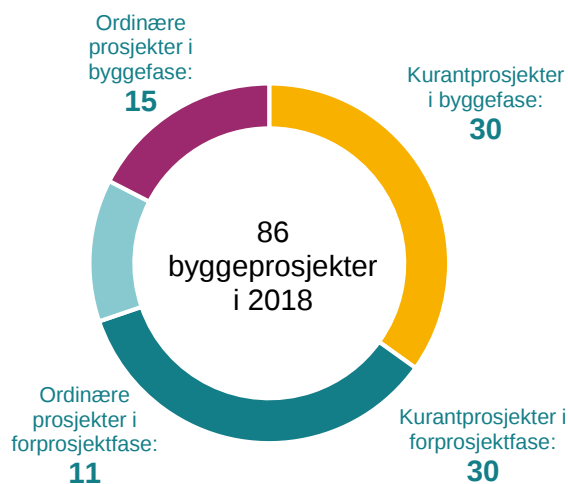
3.5 RESSURSBRUK OG MER- OG MINDREFORBRUK

Ressursbruk

Statsbygg oppnådde i 2018 et resultat på 1 559 millioner kroner, noe som er 105 millioner kroner (syv prosent) høyere enn i 2017.

Samlet investeringsnivå utgjorde 6 836 millioner kroner, dette er en økning på av 1 150 millioner kroner (20 prosent) fra 2017. Aktivitetsnivået har vært høyt i 2018. Det ble igangsatt fire ordinære byggeprosjekter; UiO Livsvitenskap, ny midlertidig vaktsentral i regjeringskvartalet, Svalbard globale frøhvelv, jf. Prop. 44S (2017-2018) og infrastruktur knyttet til boligbygging på Svalbard, som har en styringsramme på til sammen 5,28 milliarder kroner. Det ble igangsatt 16 nye kurantprosjekter med en styringsramme på til sammen 1,58 milliarder kroner.

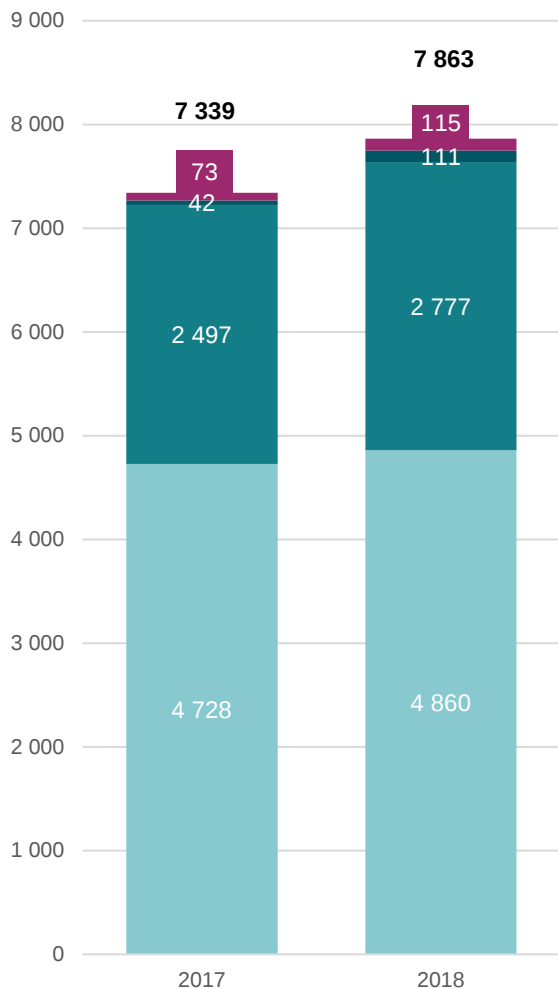
I 2018 ble 12 byggeprosjekter ferdigstilt, hvorav 9 kurantprosjekter og 3 ordinære prosjekter. Det vises til vedlegg 1. Total sluttkostnad i forhold til samlet styringsramme ble 0,99 i 2018.

Driftsinntektene i virksomhetsregnskapet utgjorde 7 863 millioner kroner, noe som er 524 millioner kroner (syv prosent) høyere enn i 2017. Økningen forklares i hovedsak av økte bevilgninger for prosjekter utenfor husleieordningen.

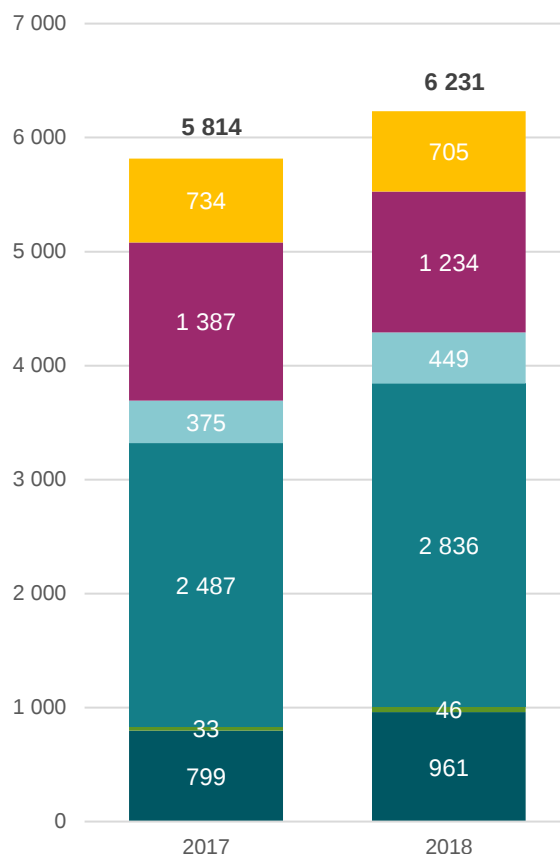
Av driftsinntektene utgjorde leieinntekter 4 860 millioner kroner, og inntekter fra bevilgninger og tilskudd 2 888 millioner kroner.

mill. kroner

- Gevinst salg eiendom, rådgivning og fakturerbare oppdrag
- Driftsbevilgninger
- Investeringsbevilgninger, tilskudd og overføringer
- Leie- og andre inntekter

mill. kroner

- Andre driftskostnader
- Av- og nedskrivninger
- Lønnskostnader
- Varekostnader finansiert av investeringsbevilgning og belastningsfullmakt
- Rådgivning og andre fakturerbare oppdrag
- Drift og vedlikehold av eiendom

Driftskostnadene i virksomhetsregnskapet utgjorde 6 231 millioner kroner, noe som gir en økning på 417 millioner kroner (syv prosent) fra 2017. Økningen forklares av høyere aktivitet knyttet til investeringsprosjekter utenfor husleieordningen, samt økte kostnader til drift og vedlikehold av eiendommer.

Kostnader til drift og vedlikehold av eiendommene utgjorde 961 millioner kroner, mens kostnader til lønn og godtgjørelser utgjorde 449 millioner kroner. Avskrivninger og nedskrivninger utgjorde 1 234 millioner kroner, der i underkant av 57 millioner kroner skyldes nedskrivning. Kostnader knyttet til gjennomføring av byggeprosjekter finansiert med investeringsbevilgning utgjorde 2 836 millioner kroner. Andre driftskostnader utgjorde 705 millioner kroner og er i hovedsak knyttet til husleie for innleie av erstatningslokaler for departementene, kjøp av fremmede tjenester og husleie for Statsbyggs organisasjon. Kostnadene knyttet til fakturerbare oppdrag var på 46 millioner kroner.

Resultatoppstilling på kapittel 2445 Statsbygg, post 24 Driftsresultat

Resultatoppstillingen nedenfor viser den delen av virksomhetsregnskapet som er knyttet til bevilging på kap. 2445 Statsbygg, post 24 Driftsresultat. Resultatoppstillingen følger periodiseringsprinsippet og inkluderer ikke bevilgningsinntekter med tilhørende kostnader fra andre budsjettkapitler. For oppstilling av hele virksomhetsregnskapet, se kapittel 6.

Resultatoppstilling (tall i 1 000 kr)	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik for året	Avvik i %	Regnskap 2017	Endring fra 2017	Endring fra 2017 i %
Inntekt fra tilskudd	0	-5 474	-5 474	100,0	-8 402	2 928	-34,9
Salgsinntekter rådgivning og andre fakturerbare oppdrag	-22 699	-41 451	-18 751	82,6	-30 124	-11 326	37,6
Leieinntekter og andre driftsinntekter	-4 853 538	-4 854 634	-1 096	0,0	-4 722 563	-132 071	2,8
Gevinst salg eiendom	0	-72 844	-72 844	100,0	-42 600	-30 243	71,0
Sum driftsinntekter	-4 876 237	-4 974 402	-98 164	2,0	-4 803 690	-170 712	3,6
Lønn og godtgjørelser, netto	420 551	436 961	16 410	3,9	363 001	73 960	20,4
Drift av eiendom	121 855	107 792	-14 062	-11,5	87 826	19 967	22,7
Vedlikehold av eiendom	808 748	820 196	11 449	1,4	680 509	139 687	20,5
Kostnader salg av rådgivnings- og andre fakturerbare oppdrag	22 699	46 173	23 473	103,4	33 278	12 895	38,8
Andre driftskostnader	714 268	697 653	-16 615	-2,3	728 008	-30 355	-4,2
Avskrivninger	1 144 000	1 177 624	33 624	2,9	1 103 349	74 275	6,7
Nedskrivninger	0	56 752	56 752	100,0	283 163	-226 411	-80,0
Sum driftskostnader	3 232 120	3 343 151	111 030	3,4	3 279 133	64 018	2,0
Finansinntekter	-2 000	-3 085	-1 085	54,3	-2 029	-1 056	52,1
Andre finanskostnader	0	288	288	100,0	381	-92	-24,3
Rentekostnader av statens kapital	80 000	75 138	-4 862	-6,1	72 075	3 063	4,2
Sum finansinntekter og finanskostnader	78 000	72 341	-5 659	-7,3	70 427	1 914	2,7
Resultat til disponering	-1 566 117	-1 558 910	7 207	-0,5	-1 454 130	-104 780	7,2
Til investeringsformål	1 279 976	1 381 218	101 242	7,9	1 173 193	208 025	17,7
Til/fra reguleringsfondet	- 150 000	-269 344	-119 344	79,6	212 601	-481 945	-226,7
Resultatkrav post 24 til statskassen ¹	405 141	405 141	0	0,0	140 700	264 441	187,9
Til/fra annen egenkapital ²	31 000	41 895	10 895	35,1	-72 363	114 258	-157,9
Resultat av periodens aktiviteter	1 566 117	1 558 910	-7 207	-0,5	1 454 130	104 780	7,2

Rådgivning, oppdrag og andre inntekter

Inntekter fra rådgivning og oppdrag samt andre inntekter utgjorde 41,5 millioner kroner.

	Inntekter	(i 1000 kr) Kostnader
Rådgivningsoppdrag	-16 435	19 770
Bygningsmessige oppdrag	-25 141	26 403
Andre inntekter	126	
Sum	-41 451	46 173

Det ble i 2018 fakturert om lag 21 800 timer (13 årsverk) knyttet til rådgivning, noe som er en økning på 6 prosent fra 2017. Statsbyggs kunder ble i 2018 fakturert for påløpte kostnader knyttet til 56 bygningsmessige oppdrag med en samlet styringsramme på 388 millioner kroner.

¹ Resultatkrav post 24 er det redusert som følge av rivekostnader av Y-blokk og R4. Byggingen av 60 boliger på Svalbard finansieres av Statsbyggs reguleringsfond, ved at 24.6 Til reguleringsfondet reduseres med 150 mill. kroner og post 24.5 Til investeringsformål økes tilsvarende og er innarbeidet i budsjettet. Forholdene er iht. til RNB 2018.

² Riving R4 og Møllergata 17, jf. RNB. Oppstart riving forventes i februar 2019.

Leieinntekter og annen driftsinntekt

I 2018 utgjorde leieinntektene totalt 4 854,6 millioner kroner. Sammenliknet med 2017 er dette en økning på 132,1 mill. kroner (2,8 prosent). Leieinntekter fra erstatningslokalene for departementene utgjorde 372 millioner kroner.

Gevinst salg av eiendom

Salg av statseiendommer gjennomføres i det åpne markedet dersom staten ikke har behov for eiendommene, og i 2018 solgte Statsbygg 11 eiendommer. Samlet gevinst utgjorde 72,8 millioner kroner. Følgende eiendomssalg ble gjennomført i 2018:

(i 1000 kr)				
Eiendommer	Inntekt ved salg av eiendommer	Salgsomkostninger	Bokført verdi	Gevinst (-) /tap (+)
FN-leilighet, New York	-63 296	4 963	34 950	-23 383
Elgesetergate 10 og 14 i Trondheim	-34 100	0	20 388	-13 712
Polaria i Tromsø	-32 000	468	13 305	-18 227
Haukelandsbakken parkeringsanlegg i Bergen	-22 500		180	-22 320
Ministerrådsbolig, Paris	-19 765	0	13 986	-5 779
Øverbyvegen 89-91, tidligere Øverby kompetansesenter	-16 500	471	24 082	8 054
Åker gård	-12 500	505	19 766	7 770
Nordbybråten sivilforsvarsleir	-8 364	139	7 858	-367
Narvikfjellet, etteroppgjør	-2 206	60	0	-2 145
Statens tomter Troms	-1 560	145	20	-1 395
Direktesalg parsell Brøset i Trondheim	-1 200	11	0	-1 189
ICS Steinkjer, salg av tomt	-1 000	15	3	-982
Diverse	-116	947	1	832
Sum	-215 107	7 725	134 538	-72 844

Lønn og godtgjørelser

Lønnskostnadene for Statsbyggs ansatte utgjorde 751,9 millioner kroner i 2018, dette er 26,3 millioner kroner (3,4 prosent) lavere enn budsjett og 52,5 millioner kroner (7,5 prosent) høyere enn i 2017. Endringen fra 2017 forklares av høyere pensjonskostnader som følge av økt pensjonssats. Avviket fra budsjett skyldes i hovedsak refusjon sykelønn samt vakanser. Timeavregning for Statsbyggs ansatte som fører timer på investerings- og fakturerbare oppdrag, samt lønnsrefusjon for brukeravhengige driftskostnader på eiendommene, utgjorde til sammen 315 millioner kroner i 2018. Dette er en reduksjon på 21,4 millioner kroner (6,4 prosent) fra 2017. Fratrullet disse refusjonene utgjorde lønnskostnadene 437 millioner kroner, dvs. 16,4 millioner kroner (3,9 prosent) høyere enn budsjett og 71,8 millioner kroner (19,8 prosent) høyere enn i 2017.

(i 1000 kr)							
	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik for året	Avvik i %	Regnskap 2017	Endring fra 2017	Endring fra 2017 i %
Lønn, feriepenger og AGA	703 759	696 082	-7 677	- 1,1	674 638	19 469	2,9
Pensjon*	63 859	64 852	992	1,6	32 210	32 642	101,3
Refusjon sykelønn	0	- 24 274	- 24 274		- 20 686	- 3 588	17,3
Andre ytelser	10 595	15 220	4 625	43,7	13 197	2 023	15,3
Sum lønn mv. brutto	778 213	751 880	- 26 334	- 3,4	699 359	52 520	7,5
Lønnsrefusjon BAD	- 86 522	-79 433	7 089	- 8,2	- 81 795	2 362	- 2,9
Timeavregning investeringsprosjekter	- 244 666	- 194 858	49 808	- 20,4	- 225 669	30 811	- 13,7
Timeavregning rådgivning og fakturerbare oppdrag	- 26 474	- 40 628	-14 153	53,5	- 28 895	- 11 733	40,6
Sum, netto	420 551	436 961	16 410	3,9	363 001	71 768	19,8

* Arbeidsgiverandel av pensjonskostnaden økte med 5,45 prosentpoeng fra 2017 (5,65 %) til 2018 (11,1 %).

Drift av eiendommer

Kostnadene til drift av Statsbyggs eiendommer (drift, energi, vann og avløp, renovasjon og renhold) utgjorde 107,8 millioner kroner, noe som er 14,1 millioner kroner (11,5 prosent) lavere enn budsjett, og 20 millioner kroner (22,7 prosent) høyere enn i 2017.

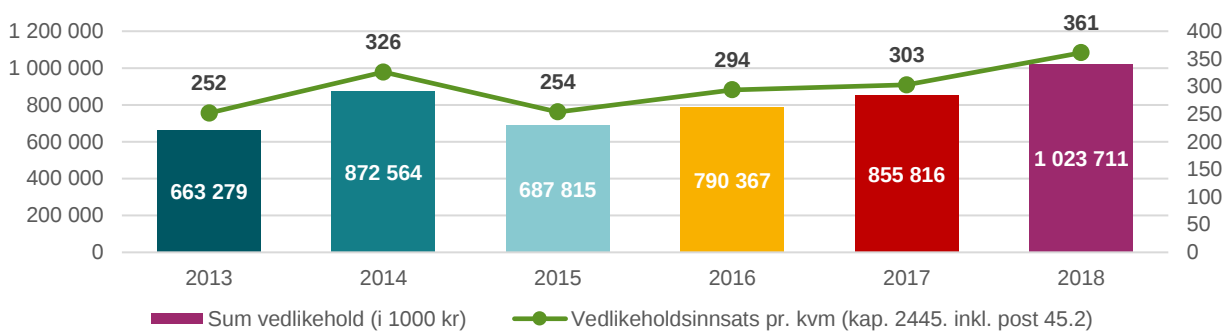
Vedlikehold og påkostninger post 45.2

Vedlikeholdskostnadene utgjorde 1 023,7 millioner kroner, noe som er 8,5 millioner kroner (0,8 prosent) høyere enn budsjett. I forhold til nivået i 2017 har vedlikeholdskostnadene økt med 168 millioner kroner (20 prosent).

(i 1000 kr)

Vedlikehold og påkostninger post 45.2	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik
Ordinært vedlikehold	364 598	402 348	37 750
Universell utforming	72 000	65 586	-6 414
Radon	5 000	5 547	547
Utfasing olje som spisslast	5 000	3 000	-2 000
ENØK	30 000	60 310	30 310
Øremerkede prosjekter	538 298	486 618	-51 680
Miljø- og energiprisen	300	302	2
Sum vedlikehold og påkostninger	1 015 196	1 023 711	8 515

Vedlikeholdet utgjorde 327 kroner per kvm for ordinære eiendommer, og 570 kroner per kvm for fengsler. Grafen under viser vedlikeholdskostnadene og vedlikehold per kvm samlet for eiendomsporteføljen på kap. 2445.

Det ble i Prop. 1 S (2016-2017) og Prop. 1 S (2017-2018) bevilget hhv. 40 millioner kroner og 50 millioner kroner til vedlikehold på Folkehelseinstituttet. Tiltak for 29 millioner kroner gjenstår og forskyves til 2019.

Andre driftskostnader

Kostnadene til husvære, innleie av erstatningslokaler, konsulenttjenester, reiser mv. fordelte seg som følger:

(i 1000 kr)

	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik	Avvik i %	Regnskap 2017	Endring fra 2017	Endring fra 2017 i %
Husleie innleide lokaler	416 899	424 521	7 622	1,8	423 627	895	0,2
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	17 288	7 989	-9 300	-53,8	9 542	- 1 554	-16,3
Leie av maskiner, inventar og lignende	42 376	45 482	3 106	7,3	41 171	4 310	10,5
Mindre utstyrsanskaffelser	10 340	12 748	2 409	23,3	12 186	563	4,6
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	16 265	17 074	809	5,0	23 965	- 6 891	-28,8
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	3 557	2 674	-882	-24,8	4 209	- 1 535	-36,5
Kjøp av fremmede tjenester	124 245	108 321	-15 924	-12,8	109 901	- 1 580	-1,4
Reiser og diett	25 422	18 531	-6 891	-27,1	20 501	- 1 970	-9,6
Erstatninger, tap og lignende	0	29	29		15 153	- 15 124	-99,8
Øvrige driftskostnader	57 876	60 283	2 407	4,2	67 753	- 7 469	-11,0
Sum	714 268	697 653	-16 615	- 2,3	728 008	- 30 355	- 4,2

Det ble i 2018 benyttet 424,5 millioner kroner til husleie, der husleien for erstatningslokaler for departementene utgjorde 363 millioner kroner.

Det ble kjøpt tjenester for 108 millioner kroner i 2018, noe som er 1,4 millioner kroner lavere enn i 2017. I 2018 gjaldt dette bl.a. kjøp av konsulenttjenester til Statsbyggs interne drifts- og utviklingsoppgaver (f.eks. Cognos), drift av IKT-systemer (f.eks. OeBs, Statsbyggportalen, mv.), organisasjonsutvikling og tjenester knyttet til universell utforming mv.

Avskrivninger og nedskrivninger

Avskrivningskostnadene utgjorde 1 177,6 millioner kroner, noe som er 74,3 millioner kroner (6,7 prosent) høyere enn i 2017. Statsbyggs balanse ble i 2018 nedskrevet med 56,8 millioner kroner. Dette gjaldt i hovedsak utgiftene knyttet til forprosjekt for rehabilitering/restaurering av Bergen tinghus, prosjektering av nybygg og /eller ombygging av Samisk videregående skole i Kautokeino og deler av forprosjektet knyttet til Saemien Sijte.

Finansposter

Finanskostnader netto utgjorde 72,3 millioner kroner, dette er 5,7 millioner kroner (7,3 prosent) lavere enn budsjett og 1,9 millioner kroner (2,7 prosent) høyere enn i 2017. Rentebærende gjeld utgjorde 6 440 millioner kroner per 31.12.2018, noe som er en økning på om lag 1 638 millioner kroner fra 31.12.2017.

Disponering av driftsresultat

Resultat til disponering utgjorde 1 559 millioner kroner og disponeres slik:

Til investeringsformål	1 381,2 mill. kroner
Tilført reguleringsfond	269,3 mill. kroner
Til driftsresultat	405,1 mill. kroner
Periodiseringsavvik*	41,9 mill. kroner

**Periodiseringsavviket gjenspeiler forskjellen mellom resultat etter kontantprinsippet og resultat etter regnskapsprinsippet. Resultatet etter regnskapsprinsippet er dermed 41,9 millioner kroner høyere enn resultatet etter kontantprinsippet. Dette skyldes periodiseringsavvik mellom når inntekter og kostnader er inn- og utbetalt og når inntekter er opptjent og kostnader er påløpt.*

Til investeringsformål

Avsetningene til investeringsformål viser hvor stor del av driftsresultatet som benyttes til å finansiere investeringer.

	(i 1000 kr)
Til investeringsformål (jf. tildelingsbrev)	1 279 976
Merforbruk kap. 2445 post 32	55 251
Kjøp eiendom utover bevilgning kap. 2445 post 49	45 991
Sum	1 381 218

Reguleringsfondet

269 millioner kroner av reguleringsfondet ble brukt i 2018, og fondet reduseres fra om lag 591 til 321 millioner kroner.

	(i 1000 kr)
Reguleringsfond 31.12.2017	590 634
Merbehov kap. 2445 post 32	- 55 251
Vedlikehold FHI, jf. ubenyttede midler 2017	- 38 500
Gevinst på salg av eiendom, jf. post 24.1	72 844
Kjøp eiendom utover bevilgning kap. 2445 post 49	- 45 991
Boliger Svalbard, jf. RNB	- 150 000
Nedskrivning stoppede prosjekter	- 56 752
<i>Bergen Tinghus, rehabilitering</i>	<i>- 18 672</i>
<i>Samisk VGS, Kautokeino</i>	<i>- 18 128</i>
<i>Saemien Sijte</i>	<i>- 19 500</i>
<i>HBV, påbygg</i>	<i>- 452</i>
Riveutgifter RKV, utsatt	31 000
Øvrig bruk driften, jf. post 24	- 26 694
Reguleringsfond 31.12.18	321 290

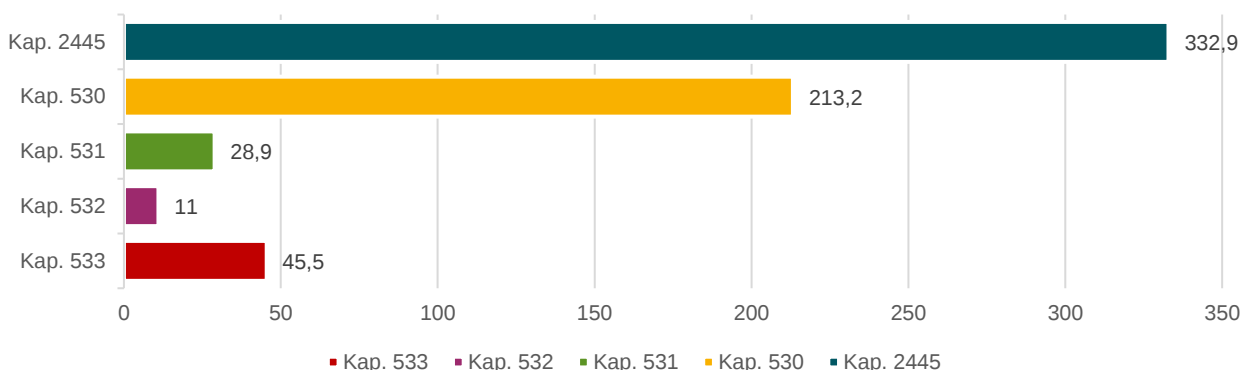
Til post 24

Resultatkravet på post 24 utgjorde 405,1 millioner kroner i 2018, og føres til inntekt i statsregnskapet.

Mer- og mindreforbruk per budsjettkapittel

På kapitlene 2445 (eksklusive post 24), 530, 531, 532, 533 og 534 var det i 2018 en bevilgning på 7 516 millioner kroner. Regnskapsført beløp utgjør 6 884 millioner kroner som gir en mindreutgift på om lag 632 millioner kroner (8,4 prosent) i forhold til disponibel bevilgning.

Mindreutgiften fordeler seg som følger (tall i millioner kroner):

I 2018 er følgende fullmakter benyttet:

- Kap. 2445 post 31 Igangsetting av ordinære prosjekter overskrides med 14,8 millioner kroner, som dekkes inn ved en omdisponering fra kap. 2445 post 33.
- Kap. 2445 post 32 Prosjektering og igangsetting av kuranterprosjekter overskrides. Det er foretatt en omdisponering på 38,6 millioner kroner fra post 34 Videreføring av kuranterprosjekter. Resterende overskridelse på 55,2 millioner kroner dekkes inn gjennom bruk av reguleringsfondet.
- Kap. 2445 post 49 Kjøp av eiendom overskrides med 46 millioner kroner som dekkes inn ved bruk av salgsgevinst.
- Kap. 530 post 31 Igangsetting av byggeprosjekter overskrides med 6,7 millioner kroner som dekkes inn ved en omdisponering fra kap. 530 post 33.

Kap. 2445 post 30-49 (Byggeprosjekter)

Totalt på kapittel 2445 postene 30-49 er det utbetalt 4 391 millioner kroner i 2018.

(i 1000 kr)

Kap. 2445	Post 30	Post 31	Post 32	Post 33	Post 34	Post 45	Post 49
Bevilgning iht. saldert budsjett for 2018	206 401	0	250 000	2 844 486	500 000	301 505	198 309
Overført fra forrige termin	0	0	0	268 848	0	6 448	0
Prop. 44 S (2017-2018)	0	100 000	0	0	0	0	0
Prop 85 S, Innst. 400 S (2017-2018)	143 000	-65 000	150 000	0	0	0	0
Prop. 20 S, Innst. 118 S (2018-2019)	0	0	0	-230 000	50 000	0	0
Sum bevilgning	349 401	35 000	400 000	2 883 334	550 000	307 953	198 309
Regnskap	269 237	49 818	493 834	2 548 580	511 417	273 866	244 300
Mindre-/merutgift(-)	80 164	-14 818	-93 834	334 754	38 583	34 087	-45 991

Fullmakter							
Omdisponeringsfullmakt (fra post 33)		14 818		-14 818			
Omdisponeringsfullmakt (fra post 34)			38 583		-38 583		
Omdisponeringsfullmakt (fra post 24)			55 251				45 991
Sum fullmakter		14 818	93 834	-14 818	-38 583		45 991
Mindre-/merutgift hensyntatt fullmakter	80 164	0	0	319 936	0	34 087	0

Ordinære prosjekter innenfor husleieordningen

Post 30 Prosjektering av bygg, kan overføres

Bevilgningen skal benyttes til prosjektering av prioriterte ordinære prosjekter fram til fullført forprosjekt. Det ble utbetalt 269,2 millioner kroner på posten i 2018, noe som er 80,2 millioner kroner mindre enn disponibel bevilgning. Mindreutgiften forklares med senere oppstart enn planlagt for ny energiløsning for regjeringskvartalet og utsatt rivning for regjeringskvartalet. Utgiften i 2018 fordeler seg som følger:

	Kostnads- estimat forprosjekt	Bevilget t.o.m. 2018	Bevilgning 2018 ¹⁾	Utbetalt 2018	(i 1000 kr) Mer(-)/ mindre(+) utgift
Øremerket bevilgning					
Nytt regjeringskvartal	1 813 000	562 500	281 000	238 359	42 641
Ny energiløsning i RKV, sjøvann	48 000	48 000	48 000	2 439	45 561
NTNU Helse- og sosialbygg og SiT	38 000	26 800	0	5 730	-5 730
Nye boliger på Svalbard	28 000	28 000	0	22 735	-22 735
Sum øremerkede prosjekter			329 000	269 264	59 736
Sum ikke øremerkede prosjekter²⁾			20 401	-29	20 430
Sum post 30			349 401	269 237	80 164

¹⁾ Prop. 1 S (2017-2018) og Prop. 85 S (2017-2018)

²⁾ Delfinansiering kunde

Nedenfor følger en omtale av øremerkede prosjekter:

- Nytt Regjeringskvartal (forprosjekt)**
 Skisseprosjektet ble ferdigstilt juni 2018. Revidert skisseprosjekt hvor det ble innarbeidet nye føringer fra KMD med hensyn til nedskalering og etappevis utbygging ble levert fra Team Urbis til Statsbygg i begynnelsen av november. Forprosjekt og KS2 er planlagt ferdig i 2019 med påfølgende byggestart i 2020. Det tas sikte på at det i revidert nasjonalbudsjett for 2019 legges frem forslag til kostnadsramme for forprosjekteringen. KS2-rapporten sitt forslag til forprosjektets styrings- og kostnadsramme er hhv. 1 700 millioner kroner og 2 200 millioner kroner (i prisnivå per mars 2016). Indeksjustert per 1.7.2018 er forslag til forprosjektets styrings- og kostnadsrammen på hhv. 1 813,3 millioner kroner og 2 350,7 millioner kroner.
- Ny energiløsning i RKV, sjøvann**
 Det planlegges ny energiløsning for regjeringskvartalet, basert på sjøvann. Ekstern KS2-rapport viser en styrings- og kostnadsramme på hhv. 620 og 810 millioner kroner (2016-kroner). Dette gir en styrings- og kostnadsramme på hhv. 668,1 og 872,8 millioner kroner i prisnivå per 1.7.2018. Det tas sikte på å legge fram forslag til kostnadsramme for energiløsningen for Stortinget ifm. revidert nasjonalbudsjett 2019.
- NTNU Helse- og sosialbygg og SiT**
 Prosjektet omfatter to delprosjekter: a) Nybygg for Medisin- og helsevitenskap ved NTNU, finansiert som et ordinært byggeprosjekt, b) Idretts- og velferdsbygg for SiT der prosjektet finansieres fullt ut fra SiT. Forprosjektet ble avsluttet og oversendt oppdragsgiver 1. halvår 2018 til en total kostnad på 38 millioner kroner, hvorav 11,2 millioner ble finansiert av SiT.
- Nye boliger på Svalbard**
 Som følge av snøskredene i Longyearbyen på Svalbard i 2015 og 2017 ble det i RNB 2017, jf. Prop. 129 S (2016-2017), bevilget 28 millioner kroner til grunnundersøkelser og prosjektering av 60 nye boliger på Svalbard. De 30 første boligene ble overlevert i desember 2018, og de resterende 30 skal overleveres sommeren 2019.

Post 31 Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, kan overføres

Bevilgningen omfatter midler til igangsetting av ordinære byggeprosjekter. Det ble i 2018 igangsatt ett prosjekt; Svalbard Globale Frøhvelv, ny adkomsttunnel. Det ble utbetalt 49,8 millioner kroner på posten, noe som er 14,8 millioner kroner mer enn disponibel bevilgning. Merutgiften skyldes i hovedsak forskyvning av utbetalinger mellom år.

	Styrings- ramme	Kostnads- ramme	Utbetalt t.o.m. 2018	Disponibel bevilgning 2018 (A) ¹⁾	Utbetalt 2018 (B)	Avvik (A-B)	Ferdig
Prosjekter							
Svalbard Globale Frøhvelv, ny adkomsttunnel	158 100	206 200	49 818	35 000	49 818	-14 818	2019
Sum			49 818	35 000	49 818	-14 818	

¹⁾ Prop. 44 S (2017-2018) og Prop. 85 S (2017-2018)

Statsbygg har brukt Omdisponeringsfullmakter punkt 4, jf. tildelingsbrev 2018, til å omdisponere 14,8 millioner kroner fra post 33 til post 31, jf. post 33.

Post 33 Videreføring av ordinære byggeprosjekter, kan overføres

Bevilgningen skal dekke utgifter forbundet med å videreføre byggeprosjekter som Stortinget tidligere har besluttet å starte opp, og som nå er under arbeid. Det ble utbetalt om lag 2 549 millioner kroner på posten i 2018, noe som er 334,8 millioner kroner mindre enn disponibel bevilgning. Mindreutgiften forklares med forsinket fremdrift for STI og forskjøvet byggetid for Nasjonalmuseet, samt noe lavere utgifter for Agder fengsel. Bevilgningen har i 2018 vært benyttet til følgende prosjekter:

(i 1000 kr)

Prosjekter	Styrings- ramme	Kostnads- ramme	Utbetalt t.o.m. 2018	Disponibel bevilgning 2018 (A) ¹⁾	Utbetalt 2018 (B)	Avvik (A- B)	Ferdig
Nytt Nasjonalmuseum	5 430 400	6 015 900	3 988 496	1 485 611	1 365 450	120 161	2019
Sikker teknisk infrastruktur i RKV	2 104 300	2 271 700	1 543 616	494 543	382 847	111 696	2019
Byggearbeider/Sikring R6	429 500	491 200	116 361	50 000	60 359	-10 359	2020
Sikringstiltak regjeringens representasjonsanlegg (RRA)	156 400	175 800	96 246	35 000	31 722	3 278	2018
NB Fjellanlegget	723 000	804 200	107 427	85 000	89 601	-4 601	2021
Norsk helsearkiv, Tynset	196 400	210 200	121 886	70 000	77 943	-7 943	2019
Agder fengsel avd. Froland	981 000	1 187 700	275 867	294 000	266 985	27 015	2020
Agder fengsel avd. Mandal	620 500	754 800	211 016	212 000	203 459	8 541	2020
Prosjekter i reklamasjonsfasen				157 180	70 214	86 966	
Sum				2 883 334	2 548 580	334 754	

¹⁾ Overføring ubrukt bevilgning fra 2017 til 2018, Prop. 1 S (2017-2018) og Prop. 20 S (2018-2019)

Ett prosjekt ble ferdigstilt i 2018; Sikringstiltak regjeringens representasjonsanlegg (RRA). Prosjektet ble ferdigstilt til avtalt tid og under styringsrammen, jf. vedlegg 1.

Prosjekter med ferdigstillelse etter 2018 med risiko for avvik:

- *Nytt Nasjonalmuseum*
Prosjektet har anstrengt økonomi. Forventet sluttkostnad er 142 millioner kroner høyere enn styringsrammen, som forklares av valutakostnader. Dersom prosjektet ikke blir kompensert for økte valutakostnader, må det ev. utløses ytterligere midler fra usikkerhetsavsetningen.
- *Sikker teknisk infrastruktur*
Prosjektet er forsinket ift. avtalt ferdigstillelse 1. halvår 2018. Forventet ferdigstillelse er p.t. i løpet av 2. halvår 2019.

Statsbygg har brukt Omdisponeringsfullmakter punkt 5, jf. tildelingsbrev 2018, til å omdisponere 14,8 millioner kroner fra post 33 til post 31, jf. post 31. I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre en mindreutgift på 319,9 millioner kroner til neste budsjettermin.

Kurantprosjekter

Til sammen ble det utbetalt 1 005,3 millioner kroner til kurantprosjekter i 2018. Det har i 2018 pågått prosjektering på om lag 30 prosjekter, 30 prosjekter har vært i byggefase og ni er ferdigstilt, jf. vedlegg 1.

Av de ferdigstilte kurantprosjektene i 2018 er det ett prosjekt som har en forventet sluttkostnad som overskrider kostnadsrammen. Dette er Høgskulen på Vestlandet, Bragebygget. Videre har seks av de ferdigstilte kurantprosjektene en forventet sluttkostnad under styringsrammen. Alle prosjektene ble ferdigstilt til avtalt tid, jf. vedlegg 1.

Post 32 Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, kan overføres

Bevilgningen omfatter midler til prosjektering og byggestart for prosjekter som skal forvaltes av Statsbygg under kurantordningen. Det ble utbetalt 493,8 millioner kroner på posten i 2018, noe som er 93,8 millioner kroner mer enn disponibel bevilgning. Merutgiften forklares av igangsetting av flere store prosjekter.

(i 1000 kr)

Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter	Bevilgning 2018 (A) ¹⁾	Utbetalt 2018 (B)	Avvik (A-B)
Prosjektering av kurantprosjekter	23 000	50 731	-27 731
Igangsetting av kurantprosjekter	377 000	443 103	-66 103
Sum	400 000	493 834	-93 834

¹⁾ Prop. 1 S (2017-2018) og Prop. 85 S (2017-2018)

Det pågår prosjektering for om lag 30 kurentprosjekter. Dette gjelder bl.a. følgende prosjekter:

- Høgskulen i Volda, mediesenter
- Villa Grande, tilbygg
- Statens hus i Vadsø, bygg B
- Statens vegvesen Nordkjosbotn
- Skandinavisk ambassade i Islamabad
- Ambassaden i Washington, kanselli
- Ambassadeanlegg i Tokyo, renovering
- Ambassaden i Moskva, rehabilitering
- Ambassaden i Nairobi, kanselli

Det ble igangsatt bygging av 16 kurentprosjekter i 2018 med en samlet styringsramme på om lag 1,58 milliarder kroner. De største prosjektene er:

- Høgskulen på Vestlandet, nybygg på nordtomt
- UiT Norges arktiske universitet, lærerutdanningen
- Svalbard boliger
- NTNU Ålesund, oppgradering ventilasjon
- BUF Bergen akuttsenter
- Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, ombygging
- Justismuseet i Trondheim, restaurering og ombygging

Statsbygg har brukt Omdisponeringsfullmakter punkt 5, jf. tildelingsbrev 2018, til å omdisponere 38,6 millioner kroner fra post 34 til post 32, jf. post 34. I tillegg er det brukt fullmakter til å overskride gitte bevilgninger punkt 2, jf. tildelingsbrev 2018, til dekning av resterende merutgift på 55,2 millioner kroner mot dekning i reguleringsfondet.

Post 34 Videreføring av kurentprosjekter, kan overføres

Bevilgningen skal benyttes til videreføring av kurentprosjekter som er startet opp i tidligere budsjetterminer. Det ble utbetalt 511,4 millioner kroner på posten i 2018, noe som er 38,6 millioner kroner mindre enn disponibel bevilgning. Mindreutgiften forklares av forskyvninger i utbetalinger mellom år. Mindreutgiften vil i sin helhet omdisponeres til post 32.

Følgende ni kurentprosjekter er ferdigstilt i 2018, jf. vedlegg 1:

- Framsenteret
- NTNU Ålesund, ombygging 4. og 5. etg.
- NTNU Ålesund, uu-tilpasning
- Norges brannskole, garderobebygg
- Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, ombygging
- Høgskulen på Vestlandet, Bragebygget
- Universitetet i Stavanger, Hulda Garborgs hus
- Ambassadeanlegg i Brasilia
- Ambassaden i New Dehli

Statsbygg har brukt Omdisponeringsfullmakter punkt 5, jf. tildelingsbrev 2018 til å omdisponere 38,6 millioner kroner fra post 34 til post 32, jf. post 32.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Bevilgningen skal dekke kostnader til mindre brukertilpasninger og installering av tekniske anlegg på eiendommer som Statsbygg forvalter. Videre skal posten dekke innkjøp av driftsmidler som skal aktiveres og avskrives, samt sikringstiltak for regjeringskvartalet. Det ble utbetalt 273,9 millioner kroner på posten i 2018, noe som er 34,1 millioner kroner mindre enn disponibel bevilgning. Mindreutgiften forklares av forskyvning i utbetalinger mellom år knyttet til innkjøp av utstyr og innstilling av tekniske anlegg på eiendommene.

Post 45.1

Dette gjelder investeringer i IKT og større utstyr til drift av Statsbyggs eiendommer og til drift av Statsbygg. Det ble utbetalt 46,3 millioner kroner i 2018.

Post 45.2

Dette er vedlikeholdskostnader som balanseføres på eiendommene og avskrives. Det ble utbetalt 203,5 millioner kroner i 2018.

Post 45.5

Dette gjelder sikringstiltak i regjeringskvartalet og regjeringsbygg. Dette omfatter utbedring av enkelte sikringstiltak ved R5 samt perimetersikring i regjeringskvartalet. Det ble utbetalt om lag 24,1 millioner kroner i 2018.

- *Regjeringskvartalet, perimetersikring:*
Formålet er å erstatte midlertidig perimetersikring i departementsbygg. Prosjektet er kostnadsstyrt innenfor en ramme på 105 millioner kroner (jf. nysalderingen for 2014). Tiltakene, med unntak av tiltaket i Kirkegata, er ferdigstilt.
- *Strakstiltak R5:*
Det er bevilget 12 millioner kroner til gjennomføring av enkelte sikringstiltak, jf. Prop. 1 S (2017-2018). Valgte løsninger gir reduserte behov for midler. Prosjektet er gjennomført og finansiert over kap. 2445 post 33. Bevilgningen foreslås derfor ikke overført til 2019.

I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre resterende mindreutgift på 22,1 millioner kroner til neste budsjettermin.

Post 49 Kjøp av eiendommer, kan overføres

Bevilgningen skal dekke kjøp av eiendommer og tomter til bruk i aktuelle byggeprosjekter. I 2018 ble fem eiendommer kjøpt for til sammen 244,3 millioner kroner:

(i 1000 kr)	
Kjøp av eiendommer	Utbetalt
Tomt til Agder fengsel, Froland	94 488
Tomt til Agder fengsel, Mandal	75 110
Leilighet i New York til generalkonsulatet	68 670
Leilighet til Sysselmannen på Svalbard, Longyearbyen	2 467
Bygg for lensmannskontor i Mehamn	2 370
Storskog, forvaltningsoverføring av vaktbygg	1 518
Diverse omkostninger, dokumentavgift, innløs. av festekontrakt	-323
Sum kjøp av eiendom	244 300

Statsbygg har brukt fullmakter til å overskride gitte bevilgninger punkt 3, jf. tildelingsbrev 2018, til dekning av merutgiften på om lag 46 millioner kroner mot dekning i gevinst fra salg av eiendom.

Kapitel 5445 Statsbygg

(i 1000 kr)	
Post 39 Avsetning til investeringsformål	
Bevilgning iht. saldert budsjett for 2018	1 129 976
Prop. 85 S, Innst. 400 S (2017-2018)	150 000
Sum bevilgning	1 279 976
Regnskap	1 381 218
Merinntekt	101 242

Under post 39 føres avsetninger fra driftsregnskapet som blir brukt til investeringsformål. Midlene blir ført til inntekt i statsregnskapet, jf. kap. 2445, underpost 24.5 Til investeringsformål. Det er en meravsetning på 101,2 millioner kroner. Meravsetningen finansierer prosjektering og igangsetting av kuranprosjekter ut over bevilgning på 55,2 millioner kroner, jf. kap. 2445 post 32. Videre er det en avsetning til kjøp av eiendom på 46 millioner kroner, jf. kap. 2445 post 49. Dette gir en samlet avsetning på 1 381,2 millioner kroner.

Kapitel 530 Bygg utenfor husleieordningen

Det er for kapittel 530 utbetalt 2 379,7 millioner kroner i 2018.

(i 1000 kr)

Kap. 530	Post 30	Post 31	Post 33	Post 34	Post 36	Post 45
Bevilgning iht. saldert budsjett for 2018	57 598	80 000	1 955 000	7 500	19 000	161 000
Overført fra forrige termin	48 045	0	71 678	0	1 614	51 532
Prop. 85 S, Innst. 400 S (2017-2018)	0	70 000	70 000	0	0	0
Prop. 20 S, Innst. 118 S (2018-2019)	-4 000	0	0	0	0	4 000
Sum bevilgning	101 643	150 000	2 096 678	7 500	20 614	216 532
Regnskap	36 065	156 707	2 016 334	4 930	16 357	149 357
Mindre-/merutgift(-)	65 578	-6 707	80 344	2 570	4 257	67 175

Fullmakter

Omdisponeringsfullmakt (fra post 33)	6 707	-6 707
Mindreutgift hensyntatt fullmakter	0	73 637

Post 30 Prosjektering av byggeprosjekter, kan overføres

Bevilgningen skal benyttes til prosjektering av prioriterte byggeprosjekter. Det ble utbetalt 36,1 millioner kroner på posten i 2018, noe som er 65,6 millioner kroner mindre enn disponibel bevilgning. Mindreutgiften forklares av faseforskyvninger for UiO Odontologisk fakultet og UiT Tromsø Museum.

- **UiO KHM Vikingtidsmuseet:** KS2 for forprosjektet inkl. brukerutstyr ble ferdigstilt høsten 2018. Kostnaden til gjennomføring av forprosjekt utgjorde 99 millioner kroner.
- **UiO Veksthuset:** Forprosjektet for Veksthuset på Tøyen ble godkjent, til en kostnad på 42 millioner kroner, av FIN i 2012. Det pågår nå en revidering av forprosjektet som ventes ferdig 2. halvår 2019, til en kostnad på 84,3 millioner kroner.
- **UiO Odontologisk fakultet:** Skisseprosjekt for et nytt klinikkbygg for odontologisk fakultet ved Universitetet i Oslo. OFP-rapport forventes levert 1. halvår 2019. Forventet kostnad til og med forprosjekt ligger i et spenn på 75–95 millioner kroner, og forprosjektet er forventet ferdig 2. halvår 2021.
- **UiT Tromsø Museum:** Utarbeidelse av forprosjektet for Tromsø Museum ved Universitetet i Tromsø innenfor en ramme på 70 millioner kroner. Mulighetsstudie foreligger og skisseprosjekt er startet opp. Forprosjektet forventes ferdig 2. halvår 2019.
- **Norges Handelshøyskole:** Forprosjektet ble ferdigstilt 1. halvår 2018 til en totalramme på 25 millioner kroner. Bygget er fra 2019 innlemmet i husleieordningen.
- **Nationaltheatret:** Forprosjekt for rehabilitering av Nationaltheatret. Forventet kostnad til og med forprosjekt er 150 millioner kroner, og forprosjektet forventes ferdig 1. halvår 2021.
- **Campus NTNU:** OFP-rapporten ble oversendt KD desember 2018 for ekstern kvalitetssikring. OFP-rapporten forventes ferdigbehandlet 1. halvår 2019.

I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre resterende mindreutgift på 65,6 millioner kroner til neste budsjettermin.

Post 31 Igangsetting av byggeprosjekter, kan overføres

Bevilgningen omfatter bevilgning til igangsetting av byggeprosjekter utenfor husleieordningen. Det ble i 2018 igangsatt tre prosjekter; UiO Livsvitenskap, midlertidig vaksentral RKV og infrastruktur knyttet til boligbyggingen på Svalbard. Det ble utbetalt 156,7 millioner kroner på posten, noe som er 6,7 millioner kroner mer enn disponibel bevilgning. Merutgiften forklares av forskyvning i utbetalinger mellom år.

(i 1000 kr)

Prosjekter	Styrings-ramme	Kostnads-ramme	Utbetalt t.o.m. 2018	Disponibel bevilgning 2018 (A) ¹⁾	Utbetalt 2018 (B)	Avvik (A-B)	Ferdig
UiO Livsvitenskap	4 965 000	5 677 000	287 456	45 000	70 401	-25 401	2024
Ny midlertidig vaksentral i RKV	83 400	92 800	34 827	35 000	34 827	173	2020
Infrastruktur Svalbard boliger	70 000		51 479	70 000	51 479	18 521	2019
Sum				150 000	156 707	-6 707	

¹⁾Prop 1 S (2017-2018) og Prop. 85 S (2017-2018)

Statsbygg har brukt Omdisponeringsfullmakter punkt 1, jf. tildelingsbrev 2018 til å omdisponere 6,7 millioner kroner fra post 33 til post 31, jf. post 33.

Post 33 Videreføring av byggeprosjekter, kan overføres

Bevilgningen omfatter videreføring av prosjekter som Stortinget tidligere har vedtatt å starte opp. Det ble utbetalt 2 016,3 millioner kroner på posten i 2018, noe som er 80,3 millioner kroner (3,8 prosent) mindre enn disponibel bevilgning på posten. Mindreutgiften forklares av forskyvning i utbetalinger mellom år, i hovedsak for nybygg for NMBU og Veterinærinstituttet. Bevilgningen har i 2018 blitt benyttet til følgende prosjekter:

(i 1000 kr)

Prosjekter	Styrings- ramme	Kostnads- ramme	Utbetalt t.o.m. 2018	Disponibel bevilgning 2018 (A) ¹⁾	Utbetalt 2018 (B)	Avvik (A-B)	Ferdig
NMBU Campus Ås	7 068 427	7 218 427	5 113 310	1 839 678	1 727 952	111 726	2020
UiT Medisin og helsefagbygg*	1 322 813	1 405 913	1 236 068	100 000	116 457	-16 457	2018
UiB Museet midtbygg/nordfløy*	359 292	414 292	316 813	106 000	120 205	-14 205	2018
Prosjekter i reklamasjonsfasen				51 000	51 720	-720	
Sum				2 096 678	2 016 334	80 344	

*ekskl. delfinansiering fra oppdragsgiver

¹⁾Prop 1 S (2017-2018) og Prop. 85 S (2017-2018)

To prosjekter (UiT Medisin og helsefagbygg og UiB Museet midtbygg/nordfløy) ble ferdigstilt i 2018, jf. vedlegg 1. Prosjektene ble ferdigstilt til avtalt tid. UiT Medisin og helsefagbygg overskred styringsrammen og UiB Museet midtbygg/nordfløy har en forventet sluttkostnad under styringsrammen, jf. vedlegg 1.

- *UiT Medisin og helsefagbygg*: Nytt fakultetsbygg for medisin- og helsefag ved Universitetet i Tromsø (UiT) som omfattet nybygg og ombygging. Prosjektet ble ferdigstilt 2. halvår 2018. Resten av sluttoppgjøret utbetales i 2019.
- *UiB Museet midtbygg/nordfløy*: Rehabiliteringen av midt- og nordfløy var opprinnelig forventet ferdigstilt 2. halvår 2019, men ble ferdigstilt ett år tidligere, dvs. 2. halvår 2018.

Prosjekt med ferdigstillelse etter 2018 med risiko for avvik ift. økonomi og/eller fremdrift:

- *Nybygg for NMBU og Veterinærinstituttet*: Prosjektets økonomi er meget stram. Opprinnelig avtalt ferdigstilt 2. halvår 2019, i 2017 ble ferdigstillelse av prosjektet vedtatt utsatt til 2. halvår 2020.

Statsbygg har brukt Omdisponeringsfullmakter punkt 1, jf. tildelingsbrev 2018 til å omdisponere 6,7 millioner kroner fra post 33 til post 31, jf. post 31. I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgift på 73,6 millioner kroner til neste budsjettermin.

Post 34 Etterbruk og salg av statens eiendom på Adamstuen, kan overføres

Bevilgningen skal brukes til planlegging av fremtidig bruk av eiendommen på Adamstuen når den fraflyttes ifm. samlokaliseringen på Ås. Det ble utbetalt 4,9 millioner kroner i 2018, noe som er 2,6 millioner kroner mindre enn disponibel bevilgning. Utgiftene i 2018 er i hovedsak knyttet til arbeid med mulighetsstudier, oppstart planarbeid og avklaringer mot Oslo kommune. Mindreutgiften forklares av at det har vært en periode med mindre aktivitet enn forutsatt da aktiviteter avhenger av tilbakemelding fra Oslo kommune. I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgift på 2,6 millioner kroner til neste budsjettermin.

Post 36 Kunstnerisk utsmykking, kan overføres

Bevilgningen skal brukes til kunstnerisk utsmykking av statlige bygg og blir stilt til disposisjon for KORO. Det har pågått kunstnerisk utsmykking av om lag 40 bygg i 2018. Det ble utbetalt 16,4 millioner kroner på posten i 2018, noe som er 4,3 millioner kroner mindre enn disponibel bevilgning. Mindreutgiften forklares av en forskyvning i utbetalinger fra 2018 til 2019. I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgiften på 4,3 millioner kroner til neste budsjettermin.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Bevilgningen skal dekke prosjektering og anskaffelse av brukerutstyr til byggeprosjektene. Det ble utbetalt 149,4 millioner kroner på posten i 2018, noe som er 67,2 millioner kroner mindre enn disponibel bevilgning. Mindreutgiften er i hovedsak knyttet til brukerutstyret for NMBU på Ås hvor det er forskyvning av utbetalinger mellom år. Brukerutstyrsprosjektene følger fremdriften til hovedprosjektene, og mye av anskaffelsene har derfor blitt forskjøvet til senere budsjetterminer. Bevilgningen på posten gjelder følgende brukerutstyrsprosjekter:

(i 1000 kr)

Prosjekter	Styrings- ramme	Kostnads- ramme	Utbetalt t.o.m. 2018	Disponibel bevilgning 2018 (A)	Utbetalt 2018 (B)	Avvik (A- B)	Ferdig
Brukerutstyr, nytt Nasjonalmuseum	563 800	613 800	117 178	70 461	75 039	-4 578	2019
Brukerutstyr, NMBU Campus Ås	1 146 600	1 168 400	213 671	123 710	64 643	59 080	2020
Brukerutstyr, UiO Livsvitenskap	1 141 000	1 141 000	17 033	5 000	7 033	-2 033	2024
Brukerutstyr, UiO Veksthuset (forprosjekt)	10 000*		3 989	8 594	2 583	6 011	
Brukerutstyr Nationaltheatret (prosjektering)	21 000*		72	4 000	72	3 928	
Overføring ubrukt bevilgning 2017 til 2018				4 767	0	4 767	
Sum				216 532	149 357	67 175	

*Forventet kostnad t.o.m. forprosjekt

¹⁾Prop 1 S (2017-2018) og Prop. 85 S (2017-2018)

I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgiften på 67,2 millioner kroner til neste budsjettermin.

Kapittel 531 Eiendommer til kongelige formål

Totalt på kapittel 531 er det utbetalt 58,1 millioner kroner i 2018.

(i 1000 kr)

Kap. 531	Post 01	Post 45
Bevilgning iht. saldert budsjett for 2018	26 275	52 996
Overført fra forrige termin	1 305	6 268
Prop. 143 S, Innst. 407 S (2017-2018) Lønnsoppgjøret 2018	189	0
Sum bevilgning	27 769	59 264
Regnskap	26 418	31 765
Mindre-/merutgift(-)	1 351	27 499

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen skal dekke Statsbyggs kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold av statlige eiendommer som H.M. Kongen har disposisjonsrett til. Det ble utbetalt 26,4 millioner kroner på posten i 2018, noe som er 1,35 millioner kroner mindre enn disponibel bevilgning. Mindreutgiften forklares av forskyvning av vedlikeholdsarbeidet i forhold til planlagt fremdrift. I henhold til bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd har Statsbygg søkt om å overføre 1,32 millioner kroner av mindreutgiften til neste budsjettermin.

Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, kan overføres

Bevilgningen skal dekke bygningsarbeider av investeringsmessig karakter. Det ble utbetalt 31,8 millioner kroner på posten i 2018, noe som er 27,5 millioner mindre enn disponibel bevilgning. Mindreutgiften forklares av forsinkelser knyttet til rehabilitering av Stallbygningen og forsinket oppstart av logistikkbygget.

I 2018 er bevilgningen i hovedsak gått til følgende tiltak:

- **Logistikkbygg i Stallgården ved Det kongelige slott:**
Det er bevilget 20,1 millioner kroner over statsbudsjettet til å starte bygging av et nytt logistikkbygg. Formålet er å etablere et post- og varemottak, i tråd med anbefalte sikkerhetstiltak. Styrings- og kostnadsramme er på hhv. 103,2 og 120,2 millioner kroner. Bygget er forventet ferdigstilt i 2020. Det ble utbetalt 10,4 millioner kroner i 2018.
- **Rehabilitering av Stallbygning ved Det kongelige slott**
Det er tidligere år gjennomført innvendige utbedringer på Stallbygningen og etablering av Dronning Sonjas kunststall, arbeidene ble ferdigstilt til en kostnad på om lag 44 millioner kroner. Gjenstående arbeider med utvendig restaurering av Stallbygningen og innvendig restaurering av nye rom pågår. Den totale rehabiliteringen av stallbygningen har en forventet sluttkostnad på 73 millioner kroner. Det ble utbetalt 3,5 millioner kroner i 2018.
- **Rehabilitering av vinduer og fasader ved Gamlehaugen**
Bevilgningen er ikke tilstrekkelig for å dekke en fullstendig rehabilitering av fasadene. I tillegg til tiltakspakkemidlene (10 millioner kroner i 2016) benyttes derfor deler av den ordinære bevilgningen på posten. Restaurering av sørfasaden ble påbegynt juni 2017 og nord- og østfasaden ble påbegynt i 2018. Arbeidene med sørfasaden forventes ferdigstilt i 2019. Forventet kostnad til rehabilitering er estimert til om lag 50 millioner kroner. Det ble utbetalt 12,1 millioner kroner i 2018.

I tillegg ble det til sammen utbetalt 5,8 millioner kroner til øvrige tiltak på de kongelige eiendommene. I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgiften på 27,5 millioner kroner til neste budsjettermin.

Kapittel 532 Utvikling av Fornebuområdet

Totalt ble det utbetalt 0,2 millioner kroner på budsjettkapitlet i 2018.

	(i 1000 kr)	
Kap. 532	Post 21	Post 30
Bevilgning iht. saldert budsjett for 2018	97	6 000
Overført fra forrige termin	77	5 000
Sum bevilgning	174	11 000
Regnskap	162	4
Mindre-/merutgift(-)	12	10 996

Post 21 Fornebu - spesielle driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen skal dekke Statsbyggs administrative utgifter i arbeidet med etterbruk av Fornebu. Utgiftene på 0,16 millioner kroner i 2018 gjelder i hovedsak oppfølging av salg av gravlunden, oppfølging av avtaler og gjennomgang av nabovarsler, samt utarbeidelse av plan for avslutning av prosjektet. I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgiften på 12 390 kroner til neste budsjettermin.

Post 30 Investeringer, Fornebu, kan overføres

Bevilgningen skal dekke statens andel av investeringer i infrastruktur og grøntområder på Fornebu og kostnader ved fradeling av tomter etter regulering. Mindreutgiften på 11 millioner kroner kommer i hovedsak av at infrastrukturarbeidet må tilpasses fremdriften i utbyggingen på Fornebu, noe som har ført til lave utbetalinger i 2018. Den totale styrings- og kostnadsrammen er på hhv. 1 330 millioner kroner og 1 386 millioner kroner (Statsbygg og Oslo kommune), der Statsbyggs andel utgjør 595 millioner kroner. Forventet sluttkostnad for hele prosjektet er nå på 1 229 millioner kroner, der Statsbyggs andel er på 517 millioner kroner. Dette er 78 millioner kroner mindre enn styringsrammen.

I henhold til bevilgningsreglementet § 5, pga. foreldet bevilgning, har Statsbygg søkt om å overføre 7,9 millioner kroner til neste budsjettermin.

Kapittel 533 Eiendommer utenfor husleieordningen

Totalt på kapittel 533 er det i 2018 utbetalt 57,3 millioner kroner.

	(i 1000 kr)	
Kap. 533	Post 01	Post 45
Bevilgning iht. saldert budsjett for 2018	20 200	27 000
Overført fra forrige termin	1 009	14 556
Prop. 85 S, Innst. 400 S (2017-2018)	2 210	35 500
Prop. 143 S, Innst. 407 S (2017-2018) Lønnsoppgjøret 2018	77	0
Sum bevilgning	23 496	77 056
Regnskap	21 807	33 201
Mindre-/merutgift(-)	1 689	43 855

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen skal dekke løpende drift og vedlikehold av bygningsmassen. Det ble utbetalt 21,8 millioner kroner på posten i 2018, noe som er 1,7 millioner kroner mindre enn disponibel bevilgning. Mindreutgiften forklares av forskyvning i utbetalinger fra 2018 til 2019. De største vedlikeholdstiltakene i 2018 er gjennomført ved; Bygdø, Austråttborgen Mollesjokk fjellstue, Bergenhus og Bjørgan prestegård. Det er totalt 3,9 årsverk på eiendommene. I henhold til bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd har Statsbygg søkt om å overføre 1,1 millioner kroner til neste budsjettermin.

Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, kan overføres

Bevilgningen skal dekke utgifter til rehabilitering av eiendommene. Det ble utbetalt 33,2 millioner kroner på posten i 2018, noe som er 43,9 millioner kroner mindre enn disponibel bevilgning. Mindreutgiften forklares av økte bevilgninger ifm. RNB 2018 knyttet til eiendommene på Røros. Videre er det en tidsforskyvning for etablering av minnesteet etter 22. juli i Hole kommune samt at arbeidene for broforbindelse fra Bygdø Sjøbad til Killingen foreløpig kun er i forprosjektfasen.

- Statens eiendommer på Røros:**
I RNB 2018 ble det bevilget 15 millioner kroner til arbeid med istandsetting av eiendommene på Røros iht. myndighetskrav. Arbeidene ventes gjennomført over en fireårsperiode, der hoveddelen av arbeidene forventes gjennomført i 2019. Det ble ikke utbetalt noe på prosjektet i 2018.
- Minnested etter 22. juli i Hole kommune:**
Regjeringen besluttet 21. juni 2017 at det nasjonale minnesteet i Hole kommune skal etableres på Utøykaia. Statsbygg har kjøpt tomten i 2017. I 2018 har det blitt inngått avtale med rådgivere og skisseprosjektet er igangsatt. Det er totalt bevilget 32,7 millioner kroner, og i 2018 ble det utbetalt 7,9 millioner kroner.
- Midlertidig minnesteet etter 22. juli i Regjeringskvartalet:**
Arbeid med midlertidig minnesteet ved Johan Nygaardsvolds plass er ferdigstilt og ble avduket under en minnemarkering i regjeringskvartalet 22. juli 2018. Det ble utbetalt 8,6 millioner kroner på prosjektet i 2018.
- Broforbindelse fra Bygdø Sjøbad til Killingen:**
Det foreligger en rettskraftig dom som opprettholder reguleringsplan for bygging av broforbindelsen, jf. Prop. 1S (2016-2017), hvor kostnadene ble estimert til 17 millioner kroner. Det er gjennomført et skisseprosjekt med en foreslått løsning. Forslag til styrings- og kostnadsramme vil legges frem ifm. revidert nasjonalbudsjett 2019. Det ble utbetalt om lag 2 millioner kroner i 2018.
- Bergenhus, Rosenkrantzårnet:**
Ifm. tiltakspakken i 2016 ble det bevilget 15 millioner kroner til restaurering av fasader. Midlene fra tiltakspakken er benyttet fullt ut. Det er imidlertid ikke rom innenfor bevilgningen til å videreføre restaureringen. Rehabiliteringen er forventet å pågå frem til 2023. Det er utbetalt 8,1 millioner kroner i 2018.
- Bygdøy:**
Det er bevilget 20 millioner kroner til ekstraordinært vedlikehold og oppgradering av bygningsmassen, hovedsakelig på Bygdø kongsgård. I 2018 er følgende tiltak prioritert; Gartneriområdet og Villa Gjøl på Bygdø, fyrhuset ved Bygdø kongsgård og rehabilitering av Hengsengen hovedhus. I tillegg pågår det tiltak på Villa Stenersen.

I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgiften på 43,9 millioner kroner til neste budsjettermin.

Kapittel 3533 Eiendommer utenfor husleieordningen

Post 02 Ymse inntekter

(i 1000 kr)

Bevilgning iht. saldert budsjett for 2018

3 183

Sum bevilgning

3 183

Regnskap

5 707

Merinntekt

2 524

Posten gjelder i hovedsak inntekter fra parkering ved Bygdø kongsgård, som er i størrelsesorden en million kroner høyere enn gjennomsnittet de siste årene.

Kapittel 5446 Salg av eiendom, Fornebu

Post 40 Salgsinntekter, Fornebu

(i 1000 kr)

Bevilgning iht. saldert budsjett for 2018

200

Sum bevilgning

200

Regnskap

323

Merinntekt

123

Under post 40 føres inntekter fra salg av gjenstående statlige arealer på Fornebu. Merinntekten på 0,1 millioner kroner er knyttet til innbetaling for salg av gravlund på Lilløya til Bærum kommune.

Oversikt over bruk av sikkerhetsavsetningen og overskridelser av kostnadsramme

Administrerende direktør har fullmakt til å disponere inntil 20 prosent av usikkerhetsavsetningen i hvert enkelt prosjekt. Denne fullmakten er ikke benyttet i 2018. Tabellen under inkluderer prosjekter som sluttføres i 2018 eller senere:

(tall i 1 000)						
Prosjekt	Styringsramme (opprinnelig)	Kostnadsramme (opprinnelig)	Godkjent bruk usikkerhets- avsetning	Ubrukt del av usikkerhets- avsetningen 2018	Overskridelse av kostnads- ramme	Kommentarer
UiT Medisin og helsefagbygg (ordinært prosjekt)	1 250 300	1 371 700	38 300	83 100	0	Bruk på 38,3 millioner kroner av usikkerhetsavsetningen godkjent av KMD 15.9.16
Nytt Nasjonalmuseum* (ordinært prosjekt)	5 280 400	6 015 900	150 000	585 500	0	Bruk på 150 millioner kroner av usikkerhetsavsetningen godkjent av KMD 5.4.17
Nybygg for NMBU og Veterinærinstitutt* (ordinært prosjekt)	6 013 100	7 218 400	1 055 300	150 000	0	Bruk på 455 millioner kroner av usikkerhetsavsetningen godkjent av KMD 29.6.2017. Bruk på 135 millioner kroner av usikkerhetsavsetningen godkjent av KMD 22.2.2018. Bruk på 465,3 millioner kroner av usikkerhetsavsetningen godkjent av KMD 29.11.2018 Godkjent økning av kostnadsrammen på 150 millioner kroner, jf. Prop 20 S (2018-2019).
UiO IFI II (ordinært prosjekt, reklamasjon)	1 342 396	1 391 596	40 000	9 200	0	Bruk av usikkerhetsavsetningen med inntil 40 millioner kroner godkjent av KMD 13.10.2014. Av dette er 17,5 millioner kroner utløst per desember 2018.
Høgskolen på Vestlandet (HVL), Sogndal* (kurantprosjekt)	119 292	124 792	5 500	0	2 625	Bruk av usikkerhetsavsetningen med 5,5 millioner kroner, og overskridelse av kostnadsrammen med 2,625 millioner kroner godkjent av administrerende direktør 27.9.2017.
Svalbard globale frøhvelv* (ordinært prosjekt)	158 100	206 200	35 000	13 100	0	Bruk av 35 millioner kroner av usikkerhetsavsetningen er godkjent av KMD 23.1.2019.

*Opprinnelig styrings- og kostnadsramme er indeksjustert prisnivå per 1.7.2018.

Framsenteret, fasade
Foto: Trond Isaksen

4.

STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

4.1 OVERORDNET BESKRIVELSE AV STYRING OG KONTROLL I STATSBYGG

Statsbygg har et godt utviklet styringssystem med gode prosesser for oppgaveløsning og ansvarliggjøring. Risikostyring og internkontroll er integrert i virksomhetens daglige drift for å forebygge uønskede hendelser og redusere skadevirkninger.

Styringssystemet er utformet på en måte som skal sikre kontinuerlig forbedring og kvalitet i leveransene, og bidrar til at Statsbygg når fastsatte mål og leverer i henhold til forventninger og krav fra eierdepartement, oppdragsgivende departement, leietakere og brukere.

Statsbygg gjennomfører årlig risikovurderinger på strategisk og operasjonelt nivå som grunnlag for neste års virksomhetsplan. Risikovurderinger er en integrert del av mål- og resultatstyringen, og følges systematisk opp gjennom året.

Internrevisjonen i Statsbygg utfører revisjonsoppdrag basert på planer godkjent av administrerende direktør og i henhold til internasjonalt anerkjente standarder for utøvelse av internrevisjon.

Statsbygg foretar en årlig evaluering av sikkerhetstilstanden i virksomheten. Evalueringen oversendes KMD.

For å sikre at styringssystemet er hensiktsmessig og effektivt, gjennomfører toppledelsen årlig «Ledelsens gjennomgang» (LG), med formål om å bidra til kontinuerlig forbedring. LG gjennomføres for å evaluere om internkontrollen i Statsbygg er tilpasset risiko og vesentlighet, at den fungerer på en tilfredsstillende måte og at den er dokumentert. Forbedringspunkter som framkommer i denne gjennomgangen følges opp i avdelingenes arbeidsplaner.

Riksrevisjonen har i sitt revisjonsbrev for 2017 ingen merknader til Statsbyggs årsregnskap eller disposisjoner.

4.2 NÆRMERE OMTALE AV FORHOLD KNYTTET TIL STYRING OG KONTROLL I STATSBYGG

Forvaltning av egne eiendeler

Statsbyggs eiendeler (anleggsmidler) utgjør 45,5 milliarder kroner per 31.12.2018, en økning på 3 milliarder kroner fra 31.12.2017.

Statsbygg har et eget anleggsregister der alle eiendeler med økonomisk levetid over tre år og kostpris over 30 000 kroner er registrert. Anleggsregisteret er grunnlag for beregning av de årlige avskrivningene. I tillegg er det etablert ulike kontrolltiltak knyttet til merking og registrering av løsøre.

Informasjonssikkerhet

Statsbyggs styringssystem for informasjonssikkerhet baserer seg på ISO 27001. I løpet av 2018 har Statsbygg videreutviklet systemet i tråd med endret trusselbilde. Arbeidet med oppbygging og forbedring av redundante dataløsninger fordelt på to lokasjoner i Skatteetatens datasentre (SITS) er fullført, og Statsbygg deltok i oktober 2018 på Nasjonal sikkerhetsmåned i regi av NSM.

Statsbygg har i 2018 arbeidet videre med å implementere tiltak fra en intern verdi- og risikovurdering av kritiske IKT-systemer og informasjonsaktiva som ble gjennomført i 2016. De viktigste tiltakene fra verdi- og risikovurderingen er i stor grad knyttet til forsterket kontroll innenfor tilgangsstyring. I tillegg har Statsbygg forbedret driftsovervåkingen på kritiske komponenter og systemer for raskt å kunne avdekke avvik og iverksette tiltak. Statsbygg har en bred systemportefølje og tilstreber å holde denne oppdatert med siste versjon av programvaren, spesielt med tanke på sikkerhetsoppdateringer.

Statsbygg har etablert krise- og beredskapsplaner for IKT, gjennomført deltester av disse i 2018 og lagt planer for regelmessig beredskapstesting. Det er for 2018 ikke rapportert om særlige hendelser som truer eller kompromitterer informasjonssikkerheten gjennom året.

Digitalisering og IKT

Statsbygg har en bred systemportefølje som støtter opp under kjernevirksomheten og de administrative støttefunksjonene. Systemene er tett knyttet sammen gjennom en integrasjonsløsning som sikrer konsistens mellom systemene. Statsbygg drifter i hovedsak systemene selv, men det er i 2018 utarbeidet en sourcingstrategi, der det anbefales å sette ut noen av tjenestene for å frigjøre kapasitet til andre oppgaver. Sourcingstrategien vil implementeres i kommende periode.

I 2018 har Statsbygg gjennomført flere IKT-prosjekter som er rettet mot kjernevirksomhetens oppgaver. Basert på en konseptutredning for å vurdere en digital tvilling av alle relevante bygg Statsbygg bygger og forvalter, er det etablert et program, Digital Tvilling, for å drive dette arbeidet videre. Statsbygg driver kontinuerlig videreutvikling av sin plattform for styringsinformasjon, slik at relevant styringsdata kan gjøres enkelt tilgjengelig for Statsbyggs beslutningstakere.

Togaf (The Open Group Architecture Framework) er lagt til grunn for å beskrive IKT- og virksomhetsarkitekturen, og vil som en del av Digital tvilling etablere en virksomhetsarkitekturfunksjon som skal sikre helhetlig og tydelig sammenheng mellom virksomhetsmål, prosesser og teknologi.

Anskaffelser

Statsbygg benytter innkjøpskategorier og kategoriplaner for rapportering av innkjøp og planlegging av behov. Anskaffelsesprosessen er effektivisert gjennom standardisert tilnærming til ulike kategorier og digitalisering, noe som bidrar til sporbarhet og reduserer tidsbruk.

Statsbygg har i 2018 hatt økt fokus på innkjøpsanalyse og automatisk generering av nøkkeltall. Dette gir god informasjon i forbindelse med gjennomgang og videreutvikling av kategoriplaner.

Regjeringens digitaliseringskrav er fulgt opp og elektronisk konkurranse gjennomføringsverktøy er innført. Løsningen bidrar til å avvikle manuell håndtering av tilbudsdokumenter og sikrer automatisk arkivering. Sammen med innkjøps- og fakturasystemet gjør dette at hele prosessen fra anskaffelse til faktura er heldigitalisert, og at Statsbygg har full elektronisk sporbarhet fra anskaffelse, kontrakt, via bestilling, til faktura og utbetaling.

Kontraktsoppfølging av rammeavtaler er prioritert i 2018. Det er innført prosedyre med tilhørende verktøy for mer metodisk og profesjonalisert tilnærming til forvaltning av rammeavtaler.

Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen i virksomheten

Ved utgangen av 2018 hadde Statsbygg 883 ansatte fordelt på 856 årsverk. Dette er en nedgang på 25 årsverk fra 2017. Statsbygg hadde i 2018 en turnover på 8,2 prosent, mot 8,5 prosent i 2017. Statsbygg har godt tilfang av søkere til de fleste utlyste stillinger, med i gjennomsnitt 35 søkere per utlyste stilling i 2018.

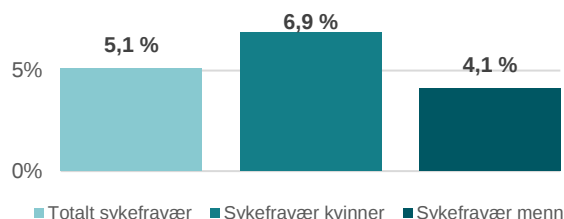
Statsbygg tilbyr kompetanseutvikling i prosjektledelse, ledelse, drift- og eiendomsforvaltning og en rekke andre fagtemaer. Kursaktiviteten har vært stor i 2018, og alle ansatte samt innleide konsulenter har gjennomført et eller flere kurs i regi av Statsbyggskolen. Det har vært gjennomført kurs innen 56 ulike temaer.

Statsbygg ønsker å sikre seg ny kompetanse gjennom rekruttering av nyutdannede, og gjorde også i 2018 et særlig arbeid knyttet til dette. 38 prosent av de nytilsatte i 2018 var

under 35 år. Av disse var en tredjedel nyutdannede. Til sammen hadde 29 studenter med ulik fagbakgrunn «summer internship» i Statsbygg i 2018.

Inkluderende arbeidsliv IA

Statsbygg deltar aktivt i arbeidet med inkluderende arbeidsliv. Statsbygg har hatt syv personer, tilsvarende fire årsverk, på ulike arbeidsmarkedstiltak i 2018. Det er etablert faste bilparkeringsplasser knyttet til IA-behov, og 40 prosent av de ansatte mottar refusjon for treningsavgift. Det gis økonomisk støtte til behandling hos kiropraktor og fysioterapeut. Sykefraværet i 2018 var 0,1 prosentpoeng høyere enn IA-målet.

Pensjonsalder

I 2018 gikk 18 personer av med 100 prosent AFP/alderspensjon. Gjennomsnittsalderen til disse var 65,9 år, nesten identisk med Statsbyggs interne måltall på minimum 66 år. For å motivere eldre arbeidstakere til å stå lenger i jobb benytter Statsbygg seniorvirkemidlene i Hovedtariffavtalene.

Inkluderingsdugnaden

Det har vist seg vanskelig å få identifisert tilstrekkelig mengder søkere med hull i CV. Når det gjelder nedsatt funksjonsevne har Statsbygg et system for registrering og særskilt behandling, men heller ikke i denne gruppen er det tilstrekkelig antall søkere. Dette innebærer at 5 %-målet for inkluderingsdugnaden ikke er nådd.

Likestilling og mangfold

Totalt er 36 prosent av de ansatte kvinner. Samlet sett er kvinner lønnsledende i Statsbygg. Årsaken til dette er at menn utgjør 97 prosent av ansatte i drifts sektor, som har lavere lønn enn kontorsektor. Statsbygg arbeider for å øke antall kvinnelige driftsansatte. 42 prosent av de 107 lederne med personalansvar i Statsbygg er kvinner.

Varsling

Statsbygg oppfordrer interne og eksterne aktører til å varsle om mulige kritikkverdige forhold, både internt i organisasjonen og i prosjekter. Informasjon om fremgangsmåte for varsling finnes på statsbygg.no og på Statsbyggs intranettsider. Motivert av at Statsbygg opererer i en særlig utsatt bransje er det spesielt lagt vekt på at også eksterne kan varsle anonymisert.

Etiske retningslinjer

Statsbygg har egne retningslinjer som et supplement til statens etiske retningslinjer. Statsbyggs verdier og etiske retningslinjer er sentrale elementer i lederopplæringen, kurs for nytilsatte og i alle anskaffelseskurs.

**Universitetet i Tromsø, nybygg
for Medisin og helsefag**
Foto: Trond Isaksen

5.

VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

Samtiden preges av raske endringer, og dagens løsninger utfordres. Behov for omstilling, fleksibilitet og innovasjon i offentlig sektor krever at Statsbygg leverer effektive lokaler som støtter statlige virksomheters formål og er tilpasset behov i endring.

Staten må få mer ut av ressursene som brukes i offentlig sektor, og for Statsbygg betyr dette blant annet høyere krav til kostnadseffektiv prosjektgjennomføring. Statsbygg har derfor startet utviklingsprosjektet *Cost Down? Step Up!*, hvor målet er å redusere kostnader i byggeprosjekt med 20 prosent innen 2025.

For å tilby statlige virksomheter effektive lokaler må Statsbygg forstå kundens behov og levere løsninger som best mulig ivaretar disse behovene. Vi må også effektivisere egen virksomhet for å bidra til en mer effektiv bruk av statlige ressurser. På bakgrunn av dette blir eiendomsforvaltningen fra og med 2019 delt i to avdelinger – en for forvaltning og utvikling og en for drift og vedlikehold. Dette skal øke Statsbyggs forståelse av kundens lokalbehov og samtidig tilrettelegge for effektivisering og anvendelse av ny teknologi i drift og vedlikehold av eiendommene.

Granavoldplattformens offensive klimapolitikk krever at Statsbygg tenker nytt. Byggsektoren er en klimaversting, og selv om alle nybygg tilfredsstiller de strengeste miljøkrav vil ikke utslippene reduseres i tråd med Parisavtalen. Sirkulærøkonomi, bedre utnyttelse av eksisterende bygg og gjenbruk av eksisterende bygningsmasse vil derfor bli stadig viktigere for Statsbygg i årene fremover. Databasen Statens lokaler vil være et nyttig verktøy i arbeidet med å optimalisere utnyttelsen av eksisterende statlige lokaler.

Debatten om arealutvikling og nye arbeidsformer vil fortsette, men ved hjelp av god behovsutredning og styring av brukerprosesser vil Statsbygg bidra til at statlige virksomheter har lokaler som tilrettelegger for et godt og produktivt arbeidsmiljø og samtidig ivaretar krav og ambisjoner om redusert miljøbelastning, arealeffektivisering og reduserte kostnader til lokaler.

Statsbygg vet hvor viktig det er å forbedre og effektivisere virksomheten blant annet gjennom digitalisering, og i 2018 startet vi programmet Digital tvilling for å sikre at vi tar ut potensialet som ligger ny teknologi. Digital tvilling skal legge til rette for å forbedring og effektivisering av byggeprosjekter og eiendomsdrift. Gjennom å samle inn og systematisere relevante data og bygge digitale modeller av byggene våre, kan vi fortløpende analysere drift, energiflyt, tilstand på utstyr og vedlikeholdsbehov.

I byggeprosjekter vil en digital tvilling gi oss muligheten til å utforme, teste, simulere og forbedre både byggeprosessen og løsningene før og under byggeperioden. Dette har vi allerede sett med innføringen av papirløse byggeplasser. Arbeidet med Digital tvilling vil gå over flere år og vil føre til vesentlige endringer i måten vi og byggenæringen jobber på.

Digitalisering og nye arbeidsmåter gir behov for ny kompetanse. De ansatte er Statsbyggs viktigste ressurs, og i tiden fremover vil det bli avgjørende å utvikle kompetansen til våre medarbeidere i tråd med våre fremtidige behov. Med stadig mer avanserte og sofistikerte bygg må vi sørge for at vi har den riktige kompetansen ikke bare i dag, men også i framtiden. Vi må være framsynte, og utvikle kompetansen til våre medarbeidere i tråd med målsettingene vi har for virksomheten. Samtidig blir det enda viktigere enn før å strategisk rekruttere nye ressurser.

Kriminalitet i arbeidsmarkedet koster det norske samfunnet flere milliarder kroner hvert år, og Statsbygg opererer i en av bransjene hvor problemet er størst. Seriøsitetsarbeidet er høyt prioritert i Statsbygg, og i tiden fremover vil kampen mot useriøse aktører intensiveres. Vi vil bruke vår posisjon som en stor aktør i arbeidet for en mer seriøs bygge- og eiendomsbransje, og fortsette samarbeidet med andre aktører for å utvikle metoder for å forebygge arbeidslivskriminalitet.

Statsbygg går inn i 2019 med et historisk høyt investeringsnivå, med flere store byggeprosjekter i ulike faser; nytt Regjeringskvartal, nytt Nasjonalmuseum, nybygg for NMBU, Livsvitenskap ved Universitetet i Oslo og NTNU Campussamling i Trondheim. Disse spennende prosjektene stiller store krav til Statsbygg som organisasjon, men gir samtidig store muligheter. Vi skal fortsette å utvikle oss og være best på bygg med mening.

Ambassaden i New Delhi
Foto: Vikas Narayan

6.

ÅRSREKNESKAPEN

Statsbygg legg fram rekneskap etter to finansielle rammeverk: kontantrekneskap etter krava for statsrekneskapen og periodisert verksemdsrekneskap i samsvar med statlege rekneskapsstandardar (SRS). Årsrekneskapen for Statsbygg omfattar desse kapitla:

2445 (5445) Statsbygg

Budsjettkapittelet omfattar drifts- og investeringsbudsjettet. Driftsbudsjettet gjeld forvaltning, drift og vedlikehald av eigedommar Statsbygg forvaltar på vegner av staten, drift av Statsbyggs organisasjon og avskrivingar og renter. Investeringsbudsjettet gjeld løyvingar til byggjeprojekt som er omfatta av husleigeordninga til staten og kjøp av eigedom. Dette omfattar både ordinære byggjeprojekt som blir fremja enkeltvis for Stortinget, og kurantprosjekt der husleiga blir dekt innanfor den eksisterande økonomiske ramma til leigetakaren.

530 Byggjeprojekt utanfor husleigeordninga

Budsjettkapittelet omfattar løyvingar til byggjeprojekt utanfor den statlege husleigeordninga. Statsbygg er byggherre for desse byggjeprojekta, men det er oppdragsgivarane som har ansvaret for eigedomsförvaltninga etter at bygga er ferdige.

531 (3531) Eigedommar til kongelege formål

Budsjettkapittelet omfattar løyvingar til forvaltning, drift og vedlikehald av statlege eigedommar som H.M. Kongen har disposisjonsrett til. Vidare omfattar det løyvingar til rehabilitering av staten sine kongelege eigedommar og bygningsarbeid av investeringskarakter.

532 (5446) Utvikling av Fornebuområdet

Budsjettkapittelet omfattar løyvingar til Statsbyggs driftsutgifter i samband med etterbruksprosjektet på Fornebu og staten sin del av investeringar i infrastruktur og grøntområde på Fornebu.

533 (3533) Eigedommar utanfor husleigeordninga

Budsjettkapittelet omfattar løyvingar til utgiftene staten har til forvaltning, drift og vedlikehald av bygningsmassen til eigedommar utanfor husleigeordninga. Dette omfattar verdifulle kulturhistoriske eigedommar som blir forvalta av Statsbygg, men som ikkje høyrer med i den statlege husleigeordninga.

0020 Statsbygg, Svalbard (8450 Svalbard)

Budsjettkapittelet omfattar løyvingar til lønns- og driftsmidlar for Statsbyggs kontor i Longyearbyen.

6.1 LEIINGSKOMMENTAR TIL ÅRSREKNESKAPEN 2018

Formål

Statsbygg er lagt inn under Kommunal- og moderniseringsdepartementet og er ei forvaltningsbedrift. Statsbygg skal setje i verk og gjennomføre den vedtekne politikken til Stortinget innanfor den statlege bygg- og eigedomssektoren. Hovudoppgåva til Statsbygg er å vere byggherre på vegner av staten, vere rådgivar for staten i byggje- og eigedomssaker og sørje for god forvaltning, drift og vedlikehald av eigedommane som er knytte til den statlege husleigeordninga.

Stadfesting

Årsrekneskapen er lagd fram i samsvar med føresegnar om økonomistyring i staten med tilhøyrande rundskriv frå Finansdepartementet (R-115) og krav frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet gitt i instruks om økonomi- og verksemdstyring. Årsrekneskapen til Statsbygg består av løyvingssrapportering og artskontorapportering med notar lagde fram etter kontantprinsippet, og verksemdsrekneskap med notar lagde fram etter periodiseringsprinsippet. I samråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementet fører og rapporterer Statsbygg verksemdsrekneskapen sin i samsvar med R-114 som handlar om bruk av dei statlege rekneskapsstandardane.

Eg meiner at årsrekneskapen gir eit dekkjande bilete av Statsbyggs disponible løyvingar og av rekneskapsførte utgifter og kostnader, inntekter, egedelar og gjeld.

Vesentlege forhold med årsrekneskapen

Tildeling av løyvingar, meir- og mindreutgifter

Statsbygg har i 2018 blitt tildelt 7,1 milliardar kroner i drifts- og investeringsløyving og hatt eit totalt forbruk på 6,5 milliardar kroner. Det er ei mindreutgift på 631,6 millionar kroner. Dette utgjør 8,9 prosent av disponibel løyving. Årsaka til dette mindreforbruket er i hovudsak forskyvingar i utbetalingar mellom år for byggjeprojekt som er i gang (m.a. nytt Nasjonalmuseum, sikker infrastruktur i regjeringskvartalet og nybygg for NMBU og Veterinærinstituttet).

Statsbygg har brukt fullmakter frå tildelingsbrevet 2018 til å overskride gitte løyvingar gjennom omdisponeringar og bruk av reguleringsfondet. Det er nytta 55,3 millionar kroner av reguleringsfondet til å dekkje eit meirforbruk på kapittel 2445 post 32 Prosjektering og igangsetjing av kurantprosjekt. I

tillegg er det omdisponert 38,6 millionar kroner frå kapittel 2445 post 34 Vidareføring av kuranprosjekt til kapittel 2445 post 32. Kapittel 2445 post 49 Kjøp av eigedom er overskride med 46 millionar kroner mot inndekking i salsgevinst. Vidare er det omdisponert 14,8 millionar kroner frå kapittel 2445 post 33 Vidareføring av ordinære byggjeprojekt til kapittel 2445 post 31 Igangsetjing av ordinære byggjeprojekt. Det er omdisponert 6,7 millionar kroner frå kapittel 530 post 33 Vidareføring av byggjeprojekt til kapittel 530 post 31 Igangsetjing av byggjeprojekt.

Det er søkt om å overføre 717,1 millionar kroner til neste budsjettermin.

Investeringar

Statsbygg har i 2018 vore byggherre for byggjeprojekt med eit samla investeringsvolum på 6,8 milliardar kroner. Dette er ein auke på ca. 1,1 milliardar kroner frå 2017. I 2019 er forventa investeringsnivå på om lag 8,3 milliardar kroner. Aukn kjem av høgt aktivitetsnivå ved fleire store byggjeprojekt som m.a. nytt Nasjonalmuseum, nybygg for NMBU og Veterinærinstituttet, nytt livsvitskapsbygg ved Universitetet i Oslo og prosjektering av nytt regjeringskvartal.

Driftsresultat og verksemdskapital

Totale driftsinntekter utgjer 7,9 milliardar kroner i 2018 (7,3 milliardar kroner i 2017). Av dette utgjer inntektene frå husleigeordninga 4,8 milliardar kroner, og inntekter frå løyvingar utanfor husleigeordninga utgjer 2,9 milliardar kroner. Driftskostnader utgjorde 6,2 milliardar kroner i 2017 (5,8 milliardar kroner i 2017). Av driftskostnader utgjer kostnader til drift og vedlikehald av eigedom 961 millionar kroner og lønnskostnader 449 millionar kroner. Det er i 2018 gjort ei nedskriving av Statsbyggs balanse med 56,7 millionar kroner. Dette gjeld i hovudsak kostnader i forprosjektfasen for prosjekt som det er vedteke å ikkje vidareføre. Andre driftskostnader utgjer 704,5 millionar kroner, og av desse utgjer kostnader til innleige av erstatningslokale for departementa 360,4 millionar kroner.

Resultat til disponering i 2018 utgjer 1 558,9 millionar kroner mot 1 454,1 millionar kroner i 2017. Dette utgjer 31 prosent av driftsinntektene eksklusiv løyvingssinntekter. Av driftsresultatet blir 1 381,2 millionar kroner disponerte til investeringsformål, 405,1 millionar kroner til resultat på post 24, mens 269,3 millionar kroner av reguleringsfondet blir belasta. Det blir tilført 41,9 millionar kroner til annan verksemdskapital som representerer forskjellen mellom resultat i løyvingssrekneskapen (kontantrekneskapen) og verksemdsrekneskapen.

Reguleringsfondet pr. 31.12.2018 utgjer 321,3 millionar kroner, mot 590,6 millionar kroner ved inngangen til året. Verksemdskapitalen pr. 31.12.2018 utgjer 38,8 milliardar kroner mot 37,7 milliardar kroner pr. 31.12.2017. Staten sin renteberande kapital pr. 31.12.2018 utgjer 6,4 milliardar kroner, mot 4,8 milliardar kroner pr. 31.12.2017.

Mellomvære

Mellomvære med statskassen utgjorde pr. 31.12.2018 ei fordring på 331,2 millionar kroner i løyvingssrekneskapen. Oppstillinga av artskontorapporteringa viser kva eigedelar og gjeld mellomværet består av.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og stadfester årsrekneskapen for Statsbygg. Årsrekneskapen er ikkje ferdig revidert per d.d. Revisjonsmeldinga skal vere klar innan 30. april 2019. Revisjonsmeldinga vil bli publisert på nettsidene til Statsbygg så snart dokumentet er offentleg.

Oslo, 28. februar 2019

Harald Vaagaasar Nikolaisen
administrerende direktør

6.2 KONTANTREKNESKAPEN – OPPSTILLING AV LØYVINGS- OG ARTSKONTORAPPORTERINGA

Rekneskapsprinsipp

Årsrekneskapen er utarbeidd og lagd fram etter retningslinjer som er fastsette i føresegn om økonomistyring i staten (*bestemmelsene*), under dette føresegnene pkt. 3.4.1 og nærmare føresegn i Finansdepartementets rundskriv R-115 og krav fastsette av Finansdepartementet. Løyvingsrapporteringa og artskontorrapporteringa er utarbeidde i samsvar med dei grunnleggjande prinsippa i føresegnene pkt. 3.4.2:

1. Rekneskapen følgjer kalenderåret.
2. Rekneskapen inneheld alle rapporterte utgifter og inntekter for rekneskapsåret.
3. Utgifter og inntekter er førte i rekneskapen med brutto beløp.
4. Rekneskapen er utarbeidd i tråd med kontantprinsippet.

Rapporterte utgifter og inntekter følgjer prinsippa om korleis verksemdene skal rapportere til statsrekneskapen i føresegnene pkt. 3.5.

Både oppstillinga av løyvingsrapportering og oppstillinga av artskontorrapporteringa har som formål å berekne og vise sumlinja «Netto rapportert til løyvingsrekneskapen», men dei to oppstillingane er grupperte etter ulike kontoplanar. Oppstillinga av løyvingsrapporteringa omfattar ein øvre del med løyvingsrapporteringa og ein nedre del som viser behaldningar verksemda står oppført med i kapitalrekneskapen. Oppstillinga av artskontorrapporteringa har ein øvre del som viser kva som er rapportert i statsrekneskapen etter standard kontoplan, og ein nedre del som viser grupper av kontoar som inngår i mellomvære med statskassen.

Statlege verksemdar er knytte til konsernkontoordninga staten har i Noregs Bank i samsvar med krav i føresegnene pkt.

3.7.1. Konsernkontoordninga inneber at alle innbetalingar og utbetalingar dagleg blir gjorde opp mot oppgjerskontoane verksemda har i Noregs Bank. Statsbygg får ikkje tilført likvidar gjennom året, men har trekkrett på konsernkontoen sin som svarer til netto løyving. Saldo på oppgjerskontoen i Noregs Bank blir nullstilt ved overgang til nytt rekneskapsår.

Ettersom Statsbygg utarbeider verksemdsrekneskap etter SRS med tilhøyrande notar, blir det ikkje utarbeidd notar til kontantrekneskapen.

Løyvingsrapporteringa

Løyvingsrapporteringa viser rekneskapstal som Statsbygg har rapportert til statsrekneskapen. Ho blir stilt opp etter dei kapitla og postane i løyvingsrekneskapen som Statsbygg har fullmakt til å disponere. Oppstillinga viser dei finansielle egedelane og pliktene Statsbygg står oppført med i staten sin kapitalrekneskap. Kolonnen samla tildeling viser kva Statsbygg har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev og gjennom belastningsfullmakter for kvart kapittel/post. Note A spesifiserer kva som er tildeling, og kva som er overføring frå i fjor for kvart

kapittel/post. Note B gir forklaring til brukte fullmakter og berekning av beløp som kanskje kan overførast til 2018.

Artskontorapportering

Artskontorapporteringa viser rekneskapstal Statsbygg har rapportert til statsrekneskapen etter standard kontoplan for statlege verksemdar. Statsbygg har ein trekkrett for disponible tildelingar på konsernkonto i Noregs Bank. Tildelingar skal ikkje inntektsførast og blir ikkje viste som inntekt i oppstillinga.

Oppstilling av løyingsrapportering for Statsbygg 31.12.2018

Utgifts- kapittel	Kapittelnamn	Post	Posttekst	Note	Samla tildeling * 2018	Kontantrekneskap 2018	Meirutgift (–) og mindreutgift
1633	Nettoordning, statleg betalt meirverdiavgift	01	Driftsutgifter				
166	Klima, miljø og fornybar energi	45	Større utstyrsanskaffingar og vedlikehald			65 000 000	
530	Byggjeprojekt utanfor husleigeordninga	30	Prosjektering av bygg	A, B	101 643 000	36 065 348	65 577 652
530	Byggjeprojekt utanfor husleigeordninga	31	Igangsetjing av byggjeprojekt	A, B	150 000 000	156 707 456	–6 707 456
530	Byggjeprojekt utanfor husleigeordninga	33	Vidareføring av byggjeprojekt	A, B	2 096 678 000	2 016 333 588	80 344 412
530	Byggjeprojekt utanfor husleigeordninga	34	Etterbruk og sal av staten sin eigedom på Adamstuen	A, B	7 500 000	4 929 912	2 570 088
530	Byggjeprojekt utanfor husleigeordninga	36	Kunstnarisk utsmykking	A, B	20 614 000	16 357 339	4 256 661
530	Byggjeprojekt utanfor husleigeordninga	45	Større utstyrsanskaffingar og vedlikehald	A, B	216 532 000	149 356 902	67 175 098
531	Eigedommar til kongelege formål	01	Driftsutgifter	A, B	27 769 000	26 418 110	1 350 890
531	Eigedommar til kongelege formål	45	Større utstyrsanskaffingar og vedlikehald	A, B	59 264 000	31 765 434	27 498 566
532	Utvikling av Fornebuområdet	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	174 000	161 610	12 390
532	Utvikling av Fornebuområdet	30	Investeringar, Fornebu	A, B	11 000 000	3 855	10 996 145
533	Eigedommar utanfor husleigeordninga	01	Driftsutgifter	A, B	23 496 000	21 807 108	1 688 893
533	Eigedommar utanfor husleigeordninga	45	Større utstyrsanskaffingar og vedlikehald	A, B	77 056 000	33 201 054	43 854 946
8450	Svalbardrekneskapen	04	Utgifter**	A	2 134 541	2 130 563	3 979
2445	Statsbygg	24-01	Driftsinntekter		–4 860 000 000	–5 102 030 989	
2445	Statsbygg	24-02	Driftsutgifter		2 115 069 000	2 126 105 178	
2445	Statsbygg	24-03	Avskrivingar		1 123 814 000	1 386 808 997	
2445	Statsbygg	24-04	Renter av staten sin kapital og mellomvære med statskassen		86 000 000	72 101 783	
2445	Statsbygg	24-05	Avsetjing til investeringsformål		1 279 976 000	1 381 218 101	
2445	Statsbygg	24-06	Reguleringsfond		150 000 000	269 344 070	
2445	Statsbygg	24	Sum post 24 Driftsresultat	A, B	–405 141 000	–405 141 000	0
2445	Statsbygg	30	Prosjektering av bygg	A, B	349 401 000	269 236 525	80 164 475
2445	Statsbygg	31	Igangsetjing av ordinære byggjeprojekt	A, B	35 000 000	49 818 199	–14 818 199
2445	Statsbygg	32	Prosjektering og igangsetjing av kurantprosjekt	A, B	400 000 000	493 834 000	–93 834 000
2445	Statsbygg	33	Vidareføring av ord. byggjeprojekt	A, B	2 883 334 000	2 548 580 236	334 753 765
2445	Statsbygg	34	Vidareføring av kurantprosjekt	A, B	550 000 000	511 416 748	38 583 252
2445	Statsbygg	45	Større utstyrsanskaffingar og vedlikehald	A, B	307 953 000	273 866 472	34 086 528

Utgifts- kapittel	Kapittelnamn	Post	Posttekst	Note	Samla tildeling * 2018	Kontantrekneskap 2018	Meirutgift (-) og mindreutgift
2445	Statsbygg	49	Kjøp av eigedommar	A, B	198 309 000	244 300 353	-45 991 353
Sum utgiftsført					7 112 716 541	6 546 149 810	631 566 732

Inntekts- kapittel	Kapittelnamn	Post	Posttekst	Samla tildeling 2018	Kontantrekneskap 2018	Meirinntekt og mindreinntekt (-)
3533	Eigedommar utanfor husleigeordninga	02	Ymse inntekter	3 183 000	5 707 378	2 524 378
5445	Statsbygg	39	Avsetjing til investeringsformål	1 279 976 000	1 381 218 101	101 242 101
5446	Sal av eigedom, Fornebu	40	Salsinntekter, Fornebu	200 000	323 437	123 437
5491	Avskrivingar på staten sin kapital	30	Avskrivingar på staten sin kapital i staten sin forretningsdrift (jf. kap 2445)		1 386 808 997	
5603	Renter på staten sin kapital	80	Renter på staten sin faste kapital		75 138 220	
5603	Renter på staten sin kapital	81	Renter på mellomrekneskapen		-3 036 436	
5700	Inntekter til folketrygda	72	Arbeidsgivaravgift		90 746 093	
Sum inntektsført				1 283 359 000	2 936 905 789	103 889 916

Netto rapportert til løyvingerekneskapen					3 609 244 020	
---	--	--	--	--	----------------------	--

Kapitalkontoar						
60079601	Noregs Bank KK/innbetalingar				6 185 367 132	
60079602	Noregs Bank KK/utbetalingar				-10 086 353 366	
724060	Endring i mellomvære med statskassen				291 742 213	
Sum rapportert					0	

Behaldningar rapporterte til kapitalrekneskapen (31.12)						
Konto	Tekst	2018	2017	Endring		
680014	Statsbygg	45 541 020 199	42 536 776 663	3 004 243 536		
724060	Mellomvære med statskassen	-331 153 690	-622 895 904	291 742 213		

* Mottekne eller gitte belastningsfullmakter skal ikkje visast av note A, men skal visast i eigen rubrikk i note B for «utgiftsført av andre i samsvar med gitte belastningsfullmakter». Kolonnen samla tildeling i løyvingrapporteringa blir derfor ikkje påverka av om departementet gir eller får belastningsfullmakter.

**Kap. 0020 Statsbygg, Svalbard post 01 Driftsutgifter

NOTE A FORKLARING AV SAMLA TILDELING

Kapittel og post	Overført fra 2017	Tildelt i år 2018	Samla tildeling 2018
530.30	48 045 000	53 598 000	101 643 000
530.31	0	150 000 000	150 000 000
530.33	71 678 000	2 025 000 000	2 096 678 000
530.34	0	7 500 000	7 500 000
530.36	1 614 000	19 000 000	20 614 000
530.45	51 532 000	165 000 000	216 532 000
531.01	1 305 000	26 464 000	27 769 000
531.45	6 268 000	52 996 000	59 264 000
532.21	77 000	97 000	174 000
532.30	5 000 000	6 000 000	11 000 000
533.01	1 009 000	22 487 000	23 496 000
533.45	14 556 000	62 500 000	77 056 000
2445.24	0	-405 141 000	-405 141 000
2445.30	0	349 401 000	349 401 000
2445.31	0	35 000 000	35 000 000
2445.32	0	400 000 000	400 000 000
2445.33	268 848 000	2 614 486 000	2 883 334 000
2445.34	0	550 000 000	550 000 000
2445.45	6 448 000	301 505 000	307 953 000
2445.49	0	198 309 000	198 309 000
8450.04	24 541	2 110 000	2 134 541

NOTE B FORKLARING TIL BRUKTE FULLMAKTER OG BEREKNING AV BELØP SOM KANSKJE KAN OVERFØRST TIL NESTE ÅR

Kapittel og post	Stikkord	Meirutgift(–)/mindreutgift	Utgiftsført av andre i samsvar med gitte belastningsfullmakter	Meirutgift(–)/mindreutgift etter gitte belastningsfullmakter	Standard refusjonar på inntektspostane 15–18	Meirinntekter i samsvar med meirinntektsfullmakt	Omdisponering frå post 01 til 45 eller til post 01/21 frå neste års løyving	Innsparingar	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mogleg beløp som kan overførast, berekna av verksemda
530.30	"kan overførast"	65 577 652		65 577 652					65 577 652		65 577 652
530.31	"kan overførast"	–6 707 456		–6 707 456			6 707 456		0		0
530.33	"kan overførast"	80 344 412		80 344 412			–6 707 456		73 636 956		73 636 956
530.34	"kan overførast"	2 570 088		2 570 088					2 570 088		2 570 088
530.36	"kan overførast"	4 256 661		4 256 661					4 256 661		4 256 661
530.45	"kan overførast"	67 175 098		67 175 098					67 175 098		67 175 098
531.01		1 350 890		1 350 890					1 350 890	1 323 200	1 323 200
531.45	"kan overførast"	27 498 566		27 498 566					27 498 566		27 498 566
532.21	"kan overførast"	12 390		12 390					12 390		12 390
532.30	"kan overførast"	10 996 145		10 996 145					10 996 145	7 900 000	7 900 000
533.01		1 668 893		1 668 893					1 668 893	1 124 350	1 124 350
533.45	"kan overførast"	43 854 946		43 854 946					43 854 946		43 854 946
2445.24		0		0					0		0
2445.30	"kan overførast"	80 164 475		80 164 475					80 164 475		80 164 475
2445.31	"kan overførast"	–14 818 199		–14 818 199			14 818 199		0		0
2445.32	"kan overførast"	–93 834 000		–93 834 000		55 250 748	38 583 252		0		0
2445.33	"kan overførast"	334 753 765		334 753 765			–14 818 199		319 935 566		319 935 566
2445.34	"kan overførast"	38 583 252		38 583 252			–38 583 252		0		0
2445.45	"kan overførast"	34 086 528		34 086 528					34 086 528		22 086 528
2445.49	"kan overførast"	–45 991 353		–45 991 353		45 991 353			0		0
8450.04		3 979		3 979					3 979	105 500	3 979

*Maksimalt beløp som kan overførast, er 5 % av løyvinga i år på driftspostane 01–29, unntatt post 24 eller sum av løyvingane dei siste to åra for postar med stikkordet "kan overførast". Sjå årleg rundskriv R-2 for meir detaljert informasjon om overføring av ubrukte løyvingar.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mottekne belastningsfullmakter 2017:

Belastningsfullmakt. Kap. 166 Klima, miljø og fornybar energi, post 45 Større utstyrsanskaffingar og vedlikehald: Svalbard globale frøkvelv – ny tilkomsttunnel, jf. brev av 09.11.2018 frå Utanriksdepartementet (UD). UD delegerer til Statsbygg å forvalte inntil 65 mill. kroner til nemnde formål i 2018.

Fullmakt til å overskride løyvingar mot tilsvarande meirinntekter:

Tildelingsbrev 2018: 6.3 Fullmakt til å overskride gitte løyvingar pkt. 2. Meirutgift på kap. 2445 post 32 på 55,3 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

Tildelingsbrev 2018: 6.3 Fullmakt til å overskride gitte løyvingar pkt. 3. Meirutgift på kap. 2445 post 49 på 46 mill. kroner mot dekning gjennom salsgevinst.

Omdisponeringsfullmakter:

Tildelingsbrev 2018: 6.4 Fullmakt til å omdisponere pkt. 1. Meirutgift på kap. 530 post 31 på 6,7 mill. kroner, tilsvarande beløp er omdisponert frå kap. 530 post 33.

Tildelingsbrev 2018: 6.4 Fullmakt til å omdisponere pkt. 4. Meirutgift på kap. 2445 post 31 på 14,8 mill. kroner, tilsvarande beløp er omdisponert frå kap. 2445 post 33.

Tildelingsbrev 2018: 6.4 Fullmakt til å omdisponere pkt. 5. Meirutgift på kap. 2445 post 32 på 38,6 mill. kroner, tilsvarande beløp er omdisponert frå kap. 2445 post 34.

Oppstilling av artskontorrapporteringa 31.12.2018

	2018	2017
Driftsinntekter rapporterte til løyvingsrekneskapen		
Innbetalinger frå gebyr		
Innbetalinger frå tilskot og overføringer	-5 474 044	-8 402 423
Sals- og leigeinnbetalinger	-4 849 897 387	-4 753 488 052
Andre innbetalinger	-242 166 653	-141 760 006
<i>Sum innbetalinger frå drift</i>	-5 097 538 084	-4 903 650 481
Driftsutgifter rapporterte til løyvingsrekneskapen		
Utbetalinger til lønn	485 256 202	415 172 130
Utgifter til avskrivningar	1 383 913 884	1 453 365 416
Andre utbetalinger til drift	1 684 710 118	1 481 988 563
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	3 553 880 204	3 350 526 109
Netto rapporterte driftsutgifter	-1 543 657 880	-1 553 124 372
Investerings- og finansinntekter rapporterte til løyvingsrekneskapen		
Innbetaling av finansinntekter	-3 085 467	-2 034 023
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	-3 085 467	-2 034 023
Investerings- og finansutgifter rapporterte til løyvingsrekneskapen		
Utbetaling til investeringar	6 899 561 199	5 684 409 058
Utbetaling til kjøp av aksjar		
Utbetaling av finansutgifter	75 427 111	72 474 206
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	6 974 988 310	5 756 883 264
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	6 971 902 843	5 754 849 241
Disponeringar		
Avsetjing til investeringsformål (ref. post 24 underpost 05)	1 381 218 101	1 173 192 891
Til/frå reguleringsfond (ref. post 24 underpost 06)	-269 344 070	212 600 758
<i>Sum disponeringar</i>	1 111 874 031	1 385 793 649
Innkrevjingsverksemd og andre overføringer til staten		
Tilskotsforvaltning og andre overføringer frå staten		
Inntekter og utgifter rapporterte på felleskapittel		
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		
Arbeidsgivaravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	-90 746 093	-84 657 944
Nettoføringsordning for mva. konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		
Avsetjing til investeringsformål (ref. kap. 5445, inntekt)	-1 381 218 101	-1 173 192 891
Avskrivningar (ref. statskonto 5491.30, inntekt)	-1 386 808 997	-1 483 251 221
Renter av staten sin faste kapital (ref. statskonto 5603.80, inntekt)	-75 138 220	-72 075 411
Renter av mellomvære med statskassen (ref. statskonto 5603.81, inntekt)	3 036 436	2 000 525
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapittel</i>	-2 930 874 974	-2 811 176 942
Netto rapportert til løyvingsrekneskapen	3 609 244 020	2 776 341 576
Oversikt over mellomvære med statskassen		
Eigedelar og gjeld		
Fordringar	68 812 572	62 301 102
Kasse		
Bankkontoar med statlege midlar utanfor Noregs Bank		
Reguleringsfond	-321 290 109	-590 634 178
Skuldig skattetrekk	-42 216 549	-34 920 103
Skuldige offentlege avgifter	2 694 153	
Annan gjeld	-39 153 758	-59 642 725
Sum mellomvære med statskassen	-331 153 690	-622 895 904

6.3 VERKSEMDSREKNESKAP 2018

Rekneskapsprinsipp

Verksemdsrekneskapen er sett opp i samsvar med dei statlege rekneskapsstandardane (SRS). Verksemdsrekneskapen omfattar alle aktivitetane i Statsbygg, uavhengig av finansieringskjelde. Statsbygg er ei forvaltningsbedrift med netto resultatkrav på kapittel 2445 post 24, og får i tillegg løyvingar på kapittel 530, 531, 532, 533 og Svalbardbudsjettet.

Transaksjonsbaserte inntekter

Inntekt blir resultatført når ho er tent opp. Transaksjonar blir resultatførte til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Leigeinntekter blir periodiserte og resultatførte i den perioden leiga gjeld.

Sal av tenester blir inntektsførte i takt med utføringa. Kjøp av varer og tenester frå tredjepart i tilknytning til rådgivingsoppdrag og andre kundefinansierte bygningsoppdrag som er inngått for kunden sin risiko og rekning, blir rekna som utlegg og blir nettoførte i rekneskapen. Motteken delfinansiering frå kunde på byggjeprojekt blir ført som ein kostnadsreduksjon på investeringspostane i statsbudsjettet og blir ikkje balanseført og avskriven. Omfanget av dette blir opplyst om i note.

Statsbygg har ikkje transaksjonsbaserte inntekter knytte til sal av varer.

Inntekter frå løyvingar og inntekt frå tilskot og overføringar

Inntekt frå løyvingar og inntekt frå tilskot og overføringar blir resultatførte i den perioden som aktivitetane er utførte, det vil seie i den perioden kostnadene blir lagde til (motsett samanstilling). Prinsippet om motsett samanstilling blir òg nytta ved slutten av året i samsvar med SRS 10 (oppdatert i desember 2018).

Statsbygg er ei forvaltningsbedrift og har eit netto resultatkrav på kapittel 2445. Statsbygg inntektsfører ikkje løyvingssinntekter på kapittel 2445 i verksemdsrekneskapen.

Statsbygg har ikkje oppført immaterielle eigedelar eller varige driftsmiddel i balansen som er finansiert av løyvingar frå staten på andre kapittel enn 2445. Statsbygg nyttar såleis ikkje avsetjing for staten si finansiering av immaterielle eigedelar og varige driftsmiddel og har derfor inga utsett inntektsføring av løyvingar. Sjå òg omtale under varige driftsmiddel.

Kostnader

Utgifter som gjeld transaksjonsbaserte inntekter, blir kostnadsførte i same perioden som tilhøyrande inntekt. Kjøp av varer og tenester frå tredjepart i tilknytning til rådgivingsoppdrag og andre kundefinansierte bygningsoppdrag som er inngått for kunden sin risiko og rekning, blir rekna som utlegg og nettoførte i rekneskapen. Utgifter som blir finansierte med inntekt frå løyving og inntekt frå tilskot og overføringar, blir kostnadsførte i takt med at aktivitetane blir gjennomførte.

Pensjonar

SRS 25 Ytingar til tilsette legg til grunn ei forenkla rekneskapstilnærming til pensjonar. Det er dermed ikkje berekna eller sett av for eventuell over-/underdekning i pensjonsordninga som svarer til NRS 6. Pensjonskostnaden for året svarer derfor til årleg premiebeløp til Statens pensjonskasse (SPK).

Klassifisering og vurdering av balansepostar

Omløpsmidlar og kortsiktig gjeld omfattar postar som forfell til betaling innan eitt år etter innkjøpstidspunktet. Andre postar er klassifiserte som anleggsmidlar. Statsbygg har ikkje ordinær langsiktig gjeld, men finansierer investeringar delvis gjennom staten sin renteberande kapital.

Omløpsmidlar blir vurderte til det lågaste av anskaffingskost og verkeleg verdi. Kortsiktig gjeld blir balanseført til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidlar blir vurderte til anskaffingskost fråtrekt av- og nedskrivningar. Statsbygg er ei forvaltningsbedrift som er underlagt løyvingssystemet § 7. Statsbygg har i Statsbudsjettet for 2015, side 174, fått unntak frå løyvingssystemet og kan derfor starte avskriving av driftsmiddel når anleggsmidelen er teken i bruk i samsvar med SRS 17.

Immaterielle eigedelar

Statsbygg har ikkje eigenutvikla immaterielle eigedelar, men kjøper standard programvare som blir tilpassa behova våre. Eksternt innkjøpte immaterielle eigedelar som programvare og liknande rettar knytte til lønns- og rekneskapsystem, innkjøpssystem, prosjektstyringssystem, eigedomsforvaltningssystem og liknande blir balanseførte og avskrивne over den utnyttbare levetida driftsmiddelet har. Avskrivingar av immaterielle eigedelar under utføring startar når systema er klare til å bli tekne i bruk.

Varige driftsmiddel

Driftsmiddel er varige og betydelege eigedelar som blir disponerte av Statsbygg. Med varig er meint utnyttbar levetid på 3 år eller meir. Med betydeleg er meint enkeltstående anskaffingar (kjøp) med anskaffingskost på kr 30 000 eller meir. Eigedelar som enkeltvis har ein verdi under kr 30 000, blir aktiverte saman som ein portefølje (pool) dersom verdien til saman er vesentleg og den økonomiske levetida er tre år eller meir.

Alle eigedelar som er førte i balansen, er finansierte over kapittel 2445. Eigedommar finansierte over kapittel 531 og 533 er definerte som nasjonaleigedommar og kulturminne og skal i samsvar med SRS 17 ikkje aktivast i balansen med økonomisk verdi. Eigedommar finansierte over kapittel 530, 532, 534 er ikkje eigde av Statsbygg og blir såleis ikkje aktiverte i Statsbygg sin balanse.

Statsbygg balansefører desse gruppene med varige driftsmiddel:

- tomter
- bygningar og annan fast eigedom
- maskiner og transportmiddel

- driftslausøyre, inventar og verktøy
- anlegg under utføring (byggjeprojekt)

For å sikre ei mest mogleg korrekt fordeling av levekostnadene for ein bygning har Statsbygg dekomponert alle bygga sine i samsvar med SRS 17. Kostprisen til bygget blir fordelt i ulike bygningsdelar (sjablongmessig) og fastset ulik levetid for bygningsdelane.

Utført arbeid som kan definerast som full utskifting av ein bygningsdel eller oppfyller kriteria til å vere ein påkostnad i samsvar med SRS 17, blir balanseført på bygget og avskrive i samsvar med levetida til den bygningsdelen arbeidet gjeld. Arbeid som ikkje blir rekna som full utskifting eller påkostnad, blir kostnadsført som vedlikehald.

Anlegg under utføring (byggjeprojekt som er i gang) blir bokførte ved periodeslutt til produsert verdi (utbetalt beløp med tillegg for utført arbeid som ikkje er fakturert/bokført).

Avskrivning for anlegg under utføring (byggjeprojekt som er i gang) startar når bygget er ferdig og husleige skal reknast.

Anleggsmiddel blir nedskrivne til verkeleg verdi ved ei eventuell bruksendring dersom verkeleg verdi er lågare enn balanseført verdi.

Byggjeprojekt som er delfinansierte av kunde, blir førte opp i balansen med netto prosjektkostnader etter frådrag for den delen som er finansiert av kunden. Dette er eit unntak frå SRS 17 som følgje av at finansieringsmodellen staten har for forvaltningsbedrifter, ikkje tillèt at ekstern finansiering inngår i balanseført verdi slik at avskrivingsgrunnlaget og med det avskrivningar og nedbetaling av den renteberande kapitalen til staten aukar. Omfanget av kundefinansiering på aktiverbare byggjeprojekt blir det opplyst om i note.

Finansiering av anleggsmiddel

Investeringar av anleggsmiddel finansierte over kapittel 2445 blir finansierte delvis gjennom avsetjing til investeringsformål og delvis ved renteberande kapital frå staten. Renteberande kapital er klassifisert som staten sin kapital i balansen og blir renteberekna med årleg rentesats fastsett av Finansdepartementet. Avskrivningar reduserer balanseført verdi av renteberande kapital.

Ved realisasjon/avgang av driftsmiddel blir rekneskapsmessig gevinst/tap resultatført. Gevinst/tap blir berekna som salsvederlaget fråtrekt balanseført verdi på realisasjonstidspunktet og salskostnader.

Investeringar i aksjar og obligasjonar

Investeringar i aksjar og obligasjonar er balanseførte til kostpris. Dette gjeld langsiktige investeringar som er knytte til Statsbygg si eigedomsforvaltning. Utbytte og renter blir inntektsførte som anna finansinntekt.

Fordringar

Kundefordringar og andre fordringar er førte i balansen til pålydande etter frådrag for avsetjing til venta tap. Avsetjing til tap blir gjort på grunnlag av individuelle vurderingar av dei

enkelte fordringane. Hovudtyngda av kundane til Statsbygg er statlege føretak, og potensielle tap er avgrensa.

Staten sin kapital

Staten sin kapital består av verksemdskapital, avrekningar og den renteberande kapitalen. Statsbygg er ei forvaltningsbedrift, og verksemdskapitalen omfattar reguleringsfond, eigenfinansiering av investering og annan verksemdskapital. I avrekningar inngår mellomrekning med statskassen. Alle immaterielle eigedelar og varige driftsmiddel i balansen er finansierte over kapittel 2445, delvis ved eigenfinansiering gjennom avsetjing til investeringsformål og delvis ved staten sin renteberande kapital.

Kontantstraumoppstilling

Det er ikkje utarbeidd kontantstraumoppstilling. Tilnærma lik informasjon er presentert i artskontorapporteringa som ein del av årsrekneskapen.

Sjølvassurandørprinsippet

Staten opererer som sjølvassurandør. Det er dermed ikkje inkludert postar i balanse eller resultatrekneskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller plikter.

Konsernkontoordninga i staten

Statsbygg er omfatta av konsernkontoordninga i staten. Konsernkontoordninga inneber at alle innbetalingar og utbetalingar dagleg blir gjorde opp mot oppgjerskontoane verksemda har i Noregs Bank. Statsbygg får ikkje tilført likvidar gjennom året, men har ein trekkrett på konsernkontoen sin. Saldo på oppgjerskontoen i Noregs Bank blir nullstilt ved overgang til nytt rekneskapsår og blir rekna av mot mellomvære med staten.

RESULTATREKNESKAP

	Note	2018	2017
Driftsinntekter			
Inntekt frå investeringsløyvingar	1	2 772 063 521	2 488 489 071
Inntekt frå driftsløyvingar	1	110 756 992	41 793 391
Inntekt frå tilskot og overføringar	1	5 474 044	8 402 423
Leigeinntekter	1	4 837 342 480	4 695 242 148
Inntekt frå rådgiving og andre fakturerte oppdrag	1	41 450 539	30 124 301
Andre driftsinntekter	1	95 617 780	74 894 743
Sum driftsinntekter		7 862 705 357	7 338 946 077
Driftskostnader			
Drift og vedlikehald av eigedom	5	961 049 604	798 943 817
Kostnader knytte til inntekter frå rådgiving og andre fakturerbare oppdrag	5	46 172 889	33 277 717
Kostnader finansierte av investeringsløyving og belastningsfullmakt	5	2 835 851 300	2 447 795 019
Lønnskostnader	2	449 418 898	374 943 026
Avskrivningar på varige driftsmiddel og immaterielle eigedelar	3,4	1 177 623 650	1 103 348 816
Nedskrivningar av varige driftsmiddel og immaterielle eigedelar	3,4	56 752 073	283 163 253
Driftskostnader erstatningslokale for departementa	5		39 301 513
Andre driftskostnader	5	704 584 778	733 598 406
Sum driftskostnader		6 231 453 193	5 814 371 567
Driftsresultat		1 631 252 164	1 524 574 510
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	3 085 467	2 029 208
Renter av staten sin kapital	6	-75 138 220	-72 075 411
Andre finanskostnader	6	-289 449	-398 084
Sum finansinntekter og finanskostnader		-72 342 202	-70 444 287
Resultat av aktivitetane i perioden		1 558 909 962	1 454 130 223
Avrekningar og disponeringar			
Avsetjing til investeringsformål	8	1 381 218 101	1 173 192 891
Til/frå reguleringsfond	8	-269 344 070	212 600 758
Driftsresultat post 24 – kontant til statskassen	8	405 141 000	140 700 000
Disponering resultat elles forvaltningsbedrift	8	41 894 931	-72 363 425
Sum avrekningar og disponeringar		1 558 909 962	1 454 130 223
Innkrevjingsverksemd og andre overføringar til staten	9		
Tilskotsforvaltning og andre overføringar frå staten	10		

BALANSE

	Note	31.12.2018	31.12.2017
EIGEDELAR			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle egedelar			
Programvare og liknande rettar	3	96 722 758	117 060 809
Immaterielle egedelar under utføring	3	10 956 425	27 519 973
Sum immaterielle egedelar		107 679 183	144 580 782
II Varige driftsmiddel			
Tomter, bygningar og annan fast eigedom	4	36 864 298 419	36 562 714 693
Maskiner og transportmiddel	4	2 994 640	3 384 916
Driftslausøyre, inventar, verktøy og liknande	4	106 066 042	123 147 099
Anlegg under utføring	4	9 089 337 115	5 773 881 014
Sum varige driftsmiddel		46 062 696 215	42 463 127 721
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringar i aksjar og delar	11	29 744	29 744
Obligasjonar	11	2 328 781	17 328 781
Andre fordringar		7 500	7 500
Sum finansielle anleggsmidler		2 366 025	17 366 025
Sum anleggsmidler		46 172 741 423	42 625 074 529
B. Omløpsmidlar			
I Behaldning av varer og driftsmateriell			
II Fordringar			
Kundefordringar	13	1 378 497 296	1 256 282 160
Opptente, ikkje fakturerte inntekter	14	2 637 122	5 315 796
Andre fordringar	15	184 690 831	153 259 529
Sum fordringar		1 565 825 248	1 414 859 485
III Bankinnskott, kontantar og liknande			
Sum omløpsmidlar		1 565 825 248	1 414 859 485
Sum egedelar		47 738 566 671	44 039 932 015

BALANSE

	Note	31.12.2018	31.12.2017
STATEN SIN KAPITAL OG GJELD			
C. Staten sin kapital			
I Verksemdskapital			
Reguleringsfond	8	321 290 109	590 634 178
Opptent verksemdskapital	8	38 500 291 778	37 077 178 747
Sum verksemdskapital		38 821 581 887	37 667 812 925
II Avrekningar			
Rekna av med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	-724 489 704	-687 618 865
Sum avrekningar		-724 489 704	-687 618 865
III Staten si finansiering av immaterielle egedelar og varige driftsmiddel			
IIII Staten sin renteberande kapital			
Staten sin renteberande kapital	6	6 442 006 026	4 818 980 591
Sum staten sin kapital		6 442 006 026	4 818 980 591
Sum staten sin kapital		44 539 098 209	41 799 174 650
D. Gjeld			
I Avsetjing for langsiktige plikter			
II Anna langsiktig gjeld			
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		482 138 498	372 981 182
Skuldig skattetrekk		29 526 614	27 697 895
Skuldige offentlege avgifter		9 204 451	9 070 616
Avsette feriepengar		65 519 621	63 969 813
Motteken forskotsbetaling	14	45 737 055	40 865 559
Anna kortsiktig gjeld	17,18	2 567 342 223	1 726 172 301
Sum kortsiktig gjeld		3 199 468 462	2 240 757 365
Sum gjeld		3 199 468 462	2 240 757 365
Sum staten sin kapital og gjeld		47 738 566 671	44 039 932 015

NOTE 1 DRIFTSINNTEKTER

		2018	2017
Inntekt fra løyvingar	Kapittel		
Løyving dette året fra overordna departement, post 01	3531, 531, 533, 534, 0020	51 077 631	46 625 091
Løyving dette året fra overordna departement, post 02	3533	-5 153 811	-4 973 511
Løyving dette året fra overordna departement, post 21	532	156 610	141 812
Løyving dette året fra overordna departement, post 40	5446	-323 438	
Løyving dette året fra andre departement, belastningsfullmakt, post 45	166	65 000 000	
Sum driftsløyving dette året		110 756 992	41 793 391
Løyving dette året fra overordna departement, post 30	530, 531, 532	38 976 910	96 010 948
Løyving dette året fra overordna departement, post 31	530	157 136 940	-764 500
Løyving dette året fra overordna departement, post 33	530	2 320 824 091	2 207 054 922
Løyving dette året fra overordna departement, post 34	530	4 523 086	5 644 398
Løyving dette året fra overordna departement, post 36	530	16 357 339	17 953 503
Løyving dette året fra overordna departement, post 45	530, 531, 533, 534, 0020	234 245 155	162 589 800
Sum investeringsløyving dette året		2 772 063 521	2 488 489 071
Sum inntekt fra løyvingar		2 882 820 514	2 530 282 462
Inntekt fra tilskot og overføringer*		5 474 044	8 402 423
Leigeinntekter			
Leigeinntekter fast eigedom		4 806 742 092	4 664 248 640
Anna leigeinntekt		30 600 388	30 993 508
Sum leigeinntekter**		4 837 342 480	4 695 242 148
Inntekter fra rådgiving og andre fakturerbare oppdrag			
Inntekter fra rådgivingstenester		16 435 339	17 028 832
Inntekter fra fakturerbare oppdrag		25 141 447	12 488 394
Andre inntekter		-126 247	607 075
Sum salsinntekter fra rådgiving og andre fakturerbare oppdrag ***		41 450 539	30 124 301
Andre driftsinntekter			
Gevinst ved avgang anleggsmiddel****		73 172 913	42 600 403
Andre inntekter		22 444 867	32 294 339
Sum andre driftsinntekter		95 617 780	74 894 743
Sum driftsinntekter		7 862 705 357	7 338 946 077

*Av motteke tilskot gjeld 4,7 millionar kroner tilskot frå Enova knytt til ulike Enøk-tiltak på eksisterande bygningsmasse, og tilskot elles er knytt til FOU- og innovasjonsprosjekt.

**Leigeinntekter er hovudsakleg husleige knytt til utleige til andre statlege etatar som bruker husleigeordninga til staten. Anna leigeinntekt er andre inntekter i samband med utleigeforhold, for eksempel inntekt frå indre vedlikehald og parkeringsplassar.

Utleigeavtaler som går ut i perioden (år)	2020–2024	2025 eller seinare
Årleg leigebeløp i 2018-kroner	1 678 827 428	3 237 527 926

Dette representerer leigeavtaler knytte til utleigeforhold som Statsbygg har inngått. Tabellen viser årleg leigebeløp for avtaler som går ut i perioden 2020 til og med 2024, og årleg leigebeløp for avtaler som går ut i 2025 eller seinare.

***Inntekter frå rådgiving er knytte til oppdrag der Statsbygg er rådgivar for andre statlege etatar som er leigetakar i den private leigemarknaden. Inntekter frå fakturerbare oppdrag er knytte til bygningsoppdrag der oppdragsgivar fullfinansierer oppdraget.

****Netto salsgevinst på 73,2 millionar kroner er knytt til sal av bustad i New York og Paris og til sal av Framsenteret i Tromsø, Elgsetergate i Trondheim, Haukeland Parkeringsanlegg, Åker gård i Hamar og Gjøvik barnevern- og omsorgssenter.

Grunnlag for inntektsføring av utgiftsløyving

Kapittel og post	Kontantprinsippet				Periodiseringsprinsippet
	Utgiftsløyving (samla tildeling)	Inntektsløyving	Rapportert inntekt	Maksimalt berekna grunnlag for inntektsføring	Inntektsført løyving
166.45	65 000 000			65 000 000	
530.30	101 643 000			101 643 000	
530.31	150 000 000			150 000 000	
530.33	2 096 678 000			2 096 678 000	
530.34	7 500 000			7 500 000	
530.36	20 614 000			20 614 000	
530.45	216 532 000			216 532 000	
531.01	27 769 000			27 769 000	
531.45	59 264 000			59 264 000	
532.21	174 000			174 000	
532.30	11 000 000			11 000 000	
533.01	23 496 000			23 496 000	
533.45	77 056 000			77 056 000	
8450.04	2 134 541			2 134 541	
3533.02		3 183 000	5 707 378	-3 183 000	
Sum				2 855 677 541	2 882 820 514****

***** Denne tabellen viser mottekne løyvingar etter kontantprinsippet samanlikna med inntektsført løyving i verksemdsrekneskapen etter periodiseringsprinsippet. Kolonnen for utgiftsløyving består av løyvingar overførte frå sist budsjettår og løyvingar dette året. Kolonnen for inntektsløyving viser inntektskrav, og beløpet reduserer grunnlaget for inntektsføring. Kolonnen for rapportert inntekt viser inntekter rapporterte til statsrekneskapen ved årsslutt. Ved berekning av maksimalt grunnlag for inntektsføring er utgiftsløyvinga redusert med det lågaste av beløpa i kolonnen for høvesvis inntektsløyving eller rapportert inntekt. Mottekne belastningsfullmakter er inntektsførte med trekt beløp. Inntekt frå løyvingar er resultatført etter prinsippet om motsett samanstilling ved at inntekt frå løyvingar blir berekna som differansen mellom kostnadene i perioden og opptente transaksjonsbaserte inntekter i samsvar med SRS 10 inntekt frå løyvingar (oppdatert desember 2018).

NOTE 2 LØNNSKOSTNADER

	2018	2017
Lønn	549 420 566	535 957 786
Feriepengar	68 233 676	65 995 016
Arbeidsgivaravgift	90 975 381	84 685 951
Pensjonskostnader	64 851 747	32 210 026
Sjukepengar og andre refusjonar	-24 377 035	-20 686 136
Andre ytingar	15 271 135	13 238 526
Sum brutto lønnskostnader før timeavrekning	764 375 469	711 401 169
Timeavrekning investeringsprosjekt (-)	-194 857 783	-225 668 780
Timeavrekning rådgiving og andre fakturerbare oppdrag (-)	-40 627 699	-28 894 800
Timeavrekning bruksavhengige driftskostnader (BAD) (-)	-79 471 089	-81 894 564
Sum netto lønnskostnader etter timeavrekning	449 418 898	374 943 026
Tal på årsverk	856	881
Tal på tilsette	883	902

Brutto lønnskostnader før timeavrekning har i 2018 auka i forhold til 2017 med 53 millionar kroner. Hovudårsaka til dette er at pensjonskostnadene i 2018 har auka med 32,6 millionar kroner på grunn av auke av premiesatsen for arbeidsgivar sin del frå 5,65 prosent i 2017 til 11,1 prosent i 2018. I samsvar med SRS 25 blir pensjonar kostnadsførte i resultatrekneskapen basert på faktisk oppsamla premie for rekneskapsåret. I tillegg har det vore ein generell auke i lønnskostnadene som følgje av lønnsoppgjer. Netto lønnskostnader etter timeavrekning har auka med 74,5 millionar kroner i forhold til 2017. Denne auken kan delvis forklarast med auke i brutto lønnskostnader som nemnt ovanfor og delvis med reduksjon i timeavrekning på investeringsprosjekt. Reduksjon i timeavrekning er hovudsakleg knytt til at det i 2018 ikkje er belasta internadministrasjon på prosjekt Campus Ås, samlokalisering.

Timeavrekning gjeld timar eigne tilsette har brukt på investeringsprosjekt, fakturerbare prosjekt og bruksavhengige driftskostnader knytte til utleigeforhold som reduserer lønnskostnadene. Timeavrekning på investeringsprosjekt finansierte over kapittel 2445 blir aktiverte saman med byggjeprojekt i balansen. Timeavrekning på investeringsprosjekt finansierte via løyving og fakturerbare prosjekt er klassifiserte som kostnader. Timeavrekning bruksavhengige driftskostnader blir rekna av mot kunde og nettoført i rekneskapen.

Lønn til administrerande direktør utgjorde 1 600 534 kroner i 2018. I tillegg kjem naturalytingar som omfattar dekning av elektronisk kommunikasjon, treningsavgift og fri avis. Administrerande direktør blir omfatta av den same pensjonsavtalen som andre statstilsette. Pensjonskostnader dekte av arbeidsgivar utgjør 129 307 kroner i 2018.

NOTE 3 IMMATERIELLE EIGEDELAR			
	Programvare og liknande rettar	Immaterielle eigedelar under utføring	Sum
Anskaffingskost 1.1.2018	256 927 470	27 519 974	284 447 443
Tilgang i 2018		14 166 237	14 166 273
Avgang anskaffingskost i 2018 (-)			
Frå immaterielle eigedelar under utføring til anna gruppe i 2018	30 156 021	-30 729 821	-573 800
Anskaffingskost 31.12.2018	287 083 491	10 956 425	298 039 916
Akkumulerte nedskrivingar 1.1.2018			
Nedskrivingar i 2018			
Akkumulerte avskrivingar 1.1.2018	-141 985 482		-141 985 482
Ordinære avskrivingar i 2018	-48 375 251		-48 375 251
Akkumulerte avskrivingar avgang i 2018 (-)			
Balanseført verdi 31.12.2018	96 772 758	10 956 425	107 679 183
Avskrivingssatsar (levetider)	5 år / lineært	Inga avskriving	

NOTE 4 VARIGE DRIFTSMIDDEL

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmiddel	Driftslausøyre, inventar, verktøy o.l.	Anlegg under utføring	Sum
Anskaffingskost 1.1.2018	3 714 682 719	42 840 939 151	23 278 696	300 929 404	5 774 189 324	52 654 019 294
Tilgang i 2018	214 420 157	56 675 586	277 404	6 135 412	4 646 201 289	4 923 710 848
Avgang anskaffingskost i 2018 (-)	-68 093 332	-136 655 657	-423 975	-56 775		-205 229 739
Nedskrivningar stoppa prosjekt i 2018 (-)					-59 647 186	-59 647 186
Frå anlegg under utføring til anna gruppe i 2018		1 261 967 590	573 800	9 438 722	-1 271 406 312	573 800
Anskaffingskost 31.12.2018	3 861 009 544	44 022 926 670	23 705 924	316 447 764	9 089 337 114	57 313 427 017
Akkumulerte nedskrivningar 1.1.2018		-244 379 764				-244 379 764
Nedskrivningar i 2018						
Akkumulerte avskrivningar 1.1.2018		-9 748 527 414	-19 893 780	-179 373 023		-9 947 794 216
Ordinære avskrivningar i 2018		-1 096 941 446	-1 241 479	-31 065 474		-1 129 248 400
Akkumulerte avskrivningar avgang i 2018 (-)		70 210 828	423 975	56 775		70 691 578
Balanseført verdi 31.12.2018	3 861 009 544	33 003 288 875	2 994 640	106 066 042	9 089 337 114	46 062 696 215
Avskrivningssatsar (levetider)	Inga avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	3-15 år lineært	3-15 år lineært	Inga avskrivning	

Statsbygg sin balanse er i 2018 nedskreven med 59,6 millionar kroner som er knytte til prosjekt som er stoppa i forprosjektfasen, og som ikkje vil bli realiserte som opphavleg planlagt. Dette gjeld i hovudsak utgifter knytte til prosjektering av nybygg/rehabilitering av Bergen tinghus, Samisk VGS Kautokeino og Sørsamisk museum og kultursenter. Oppdragsgivar si dekning av oppsamla kostnader utgjør 2,9 millionar kroner, og netto nedskrivning i 2018 utgjør totalt 56,7 millionar kroner.

	Tomt	Bygningar og annen fast eiendom	Maskiner og transportmiddel	Driftslausøyre, inventar, verktøy o.l.	Sum
Avhending av varige driftsmiddel i 2018					
Vederlag ved avhending av varige driftsmiddel	110 411 470	104 968 612	50 000		215 430 082
Salskostnader	3 859 504	3 859 505	0		7 719 009
Bokført verdi avhenda varige driftsmiddel	68 048 716	66 489 444	0	0	134 538 160
Rekneskapsmessig gevinst/tap	38 503 249	34 619 664	50 000		73 172 913

NOTE 5 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Kostnader knytte til drift og vedlikehald av eigedom	2018	2017
Drift	120 474 921	98 308 147
Vedlikehald	840 574 683	700 635 670
Sum kostnader knytte til drift og vedlikehald av eigedom	961 049 604	798 943 817
Kostnader knytte til sal av rådgiving og andre fakturerbare oppdrag		
Rådgivingsoppdrag	19 769 707	18 165 595
Fakturerbare byggeoppdrag	26 403 183	15 112 122
Sum kostnader knytte til sal av rådgiving og andre fakturerbare oppdrag	46 172 889	33 277 717
Kostnader finansierte av investeringsløyving og belastningsfullmakt		
Varer og tenester bygningsanlegg kapittel 531 og 533	65 111 991	72 605 123
Varer og tenester bygningsanlegg kapittel 530 og 532	2 537 366 892	2 306 813 038
Varer og tenester bygningsanlegg kapittel 534	-3 180 281	
Varer og tenester bygningsanlegg belastningsfullmakter	65 000 000	
Varer og tenester kunst andre kapittel enn 2445	16 357 339	17 953 503
Varer og tenester brukarutstyr andre kapittel enn 2445	155 195 359	50 423 355
Sum kostnader finansierte av investeringsløyving og belastningsfullmakt	2 835 851 300	2 447 795 019
Andre driftskostnader		
Husleige innleigde lokale	424 817 168	423 845 895
Vedlikehald og ombygging av innleigde lokale	17 403 427	23 965 208
Andre kostnader til drift av innleigde lokale	9 125 659	10 459 094
Leige av maskiner, inventar og liknande	45 604 658	41 262 878
Mindre utstyrsanskaffingar	13 380 758	12 549 332
Reparasjon og vedlikehald av maskiner, utstyr mv.	2 750 663	4 373 302
Kjøp av framande tenester	110 613 860	111 359 616
Reiser og diett	19 622 702	21 804 696
Erstatningar, tap og liknande	28 900	15 154 875
Andre driftskostnader	61 236 982	68 823 510
Sum andre driftskostnader	704 584 778	733 598 406
Erstatningslokale for departementa (kapittel 534)		
Sikring av innleigde lokale		39 301 513
Sum andre driftskostnader (kapittel 534)		39 301 513
Total sum andre driftskostnader inkl. erstatningslokale		772 899 919

Kostnader knytte til eigedomsdrift omfattar drift, vedlikehald og forvaltning av alle eigedommar Statsbygg forvaltar. Frå og med 2017 blei kap. 534 post 01 Erstatningslokale for departementa avvikla, og kostnader og inntekter knytte til erstatningslokala er innlemma i kapittel 2445. Innleige av erstatningslokale i 2018 utgjer 363,1 millionar kroner. I 2017 blei kap. 534 post 45 nytta til å gjere ferdig sikringstiltak for erstatningslokala og flytting/reetablering av Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus som følge av at dei måtte flytte frå lokala sine. Frå og med 2018 er kapittel 534 avvikla.

Det er kjøpt framande tenester for 110,6 millionar kroner i 2018, noko som er 0,8 millionar kroner lågare enn i 2017. I 2018 er det m.a. kjøp av konsulenttenester til Statsbyggs interne drifts- og utviklingsoppgåver, drift av IKT-system, utarbeiding av forvaltningsplanar for kulturhistoriske eigedommar, FoU-kostnader, tenester knytte til universell utforming o.a. Andre driftskostnader omfattar m.a. kontor- og datarekvisita, datakommunikasjon og telefoni, annonsering, kurs og opplæring eigne tilsette, informasjon og profilering, sjølvassurans, eigedomsskatt og festeavgift.

Oversikt over årlege leigebeløp etter inngåande leigeavtalar	Vil vare mellom 1 og 5 år til	Vil vare over 5 år til
Husleigeavtalar innleigde kontorlokale	58 516 840	3 507 204
Leigeavtalar erstatningslokale departementa	227 130 060	75 785 901
Festeavtalar	723 291	1 605 488
Sum leigeavtalar	286 370 191	80 898 593

Oversikta viser framtidig årleg leigebeløp for vesentlege avtalar Statsbygg har inngått, der avtalen framleis vil vare frå 1 til 5 år og over 5 år.

NOTE 6 FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER		
Finansinntekter	2018	2017
Renteinntekter	41 414	23 867
Renteinntekter av mellomvære med statskassen	3 036 436	2 000 525
Anna finansinntekt	7 617	4 816
Sum finansinntekter	3 085 467	2 029 208
Rentekostnader av staten sin kapital		
Rentekostnader av staten sin kapital	75 138 220	72 075 411
Sum rentekostnader av staten sin kapital	75 138 220	72 075 411
Andre finanskostnader		
Rentekostnad	288 803	385 379
Valutatap (disagio)		106
Annan finanskostnad	646	12 599
Sum andre finanskostnader	289 449	398 084

Staten sitt investeringsbidrag	31.12.2018	31.12.2017	Rentesats
Netto investeringsbidrag 2013		553 992 986	1,73 %
Netto investeringsbidrag 2014	520 179 277	520 179 277	1,79 %
Netto investeringsbidrag 2015	1 141 296 652	1 141 296 652	2,05 %
Netto investeringsbidrag 2016	1 459 453 787	1 459 453 787	1,15 %
Netto investeringsbidrag 2017	1 126 836 127	1 126 836 127	0,81 %
Netto investeringsbidrag 2018	2 192 018 421		1,07%
Sum renteberande investeringsbidrag	6 439 784 264	4 801 758 829	
Ikkje renteberande investeringsbidrag	2 221 762	17 221 762	
Sum investeringsbidrag	6 442 006 026	4 818 980 591	

Staten sitt investeringsbidrag består av renteberande og ikkje renteberande investeringsbidrag frå statskassen. Investeringsbidraga delfinansierer Statsbygg sine anleggsmiddel. Netto årleg investeringsbidrag er lik investeringsløyvingane på kapittel 2445 post 30–49 med frådrag av avskrivingar og særskilte avsetjingar til investeringsformål. Det blir betalt renter av netto investeringsbidrag som er staten sin renteberande kapital. Rentesatsen for investeringsbidraget dette året blir halden fast i 5 år. Renta blir fastsett av Finansdepartementet på grunnlag av gjennomsnittleg rente på 5-års statsobligasjonslån. Netto investeringsbidrag for 2013 er konvertert og inngår i netto investeringsbidrag 2018.

NOTE 7 SAMANHENG MELLOM AVREKNA MED STATSKASSEN OG MELLOMVÆRE MED STATSKASSEN
A) Avrekna med statskassen

	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Immaterielle egedelar, varige driftsmiddel og finansiering av desse			
Immaterielle egedelar	107 679 183	144 580 782	36 901 599
Varige driftsmiddel	46 062 696 215	42 463 127 721	-3 599 568 494
Sum	46 170 375 398	42 607 708 503	3 562 666 894
Finansielle anleggsmidler			
Investeringar i aksjar og delar	29 744	29 744	
Obligasjonar	2 328 781	17 328 781	15 000 000
Andre fordringar	7 500	7 500	
Sum	2 366 025	17 366 025	15 000 000
Omløpsmidlar			
Behaldningar av varer og driftsmateriell			
Kundefordringar	1 378 497 296	1 256 282 160	-122 215 135
Opptente, ikkje fakturerte inntekter	2 637 122	5 315 796	2 678 674
Andre fordringar	184 690 831	153 259 529	-31 431 302
Bankinnskott, kontantar og liknande			
Sum	1 565 825 248	1 414 857 485	-150 967 763
Opptent verksemdskapital			
Opptent verksemdskapital	-38 821 581 887	-37 667 812 925	1 153 768 962
Sum	-38 821 581 887	-37 667 812 925	1 153 768 962
Langsiktige plikter og gjeld			
Staten sin renteberande kapital	-6 442 006 026	-4 818 980 591	1 623 025 435
Sum	-6 442 006 026	-4 818 980 591	1 623 025 435
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-482 138 498	-372 981 182	109 157 315
Skuldig skattetrekk	-29 526 614	-27 697 895	1 828 719
Skuldige offentlege avgifter	-9 204 451	-9 070 616	133 835
Avsette feriepengar	-65 519 621	-63 969 813	1 549 808
Motteken forskotsbetaling	-45 737 055	-40 865 559	4 871 497
Anna kortsiktig gjeld	-2 567 342 223	-1 726 172 301	841 169 922
Sum	-3 199 468 462	-2 240 757 366	958 711 096
Avrekning med statskassen	-724 489 704	-687 618 865	36 870 838

Avstemming av endring i avrekna med statskassen (kongruensavvik)	2018	2017
Konsernkonto utbetaling	-10 086 353 366	-8 411 072 648
Konsernkonto innbetaling	6 185 367 132	5 827 941 432
<i>Netto trekk konsernkonto</i>	<i>-3 900 986 234</i>	<i>-2 583 131 216</i>
- Innbetaling innkrevjingsverksemd og andre overføringer		
+ Utbetaling tilskotsforvaltning og andre overføringer		
+ Inntektsført frå løyving (underkonto 1991 og 1992)	2 882 820 514	2 530 282 462
- Gruppeliv/arbeidsgivaravgift (underkonto 1985 og 1986)	-90 746 093	-84 657 944
+ Nettoordning, statleg betalt meirverdiavgift (underkonto 1987)		
- Tilbakeførte utsette inntekter ved avgang anleggsmiddel, der avsetjinga ikkje er resultatført (underkonto 1996)		
Korrigerig av avsetjing for feriepengar (tilsette som går over i anna statleg stilling)		
Korrigerig for netto utlegg «felleskapittel» – arbeidsgivaravgift og nettoordninga for meirverdiavgift	90 746 093	84 657 944
Korrigerig for netto utlegg «framande kapittel»	-2 554 207 462	-2 545 375 035
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>	<i>-3 572 373 182</i>	<i>-2 598 223 788</i>
Resultat av aktivitetar i perioden før avrekning mot statskassen	3 609 244 020	2 776 341 576
Sum endring i avrekning med statskassen	36 870 838	178 117 787

NOTE 7 SAMANHENG MELLOM AVREKNING MED STATSKASSEN OG MELLOMVÆRE MED STATSKASSEN

B) Forskjellen mellom avrekning med statskassen og mellomvære med statskassen

	31.12.2018	31.12.2018	
	Spesifisering av <u>bokført</u> avrekning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomvære med statskassen	Forskjell
Immaterielle egedelar, varige driftsmiddel og finansiering av disse			
Immaterielle egedelar	107 679 183	107 254 722	424 460
Varige driftsmiddel Staten si finansiering av immaterielle* eigedelar og varige driftsmiddel	46 062 696 215	45 431 406 952	631 289 264
<i>Sum</i>	<i>46 170 375 398</i>	<i>45 538 661 674</i>	<i>631 713 724</i>
Finansielle anleggsmidler			
Investeringar i aksjar og delar	29 744	29 744	
Obligasjonar	2 328 781	2 328 781	
Andre fordringar	7 500	7 500	
<i>Sum</i>	<i>2 366 025</i>	<i>2 366 025</i>	
Omløpsmidlar			
Behaldningar av varer og driftsmateriell			
Kundefordringar	1 378 497 296		1 378 497 296
Opptente, ikkje fakturerte inntekter	2 637 122		2 637 122
Andre fordringar	184 690 831	68 805 072	115 885 759
Bankinnskott, kontantar og liknande			
<i>Sum</i>	<i>1 565 825 248</i>	<i>68 805 072</i>	<i>1 497 020 176</i>
Opptent verksemdskapital			
Opptent verksemdskapital	-38 821 581 887	-39 420 304 282	598 722 395
<i>Sum</i>	<i>-38 821 581 887</i>	<i>-39 420 304 282</i>	<i>598 722 395</i>
Langsiktige plikter og gjeld			
Staten sin renteberande kapital	-6 442 006 026	-6 442 006 026	
<i>Sum</i>	<i>-6 442 006 026</i>	<i>-6 442 006 026</i>	
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-482 138 498		-482 138 498
Skuldig skattetrekk	-29 526 614	-29 526 614	
Skuldige offentlege avgifter	-9 204 451	2 694 153	-11 898 605
Avsette feriepengar	-65 519 621		-65 519 621
Motteken forskotsbetaling	-45 737 055	-27 569 879	-18 167 177
Anna kortsiktig gjeld	-2 567 342 223	-24 273 814	-2 543 068 409
<i>Sum</i>	<i>-3 199 468 462</i>	<i>-78 676 153</i>	<i>-3 120 792 309</i>
Sum	-724 489 704	-331 153 690	-393 336 013

NOTE 8 OPPTENT VERKSEMDSKAPITAL

	Regulerings- fond	Annan verksemdskapital		Sum
		Eigenfinansiering av investering	Annan verksemds- kapital	
Verksemdskapital 01.01.18	590 634 178	23 495 647 590	13 581 531 157	37 667 812 925
Overføring til investeringsformål		1 381 218 101		1 381 218 101
Overføring til reguleringsfond*	-269 344 070			-269 344 070
Avkasting dette året til annan verksemdskapital			41 894 931	41 894 931
Verksemdskapital 31.12.18	321 290 108	24 876 865 691	13 623 426 088	38 821 581 887

Spesifikasjon av overføring til/frå reguleringsfond*Tal i tusen**

Meirforbruk kurantordninga kap. 2445.32	-55 251
Vedlikehald Folkehelseinstituttet	-38 500
Salsgevinst eidegom	73 844
Kjøp eidegom utover løyving kap. 2445 post 49	-45 991
Bustader Svalbard, jf. regjeringsvedtak (RNB 2018)	-150 000
Nedskriving prosjekt som ikkje blir realiserte, jf. note 4	-56 752
Riveutgifter RKV (riving utsett i 2018)	31 000
Brukt elles frå drifta	-27 694
Tilført reguleringsfond 2018	-269 344

NOTE 9 INNKREVJINGSVERKSEMD OG ANDRE OVERFØRINGAR TIL STATEN

Statsbygg driv ikkje innkreivjingsverksemd eller har andre overføringar til staten.

NOTE 10 TILSKOTSFORVALTNING OG ANDRE OVERFØRINGAR FRÅ STATEN

Statsbygg driv ikkje med tilskotsforvaltning eller har andre overføringar frå staten.

NOTE 11 INVESTERINGAR I AKSJAR OG OBLIGASJONAR

	Forretnings- kontor	Ervervsdato	Tal på aksjar	Eigardel	Stemme- del	Årsresultat*	Balanseført eigenkapital*	Balanseført verdi kapitalrekneskap	Balanseført verdi verksemdsrekneskap
Aksjar									
Fylkeshuset AS	Molde		1	1,0 %	1,0 %	4 559 798	18 437 307	29 744	29 744
Sum 31.12.2018								29 744	29 744

*Statsbygg eig ein aksje tilsvarande 1 % av aksjekapitalen i Fylkeshuset AS. Møre- og Romsdal fylkeskommune eig 51 % av aksjane og KLP dei resterande 48 %. Fylkeshuset AS hadde eit overskot på 4,6 millionar kroner i 2017, og eigenkapitalen 31.12.2017 utgjorde 18,4 millionar kr. Aksjane er bokførte til kostpris.

Obligasjonsinnskot i private og kommunale bygg i samband med leige av lokale

Nr.	Rentesats	Terminar	Adressa til eigedommen	Leigetakar	Utleigar	Bokført verdi Ikkje rente- berande	Bokført verdi Renteberande	SUM
24	0,00 %		Tjenngata 9, Risør	Aetat i Risør	Risør Kommune	250 000		250 000
39	0,00 %		Karasjok Nye Rådhus	Diverse	Karasjok Kommune	1 100 000		1 100 000
40	0,00 %		Elektrogården, Sør-Varanger	Sør-Varanger lensmannskontor	Einar Sørnes	193 900		193 900
17b	0,00 %		Økernveien 145	Politihuset	Økernkrysset forretningsbygg	397 840		397 840
20a	0,00 %		Granåsgården, Nannestad	Nannestad og Gjerdrum lens.kontor	Granås A/S	163 183		163 183
23b	0,00 %		Kverndalssenteret (F8)	Fylkessk.k. i Telemark	Kontorbygg A/S Skien	116 838		116 838
35a	4,50 %	1.4, 1.10	Moloveien 20	Skatteinsp. i Nordland	Kjell Soløy		55 620	55 620
35b	4,50 %	1.4, 1.10	Moloveien 20	Skatteinsp. i Nordland	Kjell Soløy		21 400	21 400
35c	4,50 %	1.4, 1.10	Moloveien 20	Nordland fylkesskattekontor	Kjell Soløy		30 000	30 000
SUM						2 221 761	107 020	2 328 781

Statsbygg eig obligasjonar knytte til eldre leigeforhold. Desse obligasjonane representerer innbetalt obligasjonsinnskot knytt til utleigeforhold. Renteberande obligasjonar er finansierte med renteberande kapital frå staten, og ikkje renteberande obligasjonar er finansierte med ikkje renteberande kapital frå staten. Bokført verdi representerer kostpris, og obligasjonane blir innfridde til pålydande ved forfall.

NOTE 12 BEHALDNINGAR AV VARER OG DRIFTSMATERIELL

Statsbygg har ikkje beholdningar av varer og driftsmateriell.

NOTE 13 KUNDEFORDRINGAR

	31.12.2018	31.12.2017
Kundefordringar til pålydande	1 378 507 185	1 256 298 250
Avsett til venta tap (-)	-9 889	-16 089
Sum kundefordringar	1 378 497 296	1 256 282 160

I kundefordringar per 31. 12.2018 inngår fakturert husleige for 1. kvartal 2019 som blei fakturert i 2018 og forfell til betaling i 2019. Avsetjing til venta tap per 31.12.2018 utgjør kr 9 889 og er knytt til kundefordringar overfor private.

NOTE 14 OPPTENTE, IKKJE FAKTURERTE INNTEKTER / MOTTEKEN FORSKOTSBETALING**Opptente, ikkje fakturerte inntekter (fordring)**

	31.12.2018	31.12.2017
Opptent ikkje fakturert rådgiving og andre fakturerbare oppdrag	2 637 122	4 962 681
Opptent ikkje fakturert husleige	0	353 115
Sum opptente, ikkje fakturerte inntekter	2 637 122	5 315 796

Motteken forskotsbetaling (gjeld)

Motteken ikkje avrekna forskotsbetaling	45 737 055	40 865 559
Sum motteken forskotsbetaling	45 737 055	40 865 559

Motteken forskotsbetaling representerer hovudsakleg delfinansiering frå oppdragsgivar (brukarfinansiering) knytt til byggjeprojekt som er under arbeid. Statsbygg har i 2018 rekneskapsført 90,1 millionar kroner i motteken delfinansiering frå oppdragsgivar.

NOTE 15 ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGAR

	31.12.2018	31.12.2017
Personallån	244 690	346 991
Andre fordringar på tilsette	12	5 000
Forskotsbetalt innleige departementslokale	74 138 047	83 579 025
Andre forskotsbetalte kostnader	31 160 968	12 025 694
Til gode meirverdiavgift	38 864 481	37 524 329
Utleigg fakturerbare oppdrag	38 083 238	18 308 067
Andre fordringar	2 199 395	1 470 423
Sum andre kortsiktige fordringar	184 690 831	153 259 529

NOTE 16 BANKINNSKOT, KONTANTAR OG LIKANDE

Statsbygg har ikkje bankinnskot, kontantar og liknande.

Statsbygg er ein del av konsernkontoordninga i staten.

NOTE 17 ANNA KORTSIKTIG GJELD

	31.12.2018	31.12.2017
Skuldig lønn	26 936 634	25 058 002
Skuldige reisekostnader	65 001	403 217
Oppsamla kostnader	874 716 848	82 375 865
Avsetjing for plikter	350 000 000	365 000 000
Fakturert ikkje opptent inntekt	1 219 500 633	1 149 929 153
Mellomvære med leigetakar knytt til bruksavhengige kostnader	96 084 354	103 406 064
Anna kortsiktig gjeld	38 755	
Sum anna kortsiktig gjeld	2 567 342 223	1 726 172 301

Av oppsamla kostnader utgjør 825 millionar kroner utført ikkje fakturert arbeid på byggjeprojekt som ikkje er ferdige pr. 31.12.2018. Avsetjing for plikter er knytt til regjeringskvartalet og gjeld framtidige rivingskostnader og er nærmare omtalt i note 18. Fakturert ikkje opptent inntekt er hovudsakleg knytt til forskotsfakturert leige for 1. kvartal 2019. I mellomvære med leigetakar knytt til bruksavhengige kostnader inngår fakturering for 1. kvartal 2019.

NOTE 18 USIKRE PLIKTER OG EIGEDLAR MED VISSE VILKÅR

	31.12.2017	Tillegg / nye avsetjingar	Oppgjør motrekna	Reversering avsetjing	Rente effekt	31.12.2018
Fjernings- og oppryddingskostnader	350 000 000					350 000 000
Usikre plikter med vilkår i samband med tvistar og krav	50 000 000	31 400 000	-15 000 000			66 400 000
Sum	400 000 000	31 400 000	-15 000 000			416 400 000

Fjernings- og oppryddingskostnader

Som følge av hendinga i regjeringskvartalet 22. juli 2011 blei det betydelege materielle skadar på bygningsmassen. Det vil komme framtidige rivingskostnader for Y-blokka og R4 som enno ikkje er rivne. Det blei i samband med opningsbalansen 1.1.2015 estimert og sett av 350 millionar kroner som kortsiktig gjeld for å dekkje framtidige rivingskostnader. Rivingsarbeida som var planlagt starta i 2018, er blitt vidare utsett til 2019.

Usikre plikter med vilkår i samband med tvistar og krav

Statsbygg vil som byggherre vere part i ulike tvistar med entreprenørar relatert til korleis den underliggjande kontrakten skal forståast, under dette ueinigheit om sluttoppgjer. Fleire saker går over lang tid og kan bli avgjorde i rettsapparatet. Krav frå entreprenørar som det er tvist om, blir fortløpande vurderte, og i den samanhengen blir moglege rekneskapseffektar vurderte for å sikre mest mogleg korrekt rekneskapsrapportering. Utfallet av pågåande tvistar er usikkert, og utviklinga kan føre til at Statsbygg seinare må endre avsetjingane for eit venta utfall. Like eins kan det føre til at Statsbygg må setje av for forhold det tidlegare ikkje er sett av, fordi tapet ikkje blei vurdert som sannsynleg, eller fordi tapet ikkje kunne estimerast påliteleg. Den samla verdien av krav mot Statsbygg som det er tvist om, utgjorde ved slutten av året ca. 750 millionar kroner.

Andre ikkje rekneskapsførte usikre plikter

Statsbygg har på vegner av staten inngått leigevæntar for erstatningslokale til departementa etter terrorangrepet 22. juli 2011. Det er gjennomført betydelege tilpassingar og sikringstiltak i desse lokala. Statsbygg har ei latent plikt til å tilbakestille tilpassingar og sikringstiltak som gardeigar ikkje ønskjer å overta ved slutten av leigeforholdet. Kostnadsomfanget vil avhenge av kva avtale ein kjem fram til med gardeigar ved slutten av leigeperioden. Det er svært usikkert i kva omfang det blir nødvendig med tilbakestilling, då leigekontraktane er langvarige, og leigekontraktane vil kunne forlengjast endå meir dersom nytt regjeringskvartal ikkje er ferdig til

Informasjonen er basert på informasjon som er tilgjengelig i offentlige kilder og kan være uaktuell. Informasjonen er ikke garantert.

Boliger på Svalbard
Foto: Arve Brekkhus,
Byggeindustrien

VEDLEGG 1 – FERDIGSTILTE BYGG 2018

Definisjon ferdigstilte bygg: bruker har overtatt bygget, ev. husleie har begynt å løpe og bygget er aktivert i regnskapet og skal avskrives.

Prosjekt	Kap./post*	Prosjekttipe	Forventet sluttkostnad/ styringsramme	Styringsramme (opprinnelig)**	Forventet sluttkostnad***	Kostnadsramme (opprinnelig)****	Avtalt ferdigstillelse	Faktisk ferdigstillelse
1031802 Sikringstiltak regjeringens representasjonsanlegg (RRA)	2445.33	Ordinært, ombygging	66 %	156 400 000	103 295 000	175 800 000	2. halvår 2018	2. halvår 2018
1017801 UiT, medisin og helsefagbygg	530.33	Ordinært, nybygg	103 %	1 284 513 000	1 322 813 000	1 405 913 000	2. halvår 2018	2. halvår 2018
1004001 UiB, Museet, midtbygg/nordfløy	530.33	Ordinært, rehabilitering	94 %	359 292 000	338 629 000	414 292 000	2. halvår 2019	2. halvår 2018
1030601 Framsenteret	2445.34	Kurant, tilbygg og rehabilitering	100 %	504 678 000	502 678 000	576 978 000	1. halvår 2018	1. halvår 2018
1108301 Høgskulen på Vestlandet, Bragebygget	2445.34	Kurant, rehabilitering	107 %	120 137 000	128 262 000	125 637 000	2. halvår 2018	2. halvår 2018
1017201 Norges Brannskole, garderobebygg	2445.34	Kurant, tilbygg	93 %	70 845 000	66 100 000	74 745 000	1. halvår 2018	1. halvår 2018
1116901 UiS, tilbygg Hulda Garborgs Hus	2445.34	Kurant, tilbygg	97 %	67 300 000	65 064 000	69 900 000	2. halvår 2018	2. halvår 2018
1126201 Arkitektur -og designhøgskolen i Oslo, ombygging	2445.34	Kurant, ombygging og rehabilitering	95 %	39 000 000	36 925 000	42 100 000	2. halvår 2018	2. halvår 2018
1136801 NTNU, Ålesund ombygging 4. og 5. etg.	2445.34	Kurant, ombygging og rehabilitering	94 %	27 093 000	25 475 000	29 093 000	1. halvår 2018	1. halvår 2018
1137001 NTNU, Ålesund UU-tilpasning kunnskapsparke	2445.34	Kurant, ombygging	100 %	14 000 000	13 962 000	-	1. halvår 2018	1. halvår 2018
1117101 New Delhi ambassade, fase 2	2445.34	Kurant, ombygging og rehabilitering	100 %	24 900 000	24 900 000	28 600 000	n/a	1. halvår 2018
1129401 Brasilia, ambassadeanlegg	2445.34	Kurant, nybygg og rehabilitering	100 %	66 400 000	66 400 000	73 000 000	n/a	2. halvår 2018
			98,5 %	2 734 558 000	2 694 503 000	3 016 058 000		

Forventet sluttkostnad i % av styringsrammen for ferdigstilte bygg i 2018: 98,5 %

*) Kap. 2445: innenfor husleieordningen / Kap. 530: utenfor husleieordningen

**) Styringsramme inkl. tilskudd, vedlikehold, fremmedfinansiering og utvidelser av prosjektet. Ekskl. bruk av usikkerhetsavsetning og overskridelser.

***) Forventet sluttkostnad etter reklamasjonsfasen, inkl. tilskudd, vedlikehold og fremmedfinansiering.

****) Kostnadsramme inkl. tilskudd, vedlikehold og fremmedfinansiering. Ekskl. overskridelse av kostnadsrammen.

FORTS. VEDLEGG 1
FERDIGSTILTE BYGG 2018 – KURANTPROSJEKTER

Prosjekt	Kap./post*	Prosjekttipe	Forventet sluttkostnad/ styringsramme	Styringsramme (opprinnelig)**	Forventet sluttkostnad***	Kostnadsramme (opprinnelig)****	Avtalt ferdigstillelse	Faktisk ferdigstillelse
1030601 Framsenteret	2445.34	Kurant, tilbygg og rehabilitering	100 %	504 678 000	502 678 000	576 978 000	1. halvår 2018	1. halvår 2018
1108301 Høgskulen på Vestlandet, Bragebygget	2445.34	Kurant, rehabilitering	107 %	120 137 000	128 262 000	125 637 000	2. halvår 2018	2. halvår 2018
1017201 Norges Brannskole, garderobebygg	2445.34	Kurant, tilbygg	93 %	70 845 000	66 100 000	74 745 000	1. halvår 2018	1. halvår 2018
1116901 UiS, tilbygg Hulda Garborgs Hus	2445.34	Kurant, tilbygg	97 %	67 300 000	65 064 000	69 900 000	2. halvår 2018	2. halvår 2018
1126201 Arkitektur -og designhøgskolen i Oslo, ombygging	2445.34	Kurant, ombygging og rehabilitering	95 %	39 000 000	36 925 000	42 100 000	2. halvår 2018	2. halvår 2018
1136801 NTNU, Ålesund ombygging 4. og 5. etg.	2445.34	Kurant, ombygging og rehabilitering	94 %	27 093 000	25 475 000	29 093 000	1. halvår 2018	1. halvår 2018
1137001 NTNU, Ålesund UU-tilpasning kunnskapsparken	2445.34	Kurant, ombygging	100 %	14 000 000	13 962 000	-	1. halvår 2018	1. halvår 2018
1117101 New Dehli ambassade, fase 2	2445.34	Kurant, ombygging og rehabilitering	100 %	24 900 000	24 900 000	28 600 000	n/a	1. halvår 2018
1129401 Brasilia, ambassadeanlegg	2445.34	Kurant, nybygg og rehabilitering	100 %	66 400 000	66 400 000	73 000 000	n/a	2. halvår 2018
			98,5 %	2 734 558 000	2 694 503 000	3 016 058 000		

Forventet sluttkostnad i % av styringsrammen for ferdigstilte bygg i 2018: 99,5 %

*) Kap. 2445: innenfor husleieordningen / Kap. 530: utenfor husleieordningen

**) Styringsramme inkl. tilskudd, vedlikehold, fremmedfinansiering og utvidelser av prosjektet. Ekskl. bruk av usikkerhetsavsetning og overskridelser.

***) Forventet sluttkostnad etter reklamasjonsfasen, inkl. tilskudd, vedlikehold og fremmedfinansiering.

****) Kostnadsramme inkl. tilskudd, vedlikehold og fremmedfinansiering. Ekskl. overskridelse av kostnadsrammen.

FORTS. VEDLEGG 1

FERDIGSTILTE BYGG 2018 – ØVRIGE PROSJEKTER UNDER KAP. 2445 STATSBYGG

Prosjekt	Kap./post*	Prosjekttype	Forventet sluttkostnad/ styringsramme	Styringsramme (opprinnelig)**	Forventet sluttkostnad***	Kostnadsramme (opprinnelig)****	Avtalt ferdigstillelse	Faktisk ferdigstillelse
1031802 Sikringstiltak regjeringens representasjonsanlegg (RRA)	2445.33	Ordinært, ombygging	66 %	156 400 000	103 295 000	175 800 000	2. halvår 2018	2. halvår 2018

Forventet sluttkostnad i % av styringsrammen for ferdigstilte bygg i 2018: 66,0 %

*) Kap. 2445: innenfor husleieordningen / Kap. 530: utenfor husleieordningen

**) Styringsramme inkl. tilskudd, vedlikehold, fremmedfinansiering og utvidelser av prosjektet. Ekskl. bruk av usikkerhetsavsetning og overskridelser.

***) Forventet sluttkostnad etter reklamasjonsfasen, inkl. tilskudd, vedlikehold og fremmedfinansiering.

****) Kostnadsramme inkl. tilskudd, vedlikehold og fremmedfinansiering. Ekskl. overskridelse av kostnadsrammen.

FERDIGSTILTE BYGG 2018 – PROSJEKTER UTENFOR HUSLEIEORDNINGEN

Prosjekt	Kap./post*	Prosjekttype	Forventet sluttkostnad/ styringsramme	Styringsramme (opprinnelig)**	Forventet sluttkostnad***	Kostnadsramme (opprinnelig)****	Avtalt ferdigstillelse	Faktisk ferdigstillelse
1017801 UiT, medisin og helsefagbygg	530.33	Ordinært, nybygg	103 %	1 284 513 000	1 322 813 000	1 405 913 000	2. halvår 2018	2. halvår 2018
1004001 UiB, Museet, midtbygg/nordfløy	530.33	Ordinært, rehabilitering	94 %	359 292 000	338 629 000	414 292 000	2. halvår 2019	2. halvår 2018

Forventet sluttkostnad i % av styringsrammen for ferdigstilte bygg i 2018: 101,1%

*) Kap. 2445: innenfor husleieordningen / Kap. 530: utenfor husleieordningen

**) Styringsramme inkl. tilskudd, vedlikehold, fremmedfinansiering og utvidelser av prosjektet. Ekskl. bruk av usikkerhetsavsetning og overskridelser.

***) Forventet sluttkostnad etter reklamasjonsfasen, inkl. tilskudd, vedlikehold og fremmedfinansiering.

****) Kostnadsramme inkl. tilskudd, vedlikehold og fremmedfinansiering. Ekskl. overskridelse av kostnadsrammen.

VEDLEGG 2 – LIKESTILLING OG FORBUD MOT DISKRIMINERING

1. Mulige barrierer mot likestilling 2018

Når det gjelder:	Har vi mål på dette området?	Finner vi forskjeller?	Har ulike grupper ulike behov?	Vet vi om problemer og utfordringer?	Kan vi fremme likestilling mellom gruppene?
Rekruttering	Rekruttere flere kvinnelige driftsansatte	Ja	Individuelt	Få kvinnelige søkere til driftsstillinger.	Ansette kvinnelige lærlinger. En kvinne i 2018.
Lønns- og arbeidsvilkår	Likelønn en del av føringene foran lønnsoppgjør.	Ja, menn tjener mindre som gruppe.	Individuelt	Menn er overrepresentert på driftssektor.	
Forfremmelser		Nei			
Utviklingsmuligheter	Statsbygg ønsker å benytte, utvikle og beholde kompetanse til det beste for hver enkelt medarbeider og organisasjonen.	Nei			Stipendordning, forfremmelser, kurs.
Beskyttelse mot trakassering	Statsbygg tolererer ingen form for trakassering, diskriminering eller annen adferd som kolleger eller samarbeidspartnere kan oppfatte truende eller krenkende.	Nei, ikke ifølge medarbeiderundersøkelsen.		Det har i 2018 vært en varslingssak knyttet til innleide. Saken er fulgt opp i linjen.	Varslingsordning, Medarbeiderundersøkelse, Lederopplæring, Gjennomgang av Statsbyggs etiske retningslinjer.
Rollen som offentlig myndighetsutøver	Ikke aktuell				
Rollen som offentlig tjenesteyter	Mål om universell utforming i alle Statsbyggs bygg innen 2025.	Ja		Ja, særlig i eldre bygg.	

FORTS. VEDLEGG 2

2. Tiltak og rapportering om tiltak

Tiltak	Status	Bakgrunn	Målsetting	Målgruppe	Forankring	Ansvarlig for gjennomføring	Resultat
Kartlegge likelønns-situasjonen	Årlig ifm. lønns-forhandling.	Nødvendige data for forhandlinger.	Finne årsaker til lønnsforskjeller. Kunne gjøre tiltak gjennom lokale forhandlinger.	Menn/kvinner Unge-/eldre arbeidstakere	Toppledelsen Personalpolitikk	HR-seksjonen	Foreligger pr. juni og desember hvert år. Gjennomsnittlig tjener kvinner 11 % mer enn menn i Statsbygg.
Stillings- og lønnsanalyse	Løpende	Nødvendige data for rekruttering.	Oversikt over lønns-situasjonen per stillingskategori.	Menn/kvinner Unge-/eldre arbeidstakere	Toppledelsen Personalpolitikk	HR-seksjonen	Utarbeides hvert kvartal.
Moderat kvotering	Løpende ved rekruttering.	Fast etablering av tidligere forsøks-ordning.	Mangfold blant medarbeidere og ledere.	Innvandrere med bakgrunn utenfor EØS, Nord-Amerika, Australia og New Zealand (landgruppe 2)	Toppledelsen Personalpolitikk	HR-seksjonen Alle ledere	Ingen kvotert. Ansatt en fra landgruppe 2 i 2018.
Inkluderingsdugnaden	Statsbygg har justert sine rekrutteringsrutiner slik at disse er innrettet for å nå «5%-målet» og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden.	Tillegget til tildelingsbrevet for 2018.	Rekruttere flere med hull i CV og rekruttere de med nedsatt funksjonsevne slik at minst 5% av de nyansatte er i denne gruppen.	De som står utenfor arbeidslivet.	Toppledelsen	HR-seksjonen Alle ledere	Dette innebærer at 5% målet ikke er nådd hittil.
Tilsette medarbeidere med nedsatt funksjonsevne	Handlingsplan laget for IA 2014-2018.	IA-avtalen		Arbeidstakere som står utenfor arbeidslivet og som har et tilretteleggingsbehov.	Toppledelsen Personalpolitikk	HR-seksjonen Alle ledere	Statsbygg har gitt tilbud om arbeidspraksis til 7 personer i 2018. Dette har utgjort om lag 4 årsverk.
Parkeringsplasser knyttet til IA-behov	Alle				Toppledelsen Personalpolitikk	HR	Tildeles etter søknad
Arbeide hjemmefra	Alle med behov og der tjenesten tillater arbeid fra hjemmet.		Kunne være fleksibel i forhold til å balansere arbeids-/privatliv. Særlig benyttet for ansatte med omsorgs-oppgaver og andre	Alle ansatte på alle nivåer.	Toppledelsen Personalpolitikk	Leder	332 medarbeidere får dekket kostnader til internett hjemme i 2018. 44 % av disse er kvinner.

			med tilretteleggingsbehov.				
Tilrettelegging for ulike matkultur og behov	Ved alle typer arrangement.		Alle skal kunne delta ved Statsbygg-arrangementer.	Ansatte med spesielle behov pga. sykdom eller pga. kulturell eller religiøs bakgrunn.	Toppledelsen	Arrangement-ansvarlig Kantinen	Ulike retter ved alle arrangement og i kantinen.
Statsbyggskolen	Løpende		Tilrettelegge for og styre kompetanseutvikling som et virkemiddel for å nå strategiske mål.	Alle ansatte på alle nivåer.	Toppledelsen	HR-seksjonen	906 ansatte og innleide konsulenter deltok på ett eller flere kompetansehevende tiltak i 2018.
Stipendordning	Årlig	Utvikle og beholde kompetanse.	Øke kompetansen i virksomheten. Gi medarbeidere mulighet til faglig og personlig utvikling.	Alle ansatte på alle nivåer.	Toppledelsen	HR-seksjonen	19 nye stipendiater i 2018 hvor 10 var kvinner (53 %).
Kurs i bedre norsk	Ved behov		Øke norskkunnskap, virksomhets- og kulturforståelse.	Ansatte med norsk som 2. språk.	Toppledelsen	HR-seksjonen	0 deltakere på kurset "Bedre norsk" i 2018.
Lederutviklingsprogram for prosjektledere	Løpende			Alle prosjektledere	Toppledelsen		14 deltakere i 2018, hvorav 7 var kvinner (50 %).
Program for nye ledere i Statsbygg	Løpende		Kunnskap om Statsbyggs mål, strategier, kultur og verdier. Ferdigheter i å utøve sin lederrolle i tråd med hva Statsbygg forventer av sine ledere.	Alle nye ledere	Toppledelsen	HR-seksjonen	14 deltakere i 2018, hvorav ni var kvinner (60 %).

FORTS. VEDLEGG 2

3. Tilstandsrapportering (kjønn)

Tabell likestilling 2018

m: menn, k: kvinner		Kjønnsbalanse			Lønn**		Deltid		Midlertidig		Foreldre- permisjon		Legemeldt fravær	
		m %	k %	Totalt (N)	m (kr/%)	k (kr/%)	m %	k %	m %	k %	m %	k %	m %	k %
Totalt i virksomheten	2018	64	36	883	100	111	4 %	10 %	0,7 %	0,6 %	34 %	66 %	2,7 %	5,3 %
	2017	66	34	902	100	111	5 %	13 %	1,8 %	4,5 %	9,3 %	90,7 %	3,4 %	5,0 %
Førstekonsulent	2018	50	50	6	100	104								
	2017	36	64	11	100	101								
Driftstekniker	2018	93	7	76	100	98								
	2017	93	7	73	100	98								
Driftsleder	2018	97	3	192	100	100								
	2017	98	2	196	100	101								
Rådgiver	2018	35	65	52	100	96								
	2017	37	63	57	100	98								
Seniorkonsulent	2018	13	87	46	100	99								
	2017	14	86	44	100	99								
Underdirektør	2018	57	43	21	100	95								
	2017	62	38	24	100	95								
Overingeniør	2018	79	21	107	100	102								
	2017	75	25	128	100	103								
Avdelingsdirektør	2018	44	56	45	100	98								
	2017	47	53	47	100	96								
Assisterende direktør	2018	50	50	2	100	109								
	2017	50	50	2	100	108								
Direktør	2018	33	67	6	100	111								
	2017	50	50	8	100	104								
Seniorarkitekt	2018	22	78	32	100	97								
	2017	25	75	28	100	98								
Senioringeniør	2018	60	40	112	100	95								
	2017	65	35	101	100	99								
Seniorrådgiver	2018	41	59	138	100	97								
	2017	46	54	134	100	97								
Sjefingeniør	2018	76	26	27	100	107								
	2017	76	24	29	100	106								

*Stillinger der det kun er stillingsinnehavere av samme kjønn er utelatt i matrisen, men inkludert i totaltallet

** Lønnsdata hentet fra lønnssystemet til Statsbygg

FORSIDEBILDE: UiT Medisin og helsefagbygg Foto: Trond Isaksen

STATSBYGG
ADRESSE Postboks 232 Sentrum, 0103 Oslo
BESØKSADRESSE Biskop Gunnerus' gate 6, 0155 Oslo

TLF. 22 95 40 00
NETT statsbygg.no
E-POST postmottak@statsbygg.no

